

Kangasniemi
SE ON SE PAIKKA

TILINPÄÄTÖS 2016

Sisällys	
TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2016	2
Yleistä kunnallistaloudelta	2
Etelä-Savon tilanne	4
Kangasniemen tilanne	4
Panostus elinkeinoelämään	4
Asukasmäärä	6
Seutuyhteistyö	6
Taloudenhoito vuonna 2016	7
Henkilöstö	7
Tietohallinto	8
Yleiset kehittämisnäkymät	9
Kangasniemen kehittämisnäkymät	11
Toiminnan ja talouden seuranta	11
Sisäisen valvonta	12
Tilikauden tuloksen käsittely	13
Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	13
Rahoituslaskelma	14
Tase	15
Kuntastrategia valtuustokaudella 2013-2016	17
Vastualueet, sitovuus bruttomäärärahat ja tuloarviot, tilinpäätös 2016	31
Tuloslaskelma	33
HALLINTOPALVELUT 2016	35
PERUSTURVAPALVELUT 2016	45
SIVISTYSTOIMEN PALVELUT 2016	63
TEKNISET PALVELUT 2016	79
INVESTOINNIT 2016	95
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT 2016	99
Ulkoinen = virallinen tuloslaskelma	100
Tuloslaskelma	101
Rahoituslaskelma	102
Tase	103
Ulkoiset kokonaistulot ja -menot	105
Kangasniemen kuntakonserni tuloslaskelma	106
Kangasniemen kuntakonserni konsernitase	107
Kangasniemen kuntakonserni rahoituslaskelma	109
Vesi- ja viemärilaitos	110
Taseyksikön rahoituslaskelma	112
LIITETIEDOT 2016	113
Tilinpäätöksen liitetiedot	114
Käyttöomaisuus	121
Arvonlisäveron palautusvastuu	122
LUETTELOT JA SELVITYKSET 2016	125
Luettelo kirjanpito- ja tosittien lajeista	126
Selvitys kirjanpidon säilytyksestä	126
ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT 2016	127

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2016

Yleistä kunnallistaloudelta

Vuosi 2016 sujui orastavan optimismin tunnelmissa. Vaikka talouden taantumaa ei kyetty täysin vielä selättämään, talouden piristymisestä nähtiin hentoja signaaleja. Maailmantalouden näkymät ovat vielä hieman vaisuja, kun investoinnit pysyvät matalalla ja yksityinen kulutuskysyntä vaimeana. Yksityiset investointien taso teollisuusmaissa on painunut alle pitkän aikavälin trendin. Se viittaa siihen, että yrityksissä uskotaan kysynnän kasvun pysyvän vaisuna. Kulutuskysynnän kasvua hidastaa hidas palkkakehitys ja työttömyyden hidas aleneminen useissa teollisuusmaissa.

Keskuspankkien rahapolitiikka on talouskasvua tukevaa. Euroopan keskuspankki on laajentanut poikkeuksellisia rahapoliittisia operaatioita ja tulee pitämään ohjaukskorot historiallisen alhaisina. Lyhyiden korkojen odotetaan pysyvän negatiivisina ja kymmenen vuoden korkojen pysyvän poikkeuksellisen alhaisina.

Kuntataloudessa kilpailukyky sopimuksen vaikutukset näkyvät lyhyellä aikavälillä taloutta heikentävinä johtuen muun muassa sosiaalivakuutusmaksujen muutoksista ja palkansaajille suunnatuista veronkevennyksistä. Pitkällä aikavälillä sopimuksen odotetaan tuovan talouteen positiivisia vaikutuksia ja lisäävän muun muassa kuntien verotuloja.

Vuoden 2016 tilinpäätösten ennakotietojen mukaan kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tulos oli noin 842 milj. euroa. Tilikauden tulos on noin 470 milj. euroa parempi kuin vuonna 2015.

Kunnat jatkoivat edellisen vuoden tapaan osaltaan julkisen talouden kestävyysvajeen umpeen kuromista tasapainottamalla kuntien taloutta. Toimintakulut nousivat maltillisesti 1,3 % verran. Siihen vaikutti muun muassa palkkasopimusten vaikutus, joka oli hyvin maltillinen keskimäärin 0,6 % korotuksella. Lisäksi kunnat jatkoivat edelleen henkilöstökulujen sopeutusta, mikä hidasti toimintakulujen kasvua. Kuntatyönantajan kyselyn mukaan kasvu oli noin 357 milj. Euroa. Kulujen kasvua hidasti myös kiky-sopimuksen lomarahaleikkauksesta johtuva vuoden 2017 lomapalkkavelan pieneneminen noin 150 milj. Euroalla. Matala inflaatio (+0,4 %) vaimensi kuntien ostojen kasvua. Toisaalta toimintakuluja kuitenkin kasvatti muun muassa ikärakenteen tuomat paineet, lisääntynyt maahanmuutto, korkealla tasolla pysynyt pitkäaikaistyöttömyys

Toimintatuotot olivat edellisen vuoden tasolla, nousua 0,3 %.. Toimintatuottoja kasvattivat mm. sosiaali- ja terveydenhuollon maksujen korotukset, joiden vaikutus oli VM:n mukaan noin 150 milj. Euroa. Toisaalta toimintatuottojen kasvua hidastivat muun muassa valtionavustusten pieneneminen kuntien erilaisten palvelujen järjestämiseen esimerkiksi palkkatukikokeilu, ryhmäkoon pienentäminen, perusopetuksen laadun parantaminen.

Kuntien verorahoitus (verotulot ja valtionosuudet) olivat odotusten mukaisia. Kunnallisverotulot kasvoivat 2,0 %, sillä ansiotulojen kehitys oli vaimeaa. Kunnista tuloveroprosenttiaan vuodelle 2016 korotti vain 45 kuntaa. Toisaalta kuntiin

vaikuttavat veroperustemuutokset laskivat kunnallisveroja noin 260 milj. euroa. Yhteisöverotulot laskivat 6,3 % (noin 100 milj. €), vaikka koko maan kertymä kasvoi

5,8 %. Kuntien yhteisöverotulon lasku johtui siksi, että kuntien yhteisövero-osuuden viiden %-yksikön määräaikainen korotus päättyi viime vuonna. Sen vaikutus oli noin - 258 milj. euroa. Kiinteistöverot kasvoivat 4,1 %.

Yhteenlasketut verotulot kasvoivat kuitenkin 1,4 % eli noin 300 milj. euroa ja yhteenlaskettu verorahoituksen muutos riitti hyvin kattamaan toimintakatteen muutoksen. Näin ollen vuosikate vahvistui 450 milj. euroa. Valtionosuudet kasvoivat 7 % eli lähes 600 milj. euroa.

Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviotietoja (sisäiset erät eliminoitu), miljoonaa euroa ¹⁾

	Kunnat		Kuntayhtymät	
	2016	Muutos, %	2016	Muutos, %
Toimintakate (+/-)	-28 695	1,4	824	-5,5
Verotulot	21 969	1,4		
Valtionosuudet	8 775	7,1		
Rahoitustuotot	589	-3,4	23	-33,7
Rahoituskulut	236	-12,3	113	-7,5
Vuosikate (+/-)	2 402	26,8	734	-6,4
Poistot ja arvonalentumiset	2 047	-1,7	576	0,7
Satunnaiset erät (+/-)	265	-20,0	64	3509,9
Tilikauden tulos (+/-)	620	331,5	222	3,8
Investointimenot yhteensä	3 357	-7,1	855	8,5
Lainakanta, neljänneksen lopussa	16 039	3,4	3 148	3,5

1) Tietoihin on yhdistetty liikelaitokset ja sisäiset erät on eliminoitu. Vuoden 2016 tiedot ovat tilinpäätösarvioita. Muutos on laskettu edelliseen vuoteen verrattuna.

Lähde: Kuntatalous neljännesvuosittain, 4. neljännes 2016, Tilastokeskus

Vuosikate parani koko maan tasolla, mutta kuntakohtaiset erot ovat edelleen suuria. Vuosikate oli 18 kunnassa negatiivinen. Tilikauden tulos oli negatiivinen 111 kunnassa. Yleisesti investointimenot olivat maltilliset ja lainakannan kasvu on hidastunut, mutta nousee edelleen.

Kuntien vuosikate vuonna 2015 oli 347 euroa/asukas ja kertomusvuonna se nousi 439 euroon asukasta kohti. Vastaavasti kuntien lainakanta kasvoi 2.841 eurosta/asukas 2.930 euroon asukasta kohti.

Valtio on leikannut vuodesta 2013 lähtien kuntien peruspalvelujen valtionosuuksia siten, että ne oli vuonna 2014 jo 1.118 miljoonaa euroa. Vuoden 2015 talousarvion osalta valtionosuuksiin tehtiin lisäleikkaus, joka oli 236 miljoonaa euroa. Leikkaukset jatkuvat vielä vuodelle 2017 asti, jolloin vuodesta 2012 alkaen kunnilta jää saamatta peruspalvelujen valtionosuuksia noin 6,9 miljardia euroa. Näin ollen tilanteen

parantuminen suhteessa edellisvuoteen ei merkitse talouspaineiden katoamista, vaan tuo kuntatalouden tiukalle tasolle. Valtionosuuksia pienennettiin myös 40 miljoonaa euroa imuroimalla sosiaali- ja terveydenhuollon maksujen korotuksen mahdollinen hyöty kunnilta.

Keskimääräinen tuloveroprosentti oli vuonna 2016 koko maassa 19,87
Etelä-Savossa 20,92 ja Kangasniemellä 20,00.

Etelä-Savon tilanne

Kuntaliiton tekemän arvion mukaan maakunnan vuosikate vuonna 2016 oli 426 euroa/asukas, kun se edellisenä vuonna oli 265 euroa/asukas. Lainakanta oli Etelä-Savolla 2015 vuonna 3.064 euroa/asukas ja nousi hieman tilinpäätösvuodelle, joka oli 3.165 euroa/asukas.

Maakunnan kuntien tilinpäätökset ovat ennakkotietojen mukaan budjetoitua parempia. Maakunnan kunnat olivat budjetoineet vuodelle 2016 alijäämää reilut 1,4 miljoonaa euroa. Ennusteiden mukaan ylijäämää on kertymässä noin 15,7 miljoonaa euroa. Vuosikate parani edellisestä vuodesta noin 20 miljoonaa euroa. Kuntien verotulot ovat lähes edellisen vuoden tasolla, mutta valtionosuudet tippuivat noin 20 miljoonaa euroa ja lainakanta lisääntyi noin 13 miljoonaa euroa.

Kangasniemen tilanne

Kangasniemen vuoden 2016 vuosikate on 382 euroa/asukas ylijäämäinen. Poistojen jälkeen vuoden 2016 tilinpäätöksen ylijäämä on 418.993 euroa. Suunnitelman mukaisten poistojen lisäksi on tehty Kankaisten koulun osalta 129.000 euron kertapoisto. Talousarvioon verrattuna myönteistä oli se, että verotulot ylittivät 387.000 euroa ja valtionosuuksia kirjattiin 6.000 euroa yli talousarvion.

Lainaa Kangasniemen kunnalla on tilinpäätöksen mukaan 22,3 milj. euroa, 3.985/asukas, mikä on 877 euroa/as enemmän kuin tilinpäätöksessä 2015. Lainamäärän kasvu johtuu uuden yläkoulu-kirjasto-monitoimihallin rakennushankkeesta.

Panostus elinkeinoelämään

Valtuuston vahvistamat yritystoiminnan tukiperiaatteet ovat pääosin kohdistuneet koulutus- ja kehittämistuen (15 kpl) myöntämiseen yrityksille sekä kyläyhdistysten pieninvestointiavustuksiin (5 kpl). Merkittävä tuki on ollut myös kesätyöllistämistuet paikkakunnan yrityksille, yhdistyksille, kotitalouksille, maataloille ym. (18 hakijaorganisaatiota/46 kesätyöllistettyä). Lisäksi elinkeinotoimen budjetista on tuettu

merkittävästi paikallisen 4H-yhdistyksen toimintaa sekä myönnetty maataloille tukea viljelijöiden maksullisen lomituksen kustannuksiin.

Kunta on myöntänyt yhdelle kangasniemeläiselle yritykselle korkotukiaavustusta yritystilojen rakentamisen kuluihin (Reifer Oy). Myönnetty tuki yrityksille oli yhteensä n. 5.000 euroa.

Laajakaista-hankkeen 1. vaiheen kautta on toteutettu nopeiden laajakaistayhteyksien rakentamista kattavasti kuntaan. Tavoitteena oli 300 liittyjää. Tavoite saavutettiin reilusti; tuloksena n. 1.100 liittyjää verkon palveluihin. Runkoverkkoa on rakennettu keskustasta Hokan, Hännilän ja Luusniemen suuntaan yhteensä n. 50 km. MPY:n kanssa on järjestetty yhteisiä tiedotustilaisuuksia laajakaistasta ja sen tarjoamista hyödyistä ja palvelumahdollisuuksista. Edelleen selvitetään alueiden ja kylien kiinnostusta laajakaista-toteutuksiin. Elinkeinotoimen budjetissa on varaus 24.000 euroa, kolmen langaton tukiasema -toteutukseen. MPY toteutti kyselyn loppuvuonna 2016, jossa kiinnostuneita palvelulle saatiin vain 2 henkilöltä. Lisäksi Hirvensalmessa toteutettu pilotti-projekti ei onnistunut. Liittyjiä langattomaan laajakaista-palveluun ei ole riittävästi. Laajakaista-asiaa on pohdittava nyt uudesta näkökulmasta. Saadaanko kyliä mukaan kiinteän laajakaista(runko)verkon toteutuksiin, löytyykö kunnasta taloudellisia resursseja runkoverkon toteuttamiselle jne.

Vuoden aikana syntyi uusia yrityksiä 32 kpl (tavoite 20 kpl) ja uusia työpaikkoja 48 kpl (tavoite 50 kpl). Starttirahahankkeita oli 10 kpl (tavoite 10 kpl). Yleinen taloustilanne on hieman piristymässä ja viime vuoteen nähden tulokset olivat hieman paremmat. Isot investoinnit ja rakennushankkeet ovat kuitenkin edelleen jäissä ja niitä ei juuri ole toteutunut kangasniemeläisissä yrityksissä.

Kunta on profiloitunut yritysmayntiseksi. Tästä on konkreettisena tuloksena hyvä sijoittuminen Elinkeinopoliittinen mittaristo (ELPO) -kyselyssä v. 2016. Kunta sijoittui hienosti Etelä-Savossa toiseksi. Kunnan elinkeinopoliittiset tuet ovat koko maakunnan tasolla merkittävät, myös pienyrityksille ja aloittaville on tarjolla kannustustukia. Kunnanjohtaja on vierailut ahkerasti yrityksissä sekä elinkeinoasiamies on pyrkinyt vastaamaan yrityksistä tulleisiin kysymyksiin ja tarvittaessa etsimään asiantuntijatahoja ja -palveluja ko. tarpeisiin. Elinkeino- ja matkailutoimi on järjestänyt lukuisia yrittäjätalaisuuksia ajankohtaisista yritysteemoista. Elinkeinoasiamies on tehnyt yrityskäyntejä yrityksiin yhteensä n. 50 kpl. Erilaisia yritysneuvontatilanteita ja yrittäjätapaamisia kunnantalolla on ollut yhteensä n. 50 kpl. Yrityskartoituksia on toteutettu 5 yritykseen. Elinkeinoasiamies on toiminut yrittäjäyhdistyksen hallituksen sihteerinä ja näin ollen keskusteluyhteys yrittäjiin päin on ollut edelleen kiinteää ja tiivistä.

Elinkeinotoimi on osallistunut useisiin seudullisiin hankkeisiin ja informoinut paikallisia yrityksiä hankkeista/järjestänyt tilaisuuksia paikkakunnalla. Lisäksi eri kehittäjätahojen järjestämistä info-, koulutus- ja kehittämistalaisuuksista on informoitu yrittäjiä ja yhdistyksiä jatkuvasti ja pyritty aktivoimaan yrittäjiä lähtemään ja osallistumaan toiminnan kehittämiseen.

Työttömyysaste Kangasniemellä 31.12.2016 oli 14,8 %. Se on suunnilleen sama kuin Etelä-Savossa (14,7 %) ja suurempi kuin koko maassa (13,6 %) vastaavana ajankohtana. Etelä-Savon kunnista työttömyysaste 30.11.2016 oli Rantasalmella 18,1 %, Enonkoskella 17,3 %, Savonlinnassa 17,2 %, Heinävedellä 16,4 %, Mäntyharjussa 16,3 %, Sulkavalla 15,8 %, Mikkeliissä 13,9 %, Hirvensalmella 13,6 %, Joroisissa

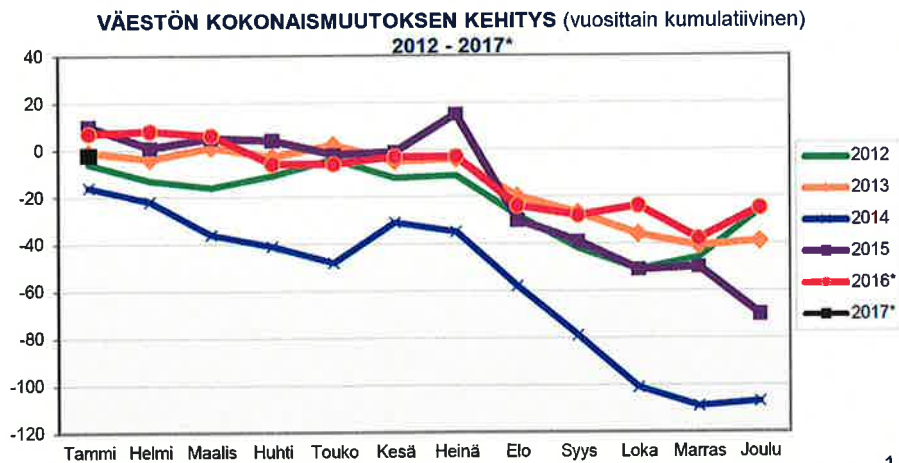
13,1 %, Puumalassa 12,7 %, Juvalla 12,6 %, Pertunmaalla 12,5 % ja Pieksämäellä 12,5 %.

Asukasmäärä

Kunnan asukasmäärä 31.12.2016 oli 5.603. Väestötappiomme oli ennakkotietojen mukaan 25 henkilöä, joka on 41 henkilöä vähemmän kuin edellisvuonna. Kangasniemen kokonaisnettomuutto oli 48 henkilöä voitollinen. Edellisenä vuonna tappiota 5 henkilöä. Kuolleiden ja syntyneiden erotus oli -73. Lapsia syntyi 29, joka on 12 vähemmän kuin vuonna 2015.

Kangasniemen lähihistorian näkökulmasta päästiin asukasmäärän vähennyksessä parhaaseen tulokseen. Lisäksi kunnan nettomuuttovoitto oli toimintakertomusvuonna Etelä-Savon kunnista paras lukumäärällisesti.

KANGASNIEMI

1.1.2016 aluejako

Kumulatiivinen muutos vuosittain 2005 - 2017 (ennakkotietoja)												
KOKONAISMUUTOS												
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016*
Tammi	3	-10	-3	-1	-6	-8	0	-6	-1	-16	10	7
Helmi	-4	-16	-7	-8	-5	-7	-12	-13	-4	-22	1	8
Maalis	-21	-20	-11	-16	-3	-16	-8	-16	1	-36	5	6
Huhti	-21	-35	-8	-21	-3	-19	-8	-11	-3	-41	4	-6
Touko	-8	-24	7	-17	-2	-9	4	-4	2	-48	-2	-6
Kesä	1	-16	-3	-4	-2	-8	10	-12	-5	-31	-1	-3
Heinä	-22	-29	-12	5	-20	-4	7	-11	-4	-35	15	-3
Elo	-39	-37	-45	-18	-57	-31	-48	-28	-20	-58	-30	-24
Syys	-43	-38	-54	-31	-63	-47	-64	-42	-27	-79	-39	-28
Loka	-51	-47	-70	-34	-69	-42	-86	-51	-36	-101	-51	-24
Marras	-57	-58	-75	-36	-64	-51	-91	-46	-41	-109	-50	-38
Joulu	-58	-42	-81	-44	-61	-59	-98	-26	-39	-107	-70	-25

Lähde: Tilastokeskus

Seutuyhteistyö

Seudun yhteisissä asioissa ylintä päätösvaltaa käyttää Mikkelin seudun seutufoorumi. Seudun kunnanjohtajista koostuva seutuvaliokunta hoitaa käytännön yhteistyöasiat ja valmistelee asiat seutufoorumin päätettäväksi.

Vuonna 2016 yhteistyö tiivistyi Mikkelin seudun alueiden kesken, kun vuonna 2013 aloitetun seudullisen sosiaali- ja terveystoimen toimintamuotojen kehittäminen saatiin päätökseen alkuvuonna 2016. Etelä-Savon sairaanhoitopiiri muuttui Etelä-Savon sosiaali- ja terveystoimen kuntayhtymäksi (ESSOTE) 1.3.2016 alkaen. Kangasniemen kunnan ja valtaosa jäsenkuntien sosiaali- ja terveystoimen palveluista integroitiin osaksi kuntayhtymän toimintaa 1.1.2017 alkaen. Kangasniemen sote-henkilöstö ja ne henkilöt tukipalveluista, jotka tekivät 50% tai enemmän siirtyivät ESSOTEN palvelukseen liikkeenluovutusperiaatteella. Tulevalla toiminnalla varaudutaan siirtymään osaksi Etelä-Savon tulevaa maakuntaa 2019 alkaen, kun valtakunnallista maakuntauudistusta koskeva lakikokonaisuuspaketti astuu voimaan.

Taloudenhoito vuonna 2016

Toimintamenoja kirjattiin 44.399.636 euroa, mikä on 178.295 euroa (0,4 %) vähemmän kuin tilinpäätöksessä 2015. Palkat alittuivat budjetoidusta 264 000 euroa. Toimintatuottoja kertyi 9.190.320 euroa, mikä on 329.267 euroa yli budjetoidun ja 69.000 euroa vähemmän kuin tilinpäätöksessä 2015.

Suurimmat määrärahojen ylitykset aiheutuivat sosiaalipalvelujen ja sairaanhoidon vastuualueilla.

Ulkoiset toimintamenot vähenivät edellisen vuoden tilinpäätökseen nähden 130.000 euroa eli 0,3 %. Henkilöstömenoissa oli vähennystä 447.000 euroa, 2,4 % vuoden 2015 tilinpäätökseen verrattuna. Tämä on osittain seurausta v. 2014 aikana käynnistetyistä talouden tasapainottamisohjelmista.

Erikoissairanhoidon menoja kirjattiin 8.583.889 euroa, mikä on 420.000 euroa enemmän kuin tilinpäätöksessä 2015. Etelä-Savon sairaanhoitopiiri palautti jäsenkunnille peruspääomien mukaisessa suhteessa v. 2015 ylijäämää 1,4 milj. euroa ja Kangasniemen osuudeksi tilinpäätökseen 2016 on kirjattu 77.434 euroa muihin rahoitustuottoihin. Sairaanhoitopiiri tarkisti myös palvelujen hintoja ja kunnille palautettiin maksuosuuksia lokakuussa 2016. Kangasniemelle palautusta tuli 138.700 euroa.

Ulkoiset toimintatuotot vähenivät 22.000 euroa vuoden 2015 tilinpäätöksestä. Toimintakate parani vuoden 2015 tilinpäätökseen verrattuna 109.000 euroa ja jäi alle talousarvion 90.000 euroa.

Kunnallisverotulo ylitti arvion 48.400 eurolla. Yhteisöverot ylittyivät 350.200 euroa. Kiinteistöveroja kirjattiin tilinpäätöksessä 11.600 euroa alle budjetoidun.

Vuosikate on 2.140.477 euroa ja poistoja kirjattiin yhteensä 1.721.484 euroa, joka sisältää Kankaisten tasearvon poiston 129.000 euroa.

Henkilöstö

Henkilöstömäärä oli vuoden 2016 lopussa 411. Henkilöstö väheni edellisestä vuodesta 7 henkilöä. Vuoden 2016 aikana vanhuuseläkkeelle jäi 9 henkilöä (12 v. 2015), osaaikaeläkkeelle 3 (2) ja työkyvyttömyyseläkkeelle 4 (6).

Sairaspoissaolopäiviä oli toimintakertomusvuonna yhteensä 6 752 (15,4 päivää henkilöä kohden). Vuonna 2015 niiden määrä oli 7 277 (16,8). Sairaspoissaolojen määrä on vähentynyt edellisestä vuodesta. Tältä osin ovat kuitenkin kokonaiskustannukset ja kustannukset/henkilö kasvaneet. 13 % henkilöstöstä muodostaa 73 % koko organisaation sairauspoissaoloista. Toisaalta 45 % henkilöstöstä on ollut 0 päivää sairauspoissaoloja.

Työhyvinvoinnin painopisteenä oli edellisten vuosien tapaan omaehtoisen liikunnan lisääminen. Henkilöstön liikuntailtapäivä järjestettiin 19.10.2016 ja kunta tuki henkilöstön osallistumista liikunta ja kulttuuritapahtumiin. Henkilöstölle oli myös vuorot kuntosalilla ja Kankaisten koulun liikuntasalissa.

TVA-prosessi käynnistettiin vuoden 2015 loppupuolella, ja jatkui alku kesään asti vuonna 2016. Prosessi on jatkumassa vuoden 2017 keväällä. Työtyytyväisyys kysely valmisteltiin vuoden 2015 lopussa ja toteutettiin heti vuoden 2016 alussa. Kyselyn tulokset jaettiin osastoille ja sieltä edelleen työyksiköihin. Työyksiköissä tulokset käytiin läpi ja määriteltiin 2-3 keskeisintä kehittämiskohdetta. Osastot kokosivat näiden pohjalta n. 3 tärkeintä osastokohtaista. Tämän jälkeen katsottiin tärkeimmät koko kunnan työhyvinvointisuunnitelmaan. Nämä koko kuntaa koskevat tavoitteet liittyivät tiedottamiseen ja viestintään, sairauspoissaolojen vähentämiseen ja lähiesimiesten johtamisen tukemiseen.

Vuoden aikana pidettiin 4 esimiesiltapäivää; mm. toinen esimiesiltapäivä pidettiin 20.4. Kangasniemen eräveikkojen kodalla. Kodan tunnelmassa ja liekin loimussa johdatteli Tuulevi Aschan esimiehiä keskustelemaan ”Luottamus ja toinen toistensa parempi tunteminen” –aiheen ympärillä.

Kunnanhallitus käynnisti 16.5.2016 § 129 yhteistoimintamenettelyn liittyen henkilöstön siirtymiseen Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymän palvelukseen 1.1.2017 alkaen. Essoteen siirtyi 190 henkilöä. Tämän lisäksi siirtyi 1.1.2017 eläinlääkintähuolto ja kaksi henkilöä Mikkelin seudun ympäristöpalveluihin. Muutoksilla on ollut myös vaikutus kunnan organisaatioon ja kuntaan jääneiden työntekijöiden tehtäväkuviin. Essote-prosessi on kokonaisuutena ennakoitua suurempi. Sen vuoksi monissa tehtävissä oli toimintakertomusvuonna selvänä painopisteenä Essote-muutoksen valmistelu.

Edellisenä vuonna aloitettuja henkilöstölle suunnattuja kunnanjohtajan infoja pidettiin myös toimintakertomusvuonna. Tilaisuuksissa tiedotettiin ajankohtaisia ja tulevia asioita, kuten mm. Essote-muutos ja kunnan uusi organisaatio.

Tietohallinto

Tietohallinnon henkilöstömäärä pysyi edellisen vuoden kaltaisena, 4,5htv. 1.5.-31.12.2016 tietohallintosuunnittelijan työpanosta käytettiin 50% ESSOTE-ICT-projektin toteutukseen. Ajalla 1.10.-31.12.2016 tietohallintosuunnittelijalla oli sijainen 40 %:n työajalla.

Sote-tehtävien siirto ESSOTEen oli tietohallinnolle suuri ponnistus vuonna 2016. Sopimusten siirto, liittymien, järjestelmien ja laitteiden siirrot ja harmonisointi työllistivät merkittävästi koko yksikköä etenkin vuoden jälkimmäisellä puoliskolla.

Toinen suuri projekti oli Kansis-keskuksen valmistuminen. Rakennustyöt saatiin päätökseen vasta lokakuun lopussa, jonka jälkeen ICT-asiantuntijat pääsivät suunnittelemaan tietoliikennettä ja asentamaan aktiivilaitteita. Koska koulu avattiin jo 2.1.2017, oli aikataulupaine suuri. Lisähaasteensa toivat laitetoimitusten viivästykset, mikä aiheutti ylimääräistä työtä laiteasennuksiin.

Tulostuksessa siirryttiin vuoden 2016 alusta kokonaispalvelusopimukseen, jossa palvelumaksu perustuu yksinomaan tulostusmääriin. Tämä sopimusmalli toi merkittävän säästön tulostuskuluihin vuonna 2016 ja motivoi edelleen jatkamaan tulostuksen kriittistä seurantaa.

Järjestelmähankkeita käynnistettiin etenkin sähköisten asiointipalvelujen osalta. Lupapiste-rakennuslupapalvelujen kokonaisuus taustajärjestelmineen otetaan käyttöön kevään 2017 aikana, varhaiskasvatuksen Daisy-toiminnanohjausjärjestelmä siirtyi uuden Suomi.fi-tunnistautumisen piiriin ja Kansallisen Palveluarkkitehtuurin lakisääteinen käyttöönotto aloitettiin Palvelutietovaranto-hankkeena.

Palvelutietovaranto on uudistuvan Suomi.fi-palveluportaalin taustalla toimiva tietovaranto julkisen sektorin palveluista ja sähköisistä palvelukanavista. Ns. KaPa-laki tuli voimaan kesällä 2016 ja palvelutietovarannon tulee olla valmiina 30.6.2017. Hankkeeseen saatiin pieni valtionavustus vuodelle 2017.

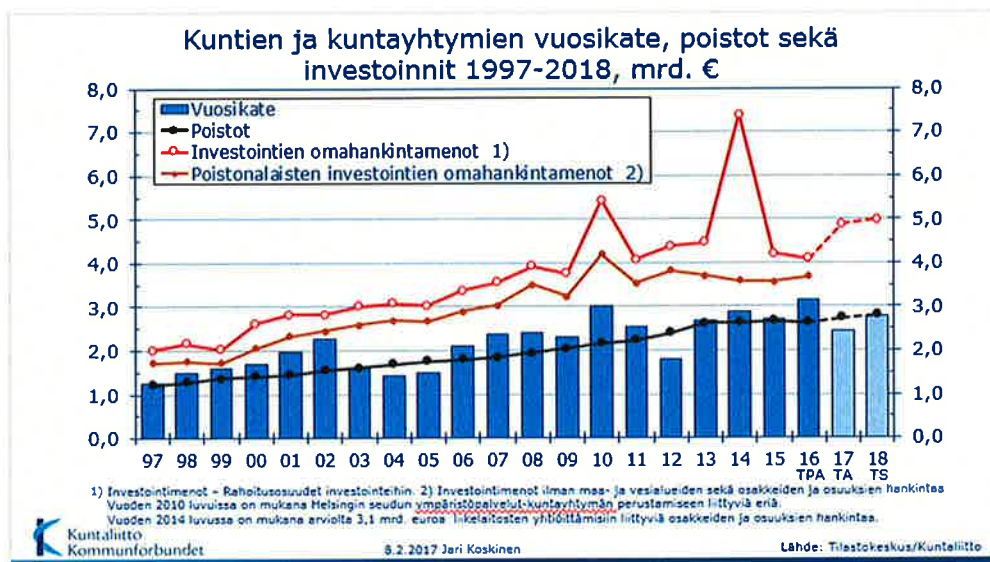
Sähköisten asiointipalvelujen kehitystyö tulee jatkumaan aktiivisena vuonna 2017.

Yleiset kehittämisenäkymät

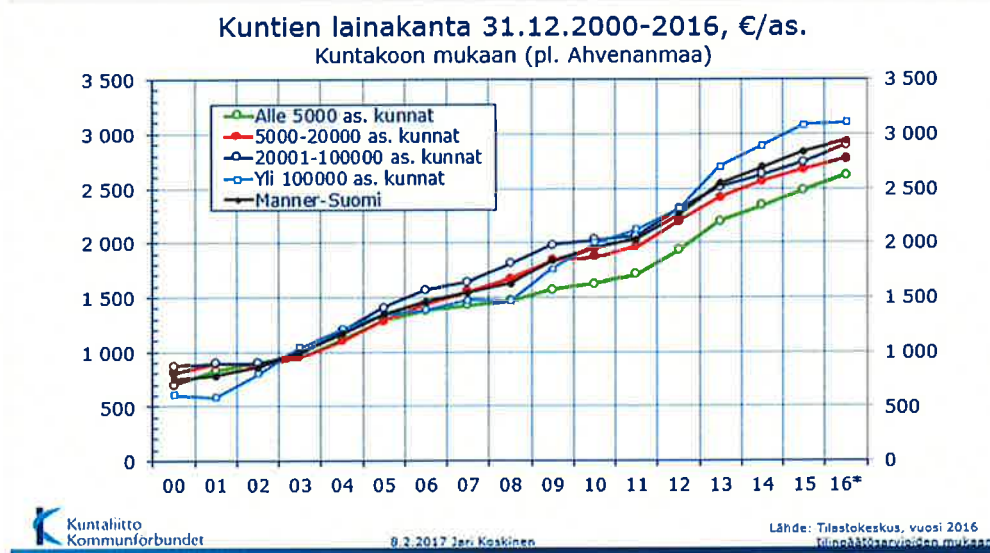
Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos parani toimintakertomusvuonna, joka on 0,84 miljardia euroon. Verotulot nousivat 1,4% ja valtionosuudet 7 %.Tämän suuntaisena kehitys tulevana vuosina ei mene, koska vuoden 2019 alusta suunnitteilla oleva sote-maakuntauudistus tulee leikkaamaan kuntien valtionosuuksia ja siten kunnan verorahoitus pienenee sote-toimintojen siirtyessä maakunnalle. Tällä hetkellä laaditaan erilaisia laskelmia valtionosuusleikkauksen vaikutuksesta kuntien talouteen. Muutokseen liittyvä rahoituslakiluonnosta ei ole vielä saatu kuntiin kommentteille, kun tätä toimintakertomusta kirjoitetaan. Siten osa talouden tulevista ennusteista on lakivalmisteluista tihkuvan tiedon ja valistuneen arvauksen varassa.

Kun valtio hakee uusia sopeuttamisen kohteita, on tärkeää muistaa koko julkisen talouden tasapaino. Hallituskauden valtion menojen säästöistä noin 60 % kohdistuu kuntien menojen leikkauksiin. Tähän mennessä päätetyt valtionosuusleikkaukset ovat vuoden 2015 tasolla suuruudeltaan 2,51 miljardia euroa. Vuodelle 2016 on leikkaukset 1,39 miljardia euroa ja 2017 vuodelle 1,47 miljardia euroa. Valtionosuusleikkaukset eivät paranna julkisen talouden kokonaistasapainoa, vaan ne edelleen tulevinakin vuosina siirtävät vastuuta säästötoimista ja verojen korotuksista valtiolta kunnille. Toki keskustelua on ollut normitalkoista eli normien purkamisesta asioiden joustavoittamiseksi, mutta vielä ei ole nähtävissä niiden taloudellisia vaikutuksia kuntatalouteen eikä määrällisesti riittävää normipurkumäärää kunnan näkökulmasta.

Valtionosuusleikkauksista ja heikosta verotulokehityksestä johtuen kuntien tulorahoitus ei riittänyt kattamaan investointeja, mikä selittää lähes kokonaan kuntien velkaantumisen kasvun. Toiminnan ja investointien rahavirta oli yhä alijäämäinen.

Kuntien ja kuntayhtymien lainakanta kasvoi edelleen 3,3 %. Kunnilla on nyt lainaa 2930 euroa jokaista asukasta kohti. Kangasniemellä lainaa on 3 985 euroa asukasta kohden, joka on selkeästi suurempi kuin muiden tämän kokoisten kuntien keskiarvo. Kuntakokoluokittain asukaskohtainen velka jakaantuu Suomessa tasaisesti.

Talousskasvun ennustetaan elpyvän edelleen hitaasti, joten myös kuntien veropohja kehittyi jatkossakin hyvin vaatimattomasti. Kuntien toimintamenot kasvavat edelleen tasaisesti ikärakenteen muutoksen lisätessä palvelutarvetta. Yleisesti kuntien tulo-rahoitus ei riitä kattamaan investointeja ja velkaantuminen jatkuu voimakkaana. Kuntien ja kuntayhtymien bruttoinvestoinnit laskivat edellisestä vuodesta, mutta olivat vielä suuret, noin 4,23 miljardia euroa.

Kuntien toiminnan kehittämisessä on jatkettava edellisten vuosien tapaan tuottavuuden kehittämistä ja palvelutuotannon tehostamista. Myös rakenteellisia uudistuksia tarvitaan tulevaisuudessa. Etelä-Savossa tällaista rakenteellista uudistusta tavoitellaan, jos sote-palvelut toteutetaan tulevaisuudessa maakunnassa keskitetysti.

Kangasniemen kehittämisenäkymät

Uuden asuntotuotannon osalta vuosi 2016 oli vallitsevan taloudellisen epävarmuuden vuoksi edelleen melko hiljainen. Edellisten vuosien kaikkia uusia asuntokohteita ei ole saatu myytyä eikä kaikki rakennushankkeet, joita oli kaavailtu jo vuosille 2013-2014, ole käynnistyneet vielä vuoden 2016 aikanakaan. Pienen nousevan vireyden voi havaita talojen ja vapaa-ajanasuntojen remontoinnissa. Lisäksi edullisempia mökkikiinteistöjä on vaihtanut omistajaa. Kunnan asuntotontteja ei myyty yhtään vuoden 2016 aikana.

Kunnan tulevaisuutta kannalta merkittäviä asioita ovat mm. kuntapalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistaminen, kuntien tehtävien uudistaminen ja kuntalain kokonaisuudistus sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain valmistelun mahdollisesti tuomat laintasoiset muutokset. Vuoden aikana annettiin sote- ja maakuntauudistuksen valmistuneisiin lakiluonnoslausuntoihin lausunnot.

Uusi kuntalaki edellytti, että vuoden tilinpäätös tehdään konsernitasolla vuodesta 2015 alkaen. Toimintakertomusvuonna saamme ensimmäiset koko kuntakonsernin vertailuluvut kahden tilinpäätösvuoden kesken. Näin voidaan tulevaisuudessa paremmin ennustaa konserniyhtiöiden vaikutusta kunnan kokonaistalouteen.

Kangasniemen Vuokratalot Oy:n tulos vuodelle 2016 oli ylijäämäinen 159 euroa. Etelä-Savon Sairaanhoidopiirin kuntayhtymän konsernitulos vuodelle 2016 oli 3,9 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Tyttärillä tai kuntayhtymillä, joiden tulokset kunnan tulee ottaa huomioon kuntakonsernin tilinpäätöksessä on vaikutusta uuden kuntalain mukaisesti kunnan lopulliseen tulokseen toimintakertomusvuonna. Konserniohjauksen merkitys korostuu uuden kuntalain myötä tulevaisuudessa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki jää kokonaisuuden osalta vielä valmisteluun tulevaksi vuodeksi. Etelä-Savossa on lähdetty liikkeelle oman sote-palveluja tuottavan kuntayhtymän kautta. Etelä-Savon sairaanhoidopiirin toiminta laajenee Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymänä erikoissairaanhoidon lisäksi kuntien perusturvan palveluiden kautta. Kangasniemen kunnan kannalta muutos on merkittävä, sillä mallissa kunnan sote-henkilöstö ja sote-palveluiden piirissä oleva tukipalveluhenkilöstö siirtyy kuntayhtymän palvelukseen. Tällä on huomattavia heijastusvaikutuksia kunnan koko henkilöstöön, koska noin puolet kunnan henkilöstöstä siirtyy ja kunnan omat tukipalvelut esimerkiksi hallinnossa henkilöstöresurssien osalta pienenee oleellisesti ison osan toiminnoista kuitenkin jäädessä vielä kuntaan. Siirtyminen kunnasta ESSOTEn palvelukseen koskee 190 kunnan vakinaisesta henkilöstä.

Kun kunnalla on tavoitteena säilyä itsenäisenä, niin kunnan on pystyttävä turvaamaan kuntalaisilleen laadukkaat lähipalvelut, pidettävä kuntatalous kunnossa mm. toimintaprosesseja kehittämällä ja yhteistyötä tekemällä niin naapurikuntien kuin yritysten ja kolmannen sektorin kanssa.

Toiminnan ja talouden seuranta

Toiminnan ja talouden toteutumisesta on annettu sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti raportti kunnanvaltuustolle kolme kertaa vuodessa. Raportit perustuvat 30.4., 31.8. ja 31.12. toteutumiin.

Lisäksi kunnanhallitukselle on annettu talouden seurantaraportit kuukausittain. Hallintokunnat ovat antaneet vastaavat raportit lautakunnilleen.

Raportointi on ollut ajantasaista ja tarkkaa, pienimpiinkin poikkeamiin on puututtu ja ne on analysoitu. Mainittakoon, että tarkan talouden seurannan osalta talousarvioon varattu palkkamääräraha toteutui jo toisena perättäisenä vuonna budjetoitua pienempänä, joka poikkeaa edellisistä vuosista selkeästi.

Sisäisen valvonta

Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisen kokonaisuutta. Käytännössä tämä tarkoittaa toiminnan arviointia annettujen ohjeiden mukaisesti.

Toimintaympäristöön liittyvät muutokset ovat keskiössä. Operatiivisissa riskeissä keskeistä on henkilöstöresurssien hallinta ja henkilöstökulujen hillitseminen. Niissä onnistuminen on keskeinen edellytys talouden tasapainottamisen onnistumiseksi. Näissä toiminnallisissa riskeissä esimiestyö ja sen tukeminen sekä osaava henkilöstö nousivat tarkasteluun kaikissa hallintokunnissa. Esimiestyöhön on kiinnitetty toimintakertomusvuonna huomiota mm. esimiesiltapäivien teemojen kautta sekä koulutuksellisilla menetelmillä. Vuoden 2015-2016 vaihteessa käynnistyi koko kunnan työhyvinvointikysely, jonka tulokset saatiin tammikuussa 2016. Tulosten perusteella määriteltiin kehittämiskohteet työyksikkö-, osasto- ja kuntatasolla.

Talousriskejä on ennakoitu ja valvottu ohjatulla talousvalvonnalla kuukausittain. Talousraportointia on edelleen tarvetta kehittää ennakoitavuuden ja talousriskien riittävän aikaisen hahmottamisen näkökulmasta.

Kuntatalouden haasteena tulee olemaan maakuntauudistus 2019. Toimintojen siirtyessä pois kunnilta siirtyy myös rahoitusta. Siirtyvät kustannukset ovat 17,4 mrd. euroa, josta siirrettävät valtionosuudet 5,8 mrd. euroa ja verotulot 11,1 mrd. euroa. Merkittävä osa kunnallisverosta, n. 12,47 % -yksikköä siirtyy pois kunnilta. Kunnallisveroprosentti on tällä hetkellä 20,70. Uuden rahoitusmallin mukainen prosentti on 8,28. Muutokseen liittyvä laskennallinen korotuspaine kunnallisveroprosenttiin on 0,74 % -yksikköä.

Oleellista kunnan taloudessa tulee olemaan talouden tasapaino muutostilanteessa. Mitä enemmän taloudessa on vaikeuksia, sitä rajallisemmat ovat tasapainottamiskeinot. Kangasniemen kunnan talousriskit muutostilanteessa liittyvät lainamäärään, joka 31.12.2016 on 22,3 milj. euroa, joka on 3985 e/asukas. Kunnan suhteellinen velkaantuneisuus 31.12.2016 on 64,3 %. Maakuntauudistuksen seurauksena tulee budjetin koko pienenemään ja käyttötuloista poistuu merkittävä osa. Velat kuitenkin säilyvät ennallaan. Tämän seurauksena suhteellinen velkaantuneisuus tulee kasvamaan selvästi.

Tulevien omaisuusjärjestelyjen vaikutukset kunnan käyttötalouteen ja taseeseen tuovat mukanaan suuren riskin. Omaisuusjärjestelyillä ei ole tarkoitus vaarantaa rahoitusperiaatteen toteutumista kuntien jäljelle jäävissä tehtävissä. Huomattava riski liittyy kuitenkin siihen, että kunnan järjestämän perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen ja pelastustoimen käytössä olevat tilat maakunta vuokraa 3 vuodeksi. Mitään takuuta vuokraamisesta sen jälkeen ei ole.

Tilikauden tuloksen käsittely

Vuosikate on ylijäämäinen 2.140.477,54 euroa. Suunnitelman mukaiset poistot ovat 1.721.484,54 euroa.. Tilikauden tulos poistojen jälkeen on 418.993,00 euroa ylijäämäinen. Kangasniemen kunnan taseessa ei ole kattamatonta alijäämää.

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että vuoden 2016 ylijäämä kirjataan omaan pääomaan tilikauden yli- ja alijäämätilille.

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

ulkoinen

	Vuosi 2016	Vuosi 2015
	1000 eur	1 000 €
Toimintatuotot	5 391	5 413
Toimintakulut	-40 600	-40 731
Toimintakate	-35 209	-35 318
Verotulot	17 731	18 092
Valtionosuudet	19 576	19 138
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	23	31
Muut rahoitustuotot	139	126
Korkokulut	-119	-67
Muut rahoituskulut	-1	-1
Vuosikate	2 140	2 001
Poistot	-1 721	-1 978
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden tulos	419	23
Tilikauden yli-/alijäämä	419	23

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	13	13
Vuosikate/Poistot. %	124	101
Vuosikate, €/asukas	382	356
Asukasmäärä 31.12	5 603	5 627

Toiminnan rahavirta

Vuosikate	2 140 477,54	2 001 242,63
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-3 793,23	-535 533,55
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-6 407 968,94	-8 276 511,20
Rahoitusosuudet investointeihin	2 728 044,00	2 145 424,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	5 917,67	223 395,87
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 537 322,96	-4 441 982,25

Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	167 619,89	149 276,99
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	8 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-661 766,00	-967 039,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	5 500 000,00	-1 700 000,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-14 472,02	15 608,11
Vaihto-omaisuuden muutos	5 719,79	4 800,41
Pitkäaikaisten saamisten muutos		
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-2 564 003,88	-1 828 579,42
Korottomien velkojen muutos	-716 073,92	357 458,91
Rahoituksen rahavirta	1 717 023,86	4 031 526,00

Rahavarojen muutos

	179 700,90	-410 456,25
--	------------	-------------

Rahavarojen muutos

Rahavarat 31.12.

	732 052,41	552 351,51
--	------------	------------

Rahavarat 1.1.

	-552 351,51	-962 807,76
	179 700,90	-410 456,25

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v vuosilta 2012-2016 / keskiarvo

Investointien tulorahoitus, %	58,2	32,6
Pääomamenojen tulorahoitus, %	51,3	28,8
Lainanhoitokate	2,9	2,0
Kassan riittävyys, pv	7,6	6,0
Kassasta maksut	34 972 416	33 489 332
Asukasmäärä	5 603	5627

KANGASNIEMEN KUNTA

Tase	2016 1 000 €	2015 1 000 €		2016 1 000 €	2015 1 000 €
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	18 418	18 418
Aineettomat oikeudet	162	236	Liittymismaksurahasto		
Muut pitkävaikutteiset menot			Edellisten tilik. ylijäämä (alijäämä)	5 142	5 119
			Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	419	23
Aineelliset hyödykkeet			OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		
Maa- ja vesialueet	4 174	4 175			
Rakennukset	13 451	13 958	PAKOLLISET VARAUKSET		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10 371	10 514	Kaatopaikkavaraus	0	0
Koneet ja kalusto	533	223			
Muut aineelliset hyödykkeet	140	140	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Enn.maksut ja keskeneräiset hankinnat	6 454	4 082	Valtion toimeksiannot	31	22
			Lahjoitusrahastojen pääomat	576	602
Sijoitukset			Muut toimeksiantojen pääomat	11	11
Osakkeet ja osuudet	8 069	8 069			
Muut lainasaamiset	1 497	1 665	VIERAS PÄÄOMA		
Muut saamiset	9	9	Pitkäaikainen		
			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 728	11 229
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Valtion toimeksiannot	10	13	Saadut ennakot	14	17
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	9	9	Muut velat	185	183
Muut toimeksiantojen varat					
			Lyhytaikainen		
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Joukkovelkakirjalainat		
Vaihto-omaisuus			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 350	5 850
Aineet ja tarvikkeet	33	39	Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
			Lainat muilta luotonantajilta	1 251	412
Saamiset			Saadut ennakot	0	0
Lyhytaikaiset saamiset			Ostovelat	2 336	3 124
Myyntisaamiset	784	704	Muut velat	325	319
Lainasaamiset	158	119	Siirtovelat	2 292	2 225
Muut saamiset	653	595			
Siirtosaamiset	478	494	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	50 076	47 553
			Omavaraisuusaste, %	46,0	49,6
Rahoitusarvopaperit			Suhteell. velkaantuneisuus-%	64,3	54,7
Muut arvopaperit			Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	5 561	5 142
			Kertynyt yli-/alijäämä €/as	993	914
Rahat ja pankkisaamiset	732	552	Lainat, €/asukas	3 985	3 108
			Lainakanta 31.12, 1000 €	22 329	17 491
VASTAAVAA YHTEENSÄ	52 076	47 553	Lainasaamiset 31.12, 1000 €	1 655	1 784
			Asukasmäärä 31.12.	5 603	5 627

Kangasniemen kunnan vuosi eteni toiminnallisesti ja taloudellisesti pääosin arvioidun mukaisesti. Kunnan peruspalvelut ovat vahvalla pohjalla, eikä palvelutasoon ole tarvinnut puuttua. Taloudellinen tulos oli odotettua selkeästi parempi. Tulopuolella myönteistä kehitystä tekivät puunmyynti ja Essoten myyntihintojen alentaminen kunnille sekä ylijäämäkertymän palautus. Myös palkkojen ja toiminnan menokuri piti erinomaisesti. Perusturvan osalta erikoissairaanhoidon ylityksi n. 0.5 milj. € ja sosiaalitoimen ostopalveluissa kustannukset ylittivät myös arvioidun. Sivistystoimen menoissa tapahtui pientä ylitystä.

Investoinneissa edettiin sovitusti. Suurista rakennushankkeista uusi Kankaisten koulun, kirjaston ja monitoimihallin uudisrakennus valmistui marraskuussa ja se pystytään ottamaan käyttöön vuoden 2017 alussa. Kouluverkkoa tarkasteltiin kyläkoulujen osalta ja Otto Mannisen koulu päätettiin lakkauttaa kunnanvaltuuston päätöksellä 2016. Tätä toimintakertomusta kirjoittaessani on vuoden 2017 aikana tehty Otto Mannisen koulun lakkautuksesta uusi kumoava valtuuston päätös ja koulu olisi jatkamassa syksyllä 2017.

Vuoden 2017 alusta Kangasniemen kunnan sosiaali- ja terveyspalvelut siirtyvät Etelä-Savon sosiaali- ja terveyspalveluiden kuntayhtymälle (ESSOTE). Perusturvan ja muiden toimialojen perusturvatyöhön osallistuva henkilöstö siirtyy liikkeenluovustusperiaatteella kuntayhtymän palvelukseen 1.1.2017 alkaen. Asiasta päätettiin kunnanvaltuustossa 25.1.2016. Perusturvan toiminnot ja siihen liittyvät palvelut toteutettiin kunnan omana toimintana 31.12.2016 asti.

Perusturvan siirtyessä ESSOTelle, muuttaa se kunnan organisaatiota vuonna 2017. Tämän vuoksi syksyn valtuustossa päätettiin kunnan uusi organisaatorakenne, jonka mukaisesti toimialat aloittavat oman toiminnan vuoden vaihteen jälkeen. Luottamushenkilöorganisaatio vaihtuu uudeksi 1.6.2017 alkaen, kun uusi valtuustokausi alkaa.

Kangasniemi on laajalla palveluverkolla toimiva kunta, jolla on potentiaalia toimia kolmen kaupungin työssäkäyntialueella asumisen maaseutupaikkana. Tätä tukee myös kohtuullisen laaja oma elinkeino.

Kiitos luottamushenkilöille, kunnan työntekijöille, kolmannen sektorin toimijoille, yrittäjille ja aktiivisille kuntalaisille kuluneesta vuodesta!

Kuntamme ja kuntakonsernin taloudellinen tilanne oli vuoden 2016 lopussa suhteellisen hyvä, vaikkakin kunnan suhteellinen velkaantuneisuus oli 64,3 %. Ns. kriisikuntakriteeri tältä osin on 50 %. Muut kriteerit eivät ylittyneet. Tärkeää on kuitenkin hyvästä tilinpäätöksestä huolimatta hahmottaa, että mikäli haluamme ylläpitää tasapainoista taloutta ja säilyä itsenäisenä kuntana, pitää meidän arvioida ja uudistaa toimintaamme sekä edelleen tehostaa prosesseja ja arvioida palveluiden toteuttamista myös taloudelliselta kannalta.

Kangasniemen kunta

Visio

KANGASNIEMI - LAATUELÄMÄÄ SUOMEN KAUNEIMMASSA KUNNASSA PUULAN RANNALLA.

Kangasniemi on itsenäinen ja hyvinvoiva kuntayhteisö, jossa monipuolinen ja aktiivinen elinkeinotoiminta ja yritysmyönteinen ilmapiiri luovat edellytykset laadukkaille palveluille ja viihtyisälle asumiselle.

Päästrategia

- Luomme tulevaisuutta vireänä, itsenäisenä ja yritysmyönteisenä sekä yhteistyökykyisenä kuntana luontoa arvostaen ja kulttuuria edistäen.
- Edistämme kaikin tavoin asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia.
- Pidämme kuntatalouden tasapainossa ja varaudumme tulevaan.
- Tarjoamme monipuoliset työ-, asumis- ja harrastusmahdollisuudet, joita markkinoimme aktiivisesti. Elävä maaseutu kyläyhteisöineen ja kyläkouluineen luo elinvoimaisen ja turvallisen yhteisön niin vakinaiseen kuin osa-aikaiseen asumiseen.
- Sijoitumme lähes 250 000 asukkaan (alle 1 tunti) työssäkäyntialueen keskelle.

Strategia-alueet

1. Myönteisen asenteen kautta positiiviseen kuntakuvaan, imago, kuntamarkkinointi, uskallus uuteen ajatteluun, innovaatiot, sosiaalinen media
2. Asuminen ja ympäristö, liikenneyhteydet, vapaa-ajan asuminen
3. Elinkeinopolitiikka, matkailu, kulttuuri
4. Kuntatalous sekä varautuminen eri vaihtoehtoihin
5. Henkilöstöpolitiikka
6. Palvelutarjonta, kunta / yksityinen ja lähipalvelut
7. Itsenäisyyttä ja vireyttä tukeva yhteistyö kunta-, seutu- ja maakuntatasolla sekä 3-sektorin ja yritysten kanssa

***Kunnan kiinteistöt kuntoon**

Uuden yläkoulun ja kirjaston, Kansis-Keskus, rakentaminen on valmistunut 2016. Kansis-Keskus otettiin käyttöön 2017 alusta. Pihan rakentaminen ja vanhan koulun purkaminen valmistuu keväällä 2017.

LM-hallin muutostyöt nuoritoimen tiloiksi ovat valmistuneet alkuvuodesta 2016.

Kiinteistöstrategia on hyväksytty valtuustossa. Kiinteistöjen salkutus on aloitettu.

PTS ovat valmistuneet Kalliolan koulun ja Päiväkodin osalta. Lisäksi Kunnantalon osalta on tehty PTS.

***Valtatie 13, kiertoliittymän hyödyntäminen: Kiviniemi, lähialueen liiketontit, golf-kentän ympäristö.**

Kiviniemen leirintäaluetta on kunnostettu. Aluetta on edelleen maisemoitu ja raivattu risukkoa, paranneltu matkailuautopaikkoja. Kiviniemen leirintäalueen vuokrasopimus päättyi vuoden 2016 lopussa. Parhaillaan on menossa avoimena tarjouspyyntönä yrittäjän etsiminen Kiviniemen leirintäalueelle.

Lapaskankaan teollisuusalueella on käytössä n. 10 ha:n teollisuustonttialue mahdollisille yritysten uusille teollisuusrakentamisprojekteille. Joitakin tiedusteluja ja rakennushankkeita, mm. laajennustöitä on suunnitteilla alueelle yritysten toimesta. Kunta on myös valmistellut ja selvittänyt mahdollisen puu- ja energiaterminaali-yritystoiminnan sijoittumista Lapaskankaan maa-alueelle. Kaavamenettely on parhaillaan käynnissä ko. alueella. On tehty yhteistyötä Mikkelin kehitysyritys Miksei Oy:n sekä InvestInFinland-palvelun kanssa, mm. käynnistetty investorien etsintä, markkinointimateriaalin toteuttaminen, energiavirtojen, puunhankinnan ja -markkinoiden selvitystyön toteuttaminen.

***Väestön terveys ja hyvinvointi-hanke: "Kangasniemi liikkumaan, ennaltaehkäisevä ote"**

Liikuntatoimi on saanut lapsia ja nuoria liikkumaan uusien palveluidensa avulla; kiipeilyseinä on monipuolistanut kuntalaisten liikkumismahdollisuuksia entisestään. Frisbeegolfraidan täysimittaiseksi saattaminen sekä talviradan aukaiseminen on tuonut myös osaltaan lisää liikettä kuntalaisiin. Liikuntatoimi hankki 5 kappaletta Kangasniemi-Jopoja kesäkaudelle kunnan info-pisteeseen lainattavaksi panttia vastaan. Kyseiset pyörät ovat talvikauden työntekijöiden käytössä eri toimipisteissä: kunnantalo, terveyskeskus, lukio ja vanhainkoti. Liikuntatoimi on edelleen hakenut hankerahoitusta Liikkuva koulu – hankkeeseen, jolla saadaan lasten ja nuorten koulupäivän aikaista liikuntaa lisättyä. Hankerahoituksen piiriin kuuluu vertaisohjaajien koulutus, opettajien koulutus sekä välinehankinnat. Vuositasolla liikuntatoimi kutsuu urheiluseurat koolle 2-4 kertaa käymään ajankohtaisia asioita läpi kunnan liikuntakentällä.

Liikuntatoimi on järjestänyt seuraavat liikuntaryhmät viikoittain: lasten liikuntakerho, mielenterveystoimiston asiakkaiden kuntosaliryhmä, kuntosaliharjoittelun

alkeisryhmä, Äijä-liikunta, seinäkiipeilyn yläköysikurssi. Liikunnanohjaaja käy kouluilla pitämässä liikunnallisia päiviä / esittelemässä liikuntatoimen uusia hankintoja (Polar aktiivisuusrannekkeet sekä bluetooth sykevyöt). Liikuntatoimi on tehnyt viikoittaista yhteistyötä nuorisotoimen (tapahtumat, retket kerhot, leirit) sekä fysioterapian (ammattiosaamisen kehittäminen) kanssa.

Tapahtumat ja kilpailut ovat osa liikuntatoimen arkea: hiihtokilpailut (koululaiskilpailut, hiihdon rakettiviesti) maastajuoksukilpailut, liikuntaleirit, Kaikki Pelaa jalkapallopäivä, yleisurheilun kunniakierros, yleisurheilukilpailut (koululaiskilpailut ja kuntaottelu), kunnan työntekijöiden tyhy-päivät.

Liikunnanohjaaja toimii poikkihallinnollisissa ryhmissä liikuntatoimen edustajana.

Liikuntatoimi mahdollistaa kesäisin, rantauimakoulujen muodossa, alkeisuimaopetuksen n. 30:lle lapselle Kangasniemellä.

Liikuntatoimi pyrkii edelleen madaltamaan lasten ja nuorten osallistumista ohjattuun / itsenäiseen liikkumiseen. Lasten ja nuorten kautta saadaan parhaiten vietyä ennaltaehkäisevää otetta eteenpäin. Kun liikunta on koettu lapsena hauskaksi, tullaan sitä jatkamaan aikuisiälläkin. Tulokset eivät näy heti, vaan panostus liikuntaan tulee näkymään vasta myöhemmin, jopa monien vuosien päästä.

Kangasniemen kouluissa 2014 aloitettu koululaisten välituntiliikunta jatkuu edelleen.

Beckerin koulun ja Kankaisten koulun kaikki luokka-asteilla on mahdollisuus koulupäivän aikana yhteen 30 minuutin pidennettyyn liikuntavälituntiin / viikko.

Tähän on otettu liikuntasalit käyttöön. Tämä on ohjattua toimintaa. Kaikki

Kangasniemen koulut ovat rekisteröityneitä Liikkuvia kouluja. Liikunnanohjaaja on toiminut koko ajan Liikkuva koulu - hankkeiden vastuuhenkilönä.

Liikuntatoimi toimii liikuntapaikkojen korjausten sekä rakentamisen osalta kiinteänä yhteistyötahona teknisen toimen kanssa.

***Tie- ja tietoliikenneyhteyksien todellinen hyödyntäminen, etätyön mahdollistaminen, uusien teknisten ratkaisujen selvittäminen ja toteuttaminen**

Laajakaista-hankkeen kautta on toteutettu nopeiden laajakaistayhteyksien rakentamista kuntaan. Runkoverkko valmistui pääosin vuoden 2014 loppuun mennessä. Osa runkoverkkoa rakennettiin vielä keväällä 2015 ELY-lupien pitkän odotusajan takia. Rakentajana toimi Mikkelin Puhelin Oyj.

Verkko kattaa kirkonkylän lisäksi alueet keskustasta Mikkeliin päin Vuojalahden kautta Harjunmaahan, keskustasta Simpiänniemeeseen sekä keskustasta Hännilään. Mittaa verkolle tuli noin 50 kilometriä. Liittyjiä MPY:n eri palveluihin saatiin hienosti, yhteensä n. 1100 (tavoite 300).

Potentiaalisia liittyjiä on aktivoitu mukaan palvelujen piiriin ja aktivointia jatkettiin edelleen myös vuoden 2016 aikana. Nyt toteutettu laajakaistaverkko oli osa valtioneuvoston Laajakaista kaikille -hanketta. Elinkeinotoimi oli hankkeen aktivaattori ja käynnistäjä kunnassa. Kunta varasi vuoden 2016 sekä vuoden 2017 talousarviossa 24 000 euron rahoituksen 3 langattomasta laajakaistatukiasematoteutuksesta kunnassa. MPY toteutti kyselyn, jossa kiinnostuneita palvelulle saatiin vain 2 henkilöltä. Lisäksi Hirvensalmessa toteutettu pilotti-projekti ei onnistunut. Liittyjiä langattomaan laajakaista-palveluun ei ole riittävästi. Laajakaista-asiaa on pohdittava nyt uudesta näkökulmasta. Saadaanko kyllä mukaan (asiakkaita) kiinteän laajakaista(runko)verkon toteutuksiin, löytyykö kunnasta taloudellisia resursseja runkoverkon toteuttamiselle jne.

***Elinkeinopolitiikkaan liittyvä hanke esim. Yritysideakilpailu**

Elinkeinotoimi on tehnyt vuosittaisen toimintasuunnitelman, jossa on nimetty keskeisiä toimenpiteitä. Toimintaympäristön kehittämisessä on painotettu mm. Puulan matkailullinen kehittäminen, Käräjäniemi, Kiviniemi, Syvälahden alue ja torin/keskustan kehittäminen. Näiden osa-alueiden selvitystyöt on toteutettu vuonna 2014 elinkeinotoimen vetämässä Elinvoimaa Kangasniemelle - esiselvityshankkeessa. Elinvoimaa Kangasniemelle -hankkeen tuomista ehdotuksista on Käräjäniemen sataman, Kiviniemen alueen (aluetta on kunnostettu, metsää raivattu, v. 2017 haetaan uutta yrittäjää alueelle) sekä torin kehittämistoimia laitettu liikkeelle (mm. matkailuneuvontapisteen siirto rantatorille, tapahtumien keskittämistä rantatorille, valaistuksen uusiminen rantatorilla). Kesällä 2017 järjestetään viimevuotiseen tapaan KuntaGolf-turnaus Kangasniemellä, tapahtumassa mukana myös maakuntajohtaja ja kauppakamarin toimitusjohtaja. Elinkeinotoimi on tehnyt PuulaGolfin kanssa asian tiimoilta yhteistyötä tapahtuman suunnittelussa. Vuonna 2016 on myös käynnistetty Yritysvaikutusten arviointi - menettely kunnassa. Puulaveden/Puulan osalta on toteutettu merkittäviä markkinointi-toimenpiteitä. Kunnassa on toteutettu Maastokuvaus Oy:n Mika Viitasen ja Peltsi Peltolan kanssa markkinointivideo-sarja (8 videota) yhdessä Hirvensalmen ja Mikkelin kanssa. Videoissa on kerrottu 8 ”tarinaa” Puulalta ja tuotu alueen erityisyyttä ja omaleimaisuutta esille monikanavamarkkinointia (some) hyödyntäen. Kuvauksia on tehty vuoden 2016 aikana. Videot ovat saaneet merkittävää julkisuutta ja huomiota somessa.

***Puulavesi – maakuntajärvemme**

Puulaveden/Puulan osalta on toteutettu markkinointitoimenpiteitä (ks. edellinen kohta/Elinkeinopolitiikkaan liittyvä hanke). Käräjäniemen toiminnan kehittämiseksi on perustettu Käräjäniemen satamaosuuskunta, joka vastaa jatkossa alueen kehittämisestä. Kunnan ja satamaosuuskunnan välillä on käyty neuvotteluja mm. rahoituksesta ja vuokrasopimuksen sisällöstä sekä kehittämistoimenpiteistä satama-alueen osalta. Käräjäniemen satamaosuuskunta on hakenut kunnalta lainaa kehittämistoimenpiteitä varten. Kunta odottaa edelleen satamaosuuskunnan tekevän ja jättävän tukihakemuksen liiketoimintasuunnitelmiseen Veejjakaja ry:lle ja päätöstä Veejjakajalta rahoituksen myöntämisestä satamaosuuskunnalle. Puulaveden ja Kyyveden osalta kunta on mukana Itä-Suomen kalatalousryhmän Etelä-Savon maakunnassa 2014-2020 toteutettavassa kehittämisohjelmassa. Hankkeessa pyritään lisäämään järvikalastusmahdollisuuksia, kehittämään kalastusmatkailua ja antamaan yrityksille ja yhdistyksille hankkeistusneuvontaa Leader/Veejjakaja ry:n hankkeille. Vuonna 2016 on käynnistetty suunnittelu Etelä-Savon, Puulan ja Kyyveden vesistöjen ja koskien kunnostamiseen, kalatalouteen, kalastusmatkailuun liittyvien hankkeiden toteuttamiseksi. Kunta/elinkeinotoimi ja tekninen toimi ovat olleet näissä suunnitteluissa mukana. Hanke on käynnistymässä v. 2017.

Kuntatalous

käyttötalousraami +0,5 % / koko kunta ja rakennemuutosten toteutus, kk-seuranta ja aktiivinen reagointi.

- tuloveroprosentti 20 %
- kiinteistöveroprosentit, ennallaan

Investointijärjestys ja aikataulu

- vuodelle 2013 Kankaisten suunnittelu, Lapaskankaan kiertoliittymä ja Beckerinkoulun peruskorjaus, vanhainkodin saneerauksen suunnittelu, terveyskeskus, vanhainkoti

-

vuonna 2014:

- Kankaisten koulun rakentamisen aloittaminen
- Toimintakeskus valmis

vuonna 2016:

- Kankaisten koulu valmis

Rahoitusmuodot ja lainatarve käydään erikseen läpi investointiohjelman ja Kuntaliiton asiantuntijan evästyksen pohjalta.

- mistä tulevista investoinneista aiheutuvat lisääntyvät lainanhoitokulut (noin 1.1 m€ lyhennykset + korot) katetaan? Varaudutaan em. asiaan.

Henkilöstöpolitiikka, työhyvinvointi, mitoitus, rekrytointi, painopistealueet, palkkausjärjestelmä

Päämäärät 2016	Strategiamittarit	Päälinjaukset ja toimenpiteet 2013-2016	Toteutuminen 31.12.2016
selkeät johtamisjärjestelmät	työtyytyväisyys kyselyn tulos	organisaatiot ajan tasalle, organisaatiorakenteiden tarkastelu (madaltaminen), selkeät toimenkuvat esimieskoulutukset	sivistystoimen ja perusturvan toimintasäännöt on päivitetty ja rakenteita muutettu. Esimiesten kokoukset toteutuneet säännöllisesti
Motivoitunut ja hyvinvoiva työyhteisö, työssäjaksaminen, työhyvinvointi, omaehtoinen työkyvyn ylläpito	sairauspäivät työtyytyväisyys kyselyn tulos	tyhy-toimenpiteet työilma-piirimittaus yhteiset peli-säännöt koulutus, kehityskeskustelut	tyhy-toiminta toteutunut suunnitellusti, käsitelty YTR-kokouksessa Pelisääntöjä työstetty työyhteisöissä kehityskeskustelut on pidetty työntekijöiden kanssa pääsääntöisesti. Koulutuskorvaus-hakemus laadittu v 2016 , kustannukset 25 023 eur ja korvaus 2 502 euroa
organisaation sopeuttaminen kunnan väestörakenteeseen	henkilöstömäärä /henkilötyövuodet/asukas lain/suositusten mukainen henkilöstömäärä	täyttölupamenettely palveluiden painopistealueet palvelujen määrän karsiminen eläköitymisen hyödyntäminen yhteistyö 3-sektorin, naapuri-kuntien ja yritysten kanssa palvelusetelit	Asia käsitelty henkilöstöjaoksen kokouksessa 2015 Korholan koulu lakkautettu 1.8.2015. Kunnanvaltuusto on päättänyt lakkauttaa Mannisen koulun toiminnan 1.8.2017. Lapsivaikutusten arviointi suoritettu Otto Mannisen koulun selvitystyön yhteydessä. eläköitymiset arvioidaan vakanssien rekrytoimisprosessin aloitusvaiheessa Perusturvassa ovat käytössä omaishoitajien vapaapäivien,

			lapsiperheiden tilapäisen kotipalvelun sekä tilapäisen ja säännöllisen kotihoidon palvelusetelit.
oma tuotanto /ulkoistaminen ydintehtävät	henkilöstömäärä kannattavuus	kustannuslaskenta, yhteistyö 3-sektori, naapurikunnat ja yritykset, palvelusetelit	Vuonna 2015 teetettiin 20 vastaavan kokoisen kunnan keskinäinen talousvertailu.
ammattitaitoisen henkilöstön saanti	hakijoiden määrä/rekrytointi	työelämän joustot, porkkanat erityisammattiryhmille, kuntaimago, terveet työtilat	vuorotteluvapaan ja työkierron mahdollistaminen on toteutunut. Avoinna olleisiin tehtäviin ollut sopivasti kelpoisuus- ehdot täyttäviä hakijoita ja vakanssit saatu täytettyä. pääsääntöisesti pätevä henkilöstö Sisäilmakorjaukset tehty v 2015; terveyskeskus ja vanhainkoti sekä LM-hallin nuorisotila.
Teknologian hyödyntäminen	palaverien lukumäärä henkilöstömäärä	sähköinen asiointi: laskutus, ajanvaraus yms.	uusia ohjelmia otettu käyttöön v 2014; Wilma-oppilastietojärjestelmä käytössä koko perusopetuksessa ja lukiossa. Videoneuvottelulaitteistot mm. hallinnossa ja perusturvaosastolla aktiivisessa käytössä. V 2015; Casem asianhallintajärjestelmä, sähköinen kokoushallinta (KH, sivla, tekla), Daisy-päivähoito-ohjelma, ProEconomica kirjanpito-ohjelma, laskujen kierrätysohjelma, HRM-henkilöstöohjelma. Koulujen sähköiset oppimisympäristöt aktiivikäytössä, verkot rakennettu. Työ aloitettu KVTES liitteiden osalta.
tulospalkkiojärjestelmä	suoritteet/kustannukset	tehtävien vaativuuden arviointi, periaatteiden luominen yhteistyössä ammattijärjestöjen kanssa videoneuvottelut	

Palvelutarjonta ja yhteistyö

Päämäärät 2016	Strategiamittarit	Päätinjakuset ja toimenpiteet 2013-2016	Toteutuminen 31.12.2016
Hyvät lähipalvelut säilytetty	Itsenäinen kunta kuntalaispalaute	Talous tasapainossa Työkalu palautteen käsittelyyn	Vuosikate riittää poistoihin. Perusturvassa laitoshoidon purkamista jatkettiin vähentämällä terveyskeskuksen osastoilta 5 paikkaa vuoden 2016 alussa. Vanhainkodilla oli jäljellä 10 laitospaikkaa. Palvelukeskus Mäntykangas toimi koko vuoden 34 asukaspaikalla (tehostettua palveluasumista). Kunnan ulkopuolelta ostettujen vanhusten asumispalvelupaikkojen tarve väheni merkittävästi 2016 ja omaa asumispalvelutuotantoa oli riittävästi väestön tarpeisiin.
Lähipalvelujen laadun kehittäminen	Hyvinvointikertomus Oppilashuollon käsikirja Seutusoten toimintakäsikirjat Kuntamaisema	Kehittämishankkeet Rahoituksen järjestäminen Toimivan yhteistyöjärjestelmän ylläpito ja kehittäminen	Valtuuston hyväksymä Hyvinvointikertomus päivitettiin syksyllä 2016 talousarvion laadinnan yhteydessä ja toteutuneet kehittämistoimet kirjattiin. Seudullisen sosiaali- ja terveystoimen toimintakäsikirjat aktiivisessa käytössä ja päivitetty vuodelle 2017. Essoteen siirtymisen valmistelu käynnissä koko vuoden.

			Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma päivitetty v 2014. Opetussuunnitelma uudistettu. Perusopetuksen oppimisympäristöhankke käynnissä. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain muutokset opetussuunnitelmaan tehty. Kunnan oma kouluviihtyvyysskysely toteutettiin. Kouluterveyskysely ei toteutunut keväällä 2016 valtakunnallisten tietoteknisten ongelmien vuoksi.
Kiinteä yhteistyö eri toimijoiden kanssa	Mitattu kuntalaispalaute	Yhteistoimintasopimukset	Yhteispalvelusopimukset TE-toimiston, Kelan, Mikkelin maaseututoimiston, Itä-Suomen maistraatin, Poliisin ja Etelä-Savon oikeusaputoimiston kanssa tehty
Kunnan itsenäisyyttä tukeva yhteistyö	Seutusote Lukioyhteistyö Puulan seutuopisto Mikkelin seudun ympäristötoimi Eläinlääkintähuolto	Aktiivinen osallistuminen hallinnon ja toiminnan kehittämiseen	Etelä-Savon sote-yhteistyö käynnissä koko vuoden 2016, tähtäimessä Essoteen siirtyminen 1.1.2017 alkaen. Lukioyhteistyö lähikuntien kanssa on tiivistynyt erityisesti sähköisten ylioppilaskirjoitusten valmistelussa. Aiempien vuosien tapaan Mikkelin alueen seutusote, seutuopisto, ympäristötoimi ja eläinlääkintähuolto yhteistyö on käynnissä

AKTIIVINEN ELINKEINOJEN JA MATKAILUN KEHITTÄMINEN

Päämäärät 2016	Strategiamittarit	Päälinjaukset ja toimenpiteet 2013-2016	Toteutuminen 31.12.2016
I AKTIIVINEN ELINKEINO- POLITIikka	-50 uutta työpaikkaa/vuo- si -20 uutta yritystä/vuosi -10 starttirahahanke tta/ vuosi	-”Miljoonapotti”yritysidea kilpailu -Työllisyys- hankkeet/yhteistyö Myrskylyhty ry. ja Kangasniemen työttömät ry:n kanssa -Aktiivinen yrittäjien ja yritysten etsintä ja neuvonta -Yritystonttien kaavoitus -Osaamisen vahvista- minen yrityksissä (oppisopimus, ammatilli- nen -koulutusyhteistyö) -Omistajanvaihdos- neuvonta -Yritysten verkostoitumisen edistäminen (esim. rakennusalan yritysten yhteistyön kehittäminen) -Teollisuuskadun avajaiset (Lapaskangas) -Bioenergianhanke -Kiviniemi-alueen kehittäminen	-48 uutta työpaikkaa (brutto) -32 uutta yritystä (brutto) -10 starttirahahanketta -Suunniteltu TARTU! – työllisyshanketta, jossa työttömiin ja vastavalmistuneisiin nuoriin panostusta ja ohjausta. -Ohjattu yrityksiä meneillään oleviin koulutushankkeisiin, alkaville yrityksille annettu neuvontaa/osa ohjattu Uusyrityskeskukseen, järjestetty infotilaisuuksia ym. -Ohjattu yrityksiä OV- asiantuntijoiden pariin. -Puulaveden/Puulan osalta on käynnissä ja pitkästi toteutunut Maastokuvaus Oy:n Mika Viitosen ja Pelti Peltolan kanssa markkinointivideo- sarja (8 videota) yhdessä Mikkelin seudun kanssa. Lapaskankaan alueelle aloitettu suunnittelu mahdollisen puu- ja energiaterminaali/saha- yritystoiminnan käynnistämiseksi, Kaavan muutoksen valmistelu on käynnistetty ko. alueella. Käräjäniemen toiminnan kehittämiseksi on perustettu Käräjäniemen satamaosuuskunta, joka vastaa jatkossa alueen kehittämisestä. Osuuskunnan odotetaan jättävän kehittämis-

			hankehakemuksen Veejjakaja ry:lle. Puulaveden ja Kyyveden osalta kunta on mukana Itä-Suomen kalatalousryhmän Etelä-Savon maakunnassa 2014-2020 toteutettavassa kehittämisohjelmassa. Ollaan lähdössä mukaan v. 2017 alkavaan Metsähallituksen toteuttamaan Vetovoimaa maaseudulle yhteistoiminnalla ja verkostoitumalla 2017-2020 –hankkeeseen. Rahoitus Mikkelin seutuvaliokunnasta. Toimenpiteitä kohdistuu Synsiönjärveen, Mallosjärveen ja Puulan Simpiänselkään. On toteutettu kehittämistoimenpiteitä liittyen Kiviniemen, Käräjäniemen, torialueen ja Puulan alueen kehittämiseen. Järjestetty yhteisiä tilaisuuksia yrityksille, joissa verkostoitumismahdollisuuksia, mm. Yritysklinikka-tilaisuus. Yritys- ja neuvontakäyntejä ollut yrityksissä n. 50 kpl sekä yrittäjätapaamisia kunnantalolla n. 50 kpl v. 2016. Lisäksi puhelinneuvontaa ja -kontaktointia viikoittain. Kiviniemen leirintäaluetta on kunnostettu, raivattu aluetta. Käynnistetty yrittäjän haku avoimella tarjouspyynnöllä.
II KUNTAMAR KKI-NOINTI JA MATKAILUN KEHITTÄMIN EN/uusia	-muuttovoittoinen kunta -rakennuslupien määrä	-Matkailun Master Planin tekeminen/Puula -Venäjän liiketoimintamahdollisuuksien ja turismin hyödyntäminen	Kangasniemi muuttovoittoinen (+48) v. 2016. Myönnettyissä rakennuslupien määrissä lisäystä ed. vuoteen nähden; liike/teollisuusrakennus +1.

asukkaita ja matkailijoita kuntaan, matkailuyritysten toimintaedellytysten parantuminen		-Saimaa Routes (retkeily, luontopolku ym. reitit sekä paikalliset yritykset sähköiseen palveluportaaliin) -Majoitustilojen lisääminen -Ympärivuotisen asumisen (vapaa-ajan asuntojen kunnonkohotus) kehittäminen -PuulaGolf -alueen kehittäminen (esim. loma-asunonäyttely) -Käräjäniemen venesataman kehittäminen -Aktiivinen messuosallistuminen ja kuntamarkkinointi, yhteistyö yritysten kanssa, esim. yhteiset messuosastot -Satamatorin kehittäminen -Luontopolkujen kunnostaminen -Nopeat laajakaistayhteydet - hankkeen toteuttaminen -Nettisivujen uudistaminen	Valmistuneissa; asuinrakennus +8, lomarakennus +9. Puulaa tuotu esille ja toteutettumarkkinointikampanja (Kahdeksan tarinaa Pulalta, sekä tehty markkinointisuunnitelmatyötä. Matkailun osalta yhteistyö alueen markkinointihenkilöiden kesken Saimaa Routes -sähköinen reittipalvelu otettu käyttöön ja siitä tiedotettu edelleen yrityksii. Tapahtumia: Puula-forum, Kesän avaus- ja Joulun Avaus ja myyjäiset, Puula Pyöräily ym. Kannustettu osuuskuntaa tekemään tukihakemus Veejjakajalle. Matka- ja mökkimessuilla yhdessä yrittäjien kanssa, mukana/esillä myös Venemessuilla. Rantatorille siirretty ja toteutettu matkailuneuvonna infopiste. Rantatorille hankittu Tehomet-valaisinpylväs, lisää penkkejä tuotu torille. Suunnattu toimintaa rantatorille, mm. Kesän avaus. Laajakaistassa on selvitelty langattoman laajakaistatoteutuksen mahdollisuuksia, ei näytä toteutuvan vähäisen asiakkaiden kiinnostuksen takia. Jatketaan MPY:n kanssa keskusteluja kiinteän laajakaistan toteuttamisesta johonkin osaan kunnassa. Nettisivuille toteutettu eri kieliversioita.
---	--	--	---

Myönteinen kuntakuva ja hyvä asuinympäristö

Päämäärät 2016	Strategiamittarit	Päälinjaukset ja toimenpiteet 2013-2016	Toteutuminen 31.12.2016
Positiivinen kuntaimago	Kuntalaispalaute	Sähköiset palvelut Uudet nettisivut Kunnan alueiden siisteys	Sähköisiä palveluita kehitetään ja uusitut otetaan käyttöön 2015 Saatu palaute on ollut ydinkeskustan osalta positiivisempaa, kuin muualta saatu palaute. Kunnan keskustan puistoalueisiin on panostettu enemmän kunnossapitoresurs seja.
Aktiivinen kuntamarkkinointi	Muuttovoitto Näkyvyys medioissa	Asuntobonus Asuntomarkkinointi yhteistyössä yrittäjien kanssa Messut Harrastusmahdolli suudet mm. kulttuuri, liikunta ja luonto Puulan hyödyntäminen Suomen kaunein kunta – tittelin hyödyntäminen	Myönnetty asuntobonusta kuudelle v 2015. Osallistuttu Matka- ja OmaMökki - messuille Frisbeegolf-rata Liikuntapaikat ovat kuntalaisten käytössä, Valtakunnallisesti palkittu Kangasniemen liikkuva koulu - hanke osallistanut oppilaita aktiiviliikuntaan ja ohjaajiksi. Monipuolista kulttuuritarjontaa eri kulttuurien saralta tarjottu kuntalaisille ja vierailijoille. Historian osat III ja IV valmis.

Houkuttelevat asumismahdollisuudet	Monipuolisia asumisvaihtoehtoja tarjolla	Uusien tonttien kaavoittaminen, asema-kaava-alueet, rantayleiskaavat Kylätoimikuntien ja seurakunnan kanssa yhteistyö tonttien markkinoinnissa Vapaa-ajan asuntojen käyttötarkoitusten muutokset Yhteistyö yritysten kanssa	Taajamassa on kunnallistekniikan piirissä 39 asuinrakennustonttia, joista 2 omarantaista. Asemakaavoitettuna lisäksi 37 asuinrakennustonttia (ei vielä katuja tai kunnallistekniikkaa) Lisäksi haja-asutusalueella on vapaita tontteja 41 kpl. Poikkeamispäätöksiä käyttötarkoituksen muutokseksi 2 kpl. Yhteinen nettisivu, jossa kylien, kunnan sekä yksityisen vapaat tontit
Toimivat liikenneyhteydet	Yksityistieavustukset Osallistuminen aktiivisesti yhteistyöhön	Yhteistyö seudun kuntien, valtion ja verkkoyhtiöiden kanssa	Yksityistieiden kunnossapitoavustuksia myönnettiin 144 585 €. Avustettavia teitä on yht. 478 km, vaikutuspiirissä n. 780 vakituisesti asuttua taloutta. Perusparannusavustuksia myönnettiin kolmelle kohteelle yhteensä 21 086 €. Osallistuttu seudulliseen liikennejärjestelmä ja joukkoliikennetyöhön.

Vastuualueet, sitovuus bruttomäärärahat ja tuloarviot, tilinpäätös 2016

	Ed.v.tot	Budjetti+ muutos	Toteutuma	Käyttö- %	Muutos- %
	2015 01-12	2016	2016 01-12		
KESKUSVAALILAUTAKUNTA					
MENOT	-14 388,11	-2 256	-2 312,48	102,5	-83,9
TULOT	10 092,60				-100
NETTOMENOT	-4 295,51	-2 256	-2 312,48	102,5	-46,2
TARKASTUSLAUTAKUNTA					
MENOT	-17 454,27	-19 550	-15 793,11	80,8	-9,5
NETTOMENOT	-17 454,27	-19 550	-15 793,11	80,8	-9,5
KUNNANHALLITUS 2015 -					
MENOT	-3 714 072,53	-3 781 118	-3 468 630,22	91,7	-6,6
TULOT	1 722 139,75	1 561 060	1 691 276,81	108,3	-1,8
NETTOMENOT	-1 991 932,78	-2 220 058	-1 777 353,41	80,1	-10,8
PERUSTURVAN HALLINTO 2015 -					
MENOT	-587 663,80	-480 043	-483 780,45	100,8	-17,7
TULOT	85 370,99	67 202	84 042,09	125,1	-1,6
NETTOMENOT	-502 292,81	-412 841	-399 738,36	96,8	-20,4
YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO					
MENOT	-221 416,15	-191 974	-247 307,27	128,8	11,7
TULOT	32 651,03	25 000	46 724,26	186,9	43,1
NETTOMENOT	-188 765,12	-166 974	-200 583,01	120,1	6,3
SUUN TERVEYDENHUOLTO					
MENOT	-604 995,26	-636 704	-605 779,55	95,1	0,1
TULOT	138 570,03	150 500	161 887,86	107,6	16,8
NETTOMENOT	-466 425,23	-486 204	-443 891,69	91,3	-4,8
SOSIAALIPALVELUT 2015 -					
MENOT	-5 035 017,01	-4 620 559	-5 161 813,57	111,7	2,5
TULOT	505 842,14	504 270	512 031,09	101,5	1,2
NETTOMENOT	-4 529 174,87	-4 116 289	-4 649 782,48	113	2,7
SAIRAAHOITO 2015 -					
MENOT	-9 243 502,37	-9 029 310	-9 795 998,34	108,5	6
TULOT	220 426,62	210 404	243 153,16	115,6	10,3
NETTOMENOT	-9 023 075,75	-8 818 906	-9 552 845,18	108,3	5,9

TERVEYDENHOITO 2015 -					
MENOT	-6 314 390,14	-6 461 174	-6 159 331,33	95,3	-2,5
TULOT	672 622,80	555 377	756 448,74	136,2	12,5
NETTOMENOT	-5 641 767,34	-5 905 797	-5 402 882,59	91,5	-4,2
 VANHUSTEN PALVELUT 2015					
MENOT	-4 563 432,19	-4 835 801	-4 373 027,79	90,4	-4,2
TULOT	1 397 559,15	1 404 605	1 301 288,00	92,6	-6,9
NETTOMENOT	-3 165 873,04	-3 431 196	-3 071 739,79	89,5	-3
 OPETUSTOIMI					
MENOT	-7 857 604,94	-7 814 985	-7 853 200,53	100,5	-0,1
TULOT	513 944,94	419 600	503 405,73	120	-2,1
NETTOMENOT	-7 343 660,00	-7 395 385	-7 349 794,80	99,4	0,1
 VAPAA-AIKATOIMI					
MENOT	-1 015 350,50	-979 304	-1 021 899,48	104,3	0,6
TULOT	275 233,79	166 240	264 024,68	158,8	-4,1
NETTOMENOT	-740 116,71	-813 064	-757 874,80	93,2	2,4
 RAKENNUSLAUTAKUNTA					
MENOT	-197 432,07	-136 728	-105 051,25	76,8	-46,8
TULOT	75 054,92	65 000	70 883,52	109,1	-5,6
NETTOMENOT	-122 377,15	-71 728	-34 167,73	47,6	-72,1
 TEKNINEN LAUTAKUNTA					
MENOT	-5 423 975,58	-5 369 986	-5 288 400,87	98,5	-2,5
TULOT	3 842 712,63	3 840 995	3 737 889,98	97,3	-2,7
NETTOMENOT	-1 581 262,95	-1 528 991	-1 550 510,89	101,4	-1,9
 KUNTA YHTEENSÄ					
MENOT	-44 810 694,92	-44 359 492	-44 582 372,34	100,5	-0,5
TULOT	9 492 221,39	8 970 253	9 373 055,92	104,5	-1,3
NETTOMENOT	-35 318 473,53	-35 389 239	-35 209 316,42	99,5	-0,3

TULOSLASKELMA vrt.edell.kum.kauteen ja
budjettiin

01.01.2016 - 31.12.2016

Ulkoinen/Sisäinen

	Ed.v.tot 2015 01-12	Budjetti+ muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö-%	Muutos-%
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot					
Liiketoiminnan myyntituoto	600 505,64	614 580	648 743,89	105,6	8,0
Täydet valtiolta saadut ko	44 232,63	44 500	54 495,71	122,5	23,2
Korvaukset kunnilta ja kun	237 552,56	178 500	338 230,15	189,5	42,4
Muut suoritteiden myyntitu	3 132 984,67	3 006 922	3 022 966,96	100,5	-3,5
Myyntituotot	4 015 275,50	3 844 502	4 064 436,71	105,7	1,2
Maksutuotot					
Terveystuotot	645 393,05	688 138	693 295,05	100,7	7,4
Sosiaalitoimen maksut	1 663 764,02	1 595 776	1 643 676,38	103,0	-1,2
Opetus- ja kulttuuritoimen	145 233,90	106 500	129 386,27	121,5	-10,9
Yhdyskuntapalvelujen maksu	116 086,95	95 200	118 236,46	124,2	1,9
Muut palvelumaksut	1 390,22	1 300	1 910,91	147,0	37,5
Maksutuotot	2 571 868,14	2 486 914	2 586 505,07	104,0	0,6
Tuet ja avustukset	588 299,20	550 500	542 970,00	98,6	-7,7
Muut toimintatuotot					
Vuokratuotot	1 907 063,08	1 924 497	1 927 108,92	100,1	1,1
Muut toimintatuotot	176 948,56	54 640	69 299,36	126,8	-60,8
Muut toimintatuotot	2 084 011,64	1 979 137	1 996 408,28	100,9	-4,2
TOIMINTATUOTOT	9 259 454,48	8 861 053	9 190 320,06	103,7	-0,7
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot					
Maksetut palkat ja palkki	-14 159 492,96	-13 983 661	-13 928 387,82	99,6	-1,6
Jaksotetut palkat ja palk	42 735,43	-25 390	109 773,81	-432,4	156,9
Henkilöstökorvaukset, hen	232 766,91	109 200	182 735,86	167,3	-21,5
Palkat ja palkkiot	-13 883 990,62	-13 899 851	-13 635 878,15	98,1	-1,8
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-3 607 271,19	-3 545 102	-3 399 728,72	95,9	-5,8
Muut henkilösivukulut	-817 224,90	-999 163	-825 443,52	82,6	1,0
Henkilösivukulut	-4 424 496,09	-4 544 265	-4 225 172,24	93,0	-4,5
Henkilöstökulut	-18 308 486,71	-18 444 116	-17 861 050,39	96,8	-2,4
Palvelujen ostot					
Asiakaspalvelujen ostot	-12 997 097,92	-12 642 860	-13 463 882,20	106,5	3,6
Muiden palvelujen ostot	-6 904 455,46	-6 681 169	-6 750 107,36	101,0	-2,2
Palvelujen ostot	-19 901 553,38	-19 324 029	-20 213 989,56	104,6	1,6
Aineet, tarvikkeet ja tavar					
Ostot tilikauden aikana	-2 298 401,50	-2 316 230	-2 225 899,11	96,1	-3,2
Aineet, tarvikkeet ja tavar	-2 298 401,50	-2 316 230	-2 225 899,11	96,1	-3,2
Avustukset					
Avustukset kotitalouksille	-1 266 687,53	-1 280 250	-1 220 407,09	95,3	-3,7
Avustukset yhteisöille	-612 354,98	-664 400	-725 512,30	109,2	18,5
Avustukset liikelaitoksill	-6 300,07	-30 000	-1 872,50	6,2	-70,3
Avustukset	-1 885 342,58	-1 974 650	-1 947 791,89	98,6	3,3
Muut toimintakulut					
Vuokrat	-2 085 025,60	-2 112 059	-2 033 620,74	96,3	-2,5
Muut toimintakulut	-99 121,69	-79 208	-117 284,79	148,1	18,3
Muut toimintakulut	-2 184 147,29	-2 191 267	-2 150 905,53	98,2	-1,5
TOIMINTAKULUT	-44 577 931,46	-44 250 292	-44 399 636,48	100,3	-0,4
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-35 318 476,98	-35 389 239	-35 209 316,42	99,5	-0,3
Verotulot	18 092 164,04	17 344 000	17 730 953,47	102,2	-2,0
Valtionosuudet	19 138 089,00	19 570 000	19 576 066,00	100,0	2,3
Rahoitustuotot ja -kulut					

TULOSLASKELMA vrt.edell.kum.kauteen ja
budjettiin

01.01.2016 - 31.12.2016

Ulkoinen/Sisäinen

	Ed.v.tot 2015 01-12	Budjetti+ muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö-%	Muutos-%
Korkotuotot	31 207,27	40 000	22 989,19	57,5	-26,3
Muut rahoitustuotot	125 918,78	150 000	139 104,87	92,7	10,5
Korkokulut	-66 776,53	-100 000	-118 641,72	118,6	77,7
Muut rahoituskulut	-882,95	-10 000	-677,85	6,8	-23,2
Rahoitustuotot ja -kulut	89 466,57	80 000	42 774,49	53,5	-52,2
VUOSIKATE	2 001 242,63	1 604 761	2 140 477,54	133,4	7,0
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poist	-1 978 356,73	-1 600 000	-1 721 484,54	107,6	-13,0
Poistot ja arvonalentumiset	-1 978 356,73	-1 600 000	-1 721 484,54	107,6	-13,0
TILIKAUDEN TULOS	22 885,90	4 761	418 993,00	8800,5	1730,8
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	22 885,90	4 761	418 993,00	8800,5	1730,8

HALLINTOPALVELUT 2016

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VASTUUALUEITTAIN

Tehtävän nimi:

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö

Keskusvaalilautakunnan sihteeri Liina Kuusela

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Kangasniemellä on yksi äänestysalue ja yksi vaalitoimikunta. Vuonna 2016 ei järjestetä vaaleja, mutta valmistautuminen vuoden 2017 kuntavaaleihin alkaa loppuvuodesta 2016.

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP16	Muutos TP15/TP16
Keskusvaalilautakunta	7	5	5	0	-2
Äänestysalueet		5	5	0	
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP16	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	10 093			0	-10 093
Toimintakulut	14 388	2 256	2 312	56	-12 076
Toimintakate	4 295	2 256	2 312	56	-1 983
Muutos-% edelliseen		-47,5	2,5		

Tehtävän nimi:

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö

Tarkastuslautakunta / Tilintarkastaja

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Valtuuston asettaman tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Tarkastuslautakunnan työ suunnitellaan siten, että toimikauden aikana tullaan tutustumaan kaikkien hallinnonalojen toimintaan. Tarkastuslautakunta antaa vuosittain arviointikertomuksen ja tilintarkastaja tilintarkastuskertomuksen.

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP16	Muutos TP15/TP16
Tarkastuslautakunta	5	5	5	0	0
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP16	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot					
Toimintakulut	17 454	19 550	15 793	-3 757	-1 661
Toimintakate	17 454	19 550	15 793	-3 757	-1 661
Muutos-% edelliseen		12,0	-19,2		

Tehtävän nimi:

HALLINTOPALVELUT (yleishallinto, maa- ja metsätilat, työllisyys, toimistopalvelut ja tiedonhallintapalvelut)

Vastuuhenkilö

Talous- ja hallintojohtaja Risto Nylund

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Hallintopalvelut tuottaa keskitetysti laskenta-, toimisto-, tiedonhallinta- ja asiantuntijapalveluita eri hallintokunnille päätöksenteon tueksi sekä vastaa kunnanhallituksen ja -valtuuston kokousten valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Hallintopalvelut vastaa kunnan asiakaspalveluiden kehittämisestä mm. yhteispalvelupiste ja valtion etäpalvelut.

Tavoitteet ja tunnusluvut:**VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET****Sitovat tavoitteet:**

Vaikuttavuustavoitteet:	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Henkilöstöpolitiikka Selkeät johtamisjärjestelmät	työtyytyväisyyskysely kerran kahdessa vuodessa	asteikolla 1-6, tavoite yli ka (3,5)	Seuraava mittaus tammikuussa 2018
Palvelutarjonta Kuntarakenne	Kriisikuntakriteerit eivät täyty	Itsenäinen kunta	Itsenäinen kunta säilynyt. Kaikki kriteerit eivät täyty.
Hyvät lähipalvelut säilytetään	Kuntalaiskyselyllä kartoitetaan näkemykset lähipalveluista	Kysely toteutettu	Ei ole toteutettu.
Myönteinen kuntakuva Positiivinen kuntaimage	Kunnan näkyvyys mediaseurannassa	Positiivinen	Positiivinen 10,7 % Neutraali 89 % Negatiivinen 0,3 %
Tuotantotavoitteet:			
Kuntayhteistyön kautta kunnan itsenäisyyden vahvistaminen	Kuntayhteistyön eri muodot	Kuntayhteistyötä hankintojen ja kuljetuspalvelujen järjestämisessä	Kuljetusyhteistyö Hankasalmenkunta ja ateriahankintayhteistyö Mikkeli

KUNNANHALLITUKSEN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Tuotantotavoitteet:			
Yhteispalvelun etäpalvelu kuntalaisten käytössä	Asiakaskontaktit	Asiakaskontaktit etäyhteydellä lisääntyneet vuodesta 2015	Asiakaskäynnit lisääntyneet 290 kpl 9,4 %
Vuorovaikutteisen kuntalaisviestinnän kehittäminen	Kävijämäärät eri kanavissa	Verkkosivuilla otettu käyttöön vuorovaikutteisia välineitä ja kanavia	Facebook, Twitter ja Instagram käytössä. Verkkosivuilla Chat-palvelu
Sähköisten asiointimahdollisuuksien parantaminen sisäisessä ja ulkoisessa toiminnassa	Sähköinen järjestelmä otettu käyttöön kpl lautakuntia	Sähköiset kokoustyökalut otettu käyttöön	Sähköinen avustushakemus ja tilavarausjärjestelmä toteutuksessa Kh, sivla ja tekla käyttävät padeja
Hyvän metsän hoidon tason ylläpitäminen	Puun myynti Uudistamistyöt Taimikonhoitotyöt	Puun myynti 6200 m3 Uudistamistyöt 8 ha Taimikonhoitoa 40 ha	Toteutunut 9072 m3 3 ha 28 ha

Perustelut:

Elinkeinostrategia ohjaa omalta osaltaan kunnallista päätöksentekoa. Uuden asiahallintaohjelman käyttöönotolla ja kokonaisarkkitehtuurityöllä tehostetaan toimintaprosesseja.

Yhteispalvelun etäpalveluhanke mahdollistaa jatkossakin palveluiden saatavuuden kuntalaisille.

KUNNANHALLITUS

Hallintopalvelut /Yleishallinto

sis. kunnanvalv.-hallitus, toimikunnat, muu yleish., tonttimarkk., asuntoasiat, henkilöstöjaosto

keskustoimisto ja sisäinen palv.toiminta

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP16	Muutos TP15/TP16
Kunnanjohtaja	1	1	1	0	0
Talous- ja hallintojohtaja	0,8	0,8	0,8	0	0
henkilöstöpäällikön teht.	0,2	0,2	0,2	0	0
Kunnanvaltuusto					
Kokouksia	7			0	-7
Pykälä	53			0	-53
Luottamushenkilömäärä	27	27	27	0	0
Kunnanhallitus					
Luottamushenkilömäärä					
- hallitus	7	7	7	0	0
- kvat.puheenjohtajat	3	3	3	0	0
Kokouksia	20			0	-20
Pykälä	219			0	-219

TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP16	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	116 731	71 000	113 481	42 481	-3 250
Toimintakulut	914 223	741 443	819 520	78 077	-94 703
Toimintakate	797 492	670 443	706 039	35 596	-91 453
Muutos-% edelliseen		-15,9	5,3		

Toimistopalvelut

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP16	Muutos TP15/TP16
Henkilöstömäärä	17	17,0	17,0	0	0
vakituinen	16	16	17	1	1
tilapäiset	1	1	0	-1	-1
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP16	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	37 890	22 200	21 326	-874	-16 564
Toimintakulut	703 952	842 573	668 554	-174 019	-35 398
Toimintakate	666 062	820 373	647 228	-173 145	-18 834
Muutos-% edelliseen		23,2	-21,1		

Tiedonhallintapalvelut

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP16	Muutos TP15/TP16
Henkilöstömäärä	4,5	4,5	4,5	0	0,0
vakituinen	4,5	4,5	4,5	0	0,0
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP16	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	977 148	986 860	994 133	7 273	16 985
Toimintakulut	986 131	973 860	918 057	-55 803	-68 074
Toimintakate	8 983	-13 000	-76 076	-63 076	-85 059
Muutos-% edelliseen		-244,7	485,2		

Maa- ja metsätilat

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP16	Muutos TP15/TP16
Metsäpinta-ala ha	1 114	1114	1114	0	0
Pystykauppa, m ³	7 634	4200	5702	1 502	-1 932
Hankintakauppa, m ³	2 476	2000	3370	1 370	894
Taimikonhoito, ha	38	40	28	-12	-10
Maanmuokkaus, ha	15	13	9	-4	-6
Istutus	15	8	3	-5	-12
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP16	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	454 961	351 000	475 366	124 366	20 405
Toimintakulut	121 657	109 350	119 371	10 021	-2 286
Toimintakate	-333 304	-241 650	-355 995	-114 345	-22 691
Muutos-% edelliseen		-27,5	47,3		

Työllisyystukityöt

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP16	Muutos TP15/TP16
Työllistämistuella palkattuja keskimäärin	12	12	12	0	0
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP16	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	118 239	120 000	69 900	-50 100	-48 339
Toimintakulut	405 996	399 994	329 884	-70 110	-76 112
Toimintakate	287 757	279 994	259 984	-20 010	-27 773
Muutos-% edelliseen		-2,7	-7,1		

Tehtävän nimi:**TALOUSHALLINTO (talous-, henkilöstöpalvelut, työsuojelu)****Vastuhenkilö****Talous- ja hallintojohtaja Risto Nylund****Palvelusuunnitelman kuvaus:**

Talousohjelmaan sisältyy talouspalvelut, kunnallisverotus, varhaiseläkemenoperusteinen (VARHE) maksu sekä henkilöstön työhyvinvointi.

Tavoitteet ja tunnusluvut:**KUNNANHALLITUKSEN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET**

Tuotantotavoitteet:	Mittari:	Tavoitetaso:	Toteutuminen:
Palvelutuotannon sujuvuus ja virheettömyys sekä toimialojen yhteistyö	Käyttäjäpalautteen määrä	Sujuva ja virheetön palvelutuotanto	Talous- ja henkilöstöhallintoa hoidettu hallintokuntarajat ylittävänä toimintana

TALOUSPALVELUT (Talousto ja kunn.verotus)

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP16	Muutos TP15/TP16
Henkilöstömäärä	0	0	0	0	0
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP16	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	511		511	511	0
Toimintakulut	163 859	160 766	159 669	-1 097	-4 190
Toimintakate	163 348	160 766	159 158	-1 608	-4 190
Muutos-% edelliseen		-1,6	-1,0		

Henkilöstöpalvelut**sis. varhe-maksun ja Tyhy-toiminta**

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP16	Muutos TP15/TP16
Henkilöstömäärä	0	0		0	0
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP16	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	4 449		6031	6 031	1 582
Toimintakulut	145 060	169 184	150 307	-18 877	5 247
Toimintakate	140 611	169 184	144 276	-24 908	3 665
Muutos-% edelliseen		20,3	-14,7		

Tehtävän nimi:**ELINKEINOLAUTAKUNTA (elinkeino- ja maaseututoimi)****Vastuhenkilö:****Elinkeinoasiamies Jukka Siikonen****Palvelusuunnitelman kuvaus:**

Elinkeinolautakunnan ja elinkeinotoimen tehtävänä on luoda edellytykset yritystoiminnan kehittymiselle paikalliset olosuhteet huomioiden. Toiminnalla pyritään vaikuttamaan kunnan elinvoimaisuuden parantumiseen. Elinkeinolautakunnan alaisuuteen kuuluvat elinkeinojen ja maaseudun yritys- ja kylätoiminnan kehittäminen, kuntamarkkinointi ja matkailun edistäminen. Elinkeinolautakunta vastaa elinkeinopolitiikan strategisten linjausten valmistelusta ja johtamisesta, toiminnan ohjauksesta, kehittämisrahoituksen kohdistamisesta sekä tulosten seurannasta. Toimintaa ohjaa kunnan elinkeinopoliittinen ohjelma/toiminnalliset tavoitteet (2013-2017).

Elinkeinolautakunnan alaisiin tehtäviin kuuluvat mm. yritysneuvonta (aloittavat ja toimivat), rahoitusneuvonta ja -hakupalvelut laajennus- ja investointihankkeisiin, toimitilojen ja tonttien hankintaopastus, yritysten ja muiden sidosryhmätahojen yleiset kehittämis- ja tapahtumahankkeet, kuntamarkkinointi ja kylätoiminnan aktivointi.

Elinkeinotoiminnan, matkailun ja kuntamarkkinoinnin kehittämisen tavoitteena on olemassa olevien yritysten säilyminen ja vahvistuminen, uusien yritysten perustaminen sekä uusien matkailijoiden ja asukkaiden houkuttelu kuntaan.

Tavoitteet ja tunnusluvut:

KUNNANVALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Sitovat tavoitteet:

Vaikuttavuustavoitteet:	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kunnan elinvoimaisuuden lisääminen	Muuttovoittoinen kunta	Kuntaan muuttaneet poismuuttaneet	+48
Tuotantotavoitteet:	Rakennuslupien määrä v.2015	Rakennuslupien määrä v.2016	
	<i>Myönnetyt rak.luvat</i>	<i>Myönnetyt rak.luvat</i>	
	-Asuinrakennus: 6	-Asuinrakennus: 5	-1
	-Lomarakennus: 15	-Lomarakennus: 16	+1
	-Rivitalo: 0	-Rivitalo: 0	0
	-Liike-/teollisuusrak:0	-Liike-/teollisuusrak:1	+1
	<i>Valmistuneet raken.</i>	<i>Valmistuneet rakennukset</i>	
	-Asuinrakennus: 4	-Asuinrakennus: 12	+8
	-Lomarakennus: 15	-Lomarakennus: 24	+9
	-Rivitalo: 0	-Rivitalo: 0	0
	-Liike-/teollisuusrak:0	-Liike-/teollisuusrak:0	0
	-uudet työpaikat		
	-uudet yritykset	50/vuosi	48
		20/vuosi	32

ELINKEINOLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Vaikuttavuustavoitteet:	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Yritysilmastoon parantuminen	Elinkeinopolitiikka (ELPO-kysely) joka toinen vuosi	Hyvä sijoittuminen ELPO-kyselyssä	Kangasniemi sijoittui v. 2016 toiseksi Etelä-Savossa
Yritysten ja kylien toimintaympäristön suotuisuuden kehittyminen			
Vireä yritystoiminta			
Tuotantotavoitteet:	-Omat yritysten /alueen toimintaympäristön kehittämisprojektit	3/vuosi	8
	-Seudulliset kehittämissankkeet ja kehittämisprojektit	4/vuosi	4
	-Kylien/kyläyhdistysten pienet kehittämisprojektit	3/vuosi	6
	-Uusia starttirahayrityshankkeita	10/vuosi	10

-Yrityskäyntien määrä (yrityksissä)	40/vuosi	52
-Yrityskontaktit ja neuvontatapahtumat (kunta/elinkeinoitoimi)	100/vuosi	105
-Yrityskartoitukset/kehittämisen- ja koulutus suunnitelmat	15/vuosi	5

Perustelut:

Suomen Yrittäjien joka toinen vuosi toteuttama Elinkeinopoliittinen mittaristo kuvastaa laajasti kunnan elinkeinopoliittikan ja toiminnan onnistumista, myönteistä yritysilmapiiriä ja tarvittavia kehittämiskohteita yritys- ja elinkeinotoiminnassa sekä toimintaympäristössä.

Uudet työpaikat, yritykset ja starttirahat mittareina korostavat kunnan elinvoimaisuutta ja kykyä tarjota uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja neuvonta-apua yritystoimintaa harkitseville. Erilaiset kehittämisprojektit kuvastavat myös vireydestä ja elinvoimaisuudesta kunnassa. Yrityskäynneillä ja kontaktioinneilla varmistetaan ajantasainen tieto yritysten tarpeista ja kehittämiskohteista.

Muuttovoittoinen kunta ja rakennuslupien kasvava määrä on esimerkki toimeliaasta, vireästä, viihtyisästä ja turvallisesta (elinvoimaisesta) kunnasta, jonne ihmiset haluavat muuttaa asumaan niin lyhyt- kuin pitkäaikaisestikin.

Elinkeinolautakunta

sis. Elinkeinoltk:n kehitt., matkailun kehitt., projektit, seutuyhteistyö Mikkeli
maaseututoimisto, kehittämisprojektit

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP16	Muutos TP15/TP16
Henkilöstömäärä	1,25	1,25	1,25	0	0,00
* vakituiset	1	1	1	0	0
* tilapäiset(matk.neuvoja)	0,25	0,25	0,25	0	0,00
Uusia työpaikkoja	38	50	48	-2	10
Uusia yrityksiä	23	20	32	12	9
Starttirahahankkeita	8	10	10	0	2
					0
Maaseututoimisto					0
Toimivia maataloja	166	175	157	-18	-9
Tukihakemuksia kpl/vuosi	1 000	950	1038	88	38
Maaseudun työpaikat	215	230	210	-20	-5
Suorat maataloustuet	2 500 000	3 200 000	3 300 000	100 000	800 000
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP16	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	12 208	10 000	10 529	529	-1 679
Toimintakulut	273 194	383 948	303 267	-80 681	30 073
Toimintakate	260 986	373 948	292 738	-81 210	31 752
Muutos-% edelliseen		43,3	-21,7		

Hallintokeskus yht. (ulk+sis)

Suoritteet	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP16	Muutos TP15/TP16
Asukasmäärä 1.1.	5 627	5 693	5603	-90	-24
Henkilöstö yhteensä	36,75	36,75	36,75	0,0	0,0
Toimintakate €/asukas	357,86	393,76	320,45	-73,31	-37,41
TUOSLASKELMA	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP16	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 400 018	1 317 060	1 429 857	112 797	29 839
Maksutuotot	1 390	0	2 131	2 131	741
Tuet ja avustukset	117 091	120 000	86 692	-33 308	-30 399
Muut toimintatuotot	188 218	121 000	164 949	43 949	-23 269
Toimintatuotot yht	1 706 717	1 558 060	1 683 629	125 569	1 424 911
Toimintakulut					
Palkat ja palkkiot	1 266 012	1 215 654	1 153 353	-62 301	-112 659
Henkilöstökorvaukset	-25 515	-3 000	-7 647	-4 647	17 868
Eläkekulut	329 604	377 941	256 017	-121 924	-73 587
Muut henkilöstösivukulut	68 279	88 023	40 704	-47 319	-27 575
Henkilöstökulut	1 638 380	1 678 618	1 442 427	-236 191	-195 953
Asiakaspalv.ostot	47 260	44 800	48 370	3 570	1 110
Muiden palv.ostot	1 398 979	1 352 882	1 376 673	23 791	-22 306
Aineet ja tarvikkeet	25 116	26 650	34 458	7 808	9 342
Avustukset	166 123	280 000	234 322	-45 678	68 199
Muut toimintakulut	444 542	416 774	342 839	-73 935	-101 703
Toimintakulut yht	3 720 400	3 799 724	3 479 089	-320 635	-241 311
TOIMINTAKATE	2 013 683	2 241 664	1 795 460	-446 204	-218 223
Muutos-% edelliseen		11,3	-19,9		

POISTOT/HALLINTOPALVELUT

TP-2014	TP-2015	TP-2016
17 467	93 987	108375

PERUSTURVAPALVELUT 2016

PERUSTURVAN HALLINTO (hallinto- ja huoltopalvelut)

Vastuhenkilö

Toimistopäällikkö Irmeli Suuronen

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Hallintopalveluissa tuetaan osaston tavoitteita suunnittelussa ja palvelujen toteuttamisessa.

Tavoitteet ja tunnusluvut:

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Vaikuttavuustavoitteet:	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
SOTE-yhteistyö	Päätökset sote-alueesta tehty ja ne tukevat palvelujen kehittämistä	Muutokset valmistellaan avoimuuden ja yhteistyön hengessä.	Toteutunut. Päätös Essoten perustamisesta 1.3.2016, josta aloitettu suunnittelu ja työryhmät.
Tuotantotavoitteet:			
Lähipalvelujen tukeminen	Sujuva ja lisääntynyt yhteistyö julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin kanssa	Seutusoten käsikirjojen mukainen toiminta.	Seutusoten käsikirjat ovat ohjanneet toimintaa edellisten vuosien tapaan.

PERUSTURVALAUTAKUNTA

Hallinto ja huolto

Suoritteet / tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Henkilöstömäärä	2,75	2,75	2,00	-0,75	-0,75
*vakituiset					
* tilapäiset					
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	85 371	67 202	84 042	16 840	-1 329
Toimintakulut	587 664	480 043	483 780	3 737	-103 884
Toimintakate	502 293	412 841	399 738	-13 103	-102 555

Muutos-% edelliseen

-17,8

-3,2

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO (eläinlääkintä)

Vastuhenkilö

Eläinlääkäri Maria Tirkkonen

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Eläinlääkintähuolto tarjoaa ympärivuorokautiset peruseläinlääkintäpalvelut hyöty- ja harraste-eläimille sekä vastaa eläinsuojelu- ja eläintautilain viranomaistehtävistä, kuntakohtaisesta lihan tarkastuksesta sekä maidontuotantotilojen hygieniatarkastuksista.

Tavoitteet ja tunnusluvut:

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Vaikuttavuustavoitteet :	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Eläinlääkäripäivystyksen toimivuus	Asiakaspalaute ja eläinlääkärikäyntien määrä	Hyvä asiakastytyväisyys	Toteutunut
Tuotantotavoitteet: Viranomaistehtävien hyvä hoito	Eläinsuojelu- ja eläintautilain sekä lihan tarkastus- ja maidontuotantotilojen hygieniatarkastusten määrä	Tarkastusmäärät lainsäädännön edellyttämällä tasolla	Toteutunut
Eläinlääkintähuollon seutukunnallistaminen	tilannekatsaus	Eläinlääkintähuollon siirtäminen Mikkelin ympäristöterveydenhuollon alaisuuteen Kangasniemen etujen mukaisesti/ Valtioneuvoston päätös	Eläinlääkintähuollon siirron suunnittelu aloitettiin loppuvuodesta. Varsinainen toiminnan siirto toteutui vuoden vaihtuessa

Ympäristöterveys

Suoritteet / tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Henkilöstömäärä	1,50	1,50	1,50	0,00	0,00
* vakituiset					
* tilapäiset					
Eläinlääkärikäynnit	1 235		1150	1 150	-85
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	32 651	25 000	46 724	21 724	14 073
				0	0
Toimintakulut	221 416	191 974	247 307	55 333	25 891
Toimintakate	188 765	166 974	200 583	33 609	11 818
Muutos-% edelliseen		-11,5	20,1		

Tehtävän nimi:

SUUN TERVEYDENHUOLTO

Vastuhenkilö

Vastaava hammaslääkäri Merja Riihelä-Seppänen

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Hammashuollon tarkoituksena on tuottaa suun terveydenhuollon palveluita Kangasniemen kunnan asukkaille huomioiden asetuksen mukaisen lasten suun terveydenhuollon.

Tavoitteet ja tunnusluvut:

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Vaikuttavuustavoitteet:	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Ortopediseen proteesihoitoon menevien potilaiden tulehdusriski eliminoitu	Tutkimus ja hoito suoritettu kaksi viikkoa yhteydenotosta	Kaikkien tk-lääkäreiden lähettämien potilaiden rtg-kuvaus ka suun tilanteen kartoitus	Toteutunut suunnitellusti. OPTG nähtävissä Effican RAD-lehdellä ortopedille.
Tuotantotavoitteet			
Suun terveys lisääntyy	Lain määräämät takarajat, Exreport-raportit, VCC-raportit	Hoidon saatavuuden toteutuminen lain puitteissa	Toteutunut suunnitellusti.

Hammashuolto

Merja Riihelä-Seppänen

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Henkilöstömäärä	5,8	5,80	5,70	-0,1	-0,10
* vakituiset		5,80	5,70	-0,1	6
* tilapäiset				0,0	0
hammaslääkärit	1,8	1,80	1,70	-0,1	0
hammashoitajat	3,0	3,00	3,00	0,0	0
Suuhygienisti	1,0	1,00	1,00	0,0	0
välinehuoltaja				0	0
Potilaat	1 993	2500	2496	-4	503
Käyntien lukumäärä	4 361	5000	4713	-287	352
bruttohinta €/käynti	138,73	127,34	128,53	1,19	-10,19
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	138 570	150 500	161 888	11 388	23 318
Toimintakulut	604 995	636 704	605 779	-30 925	784
Toimintakate	466 425	486 204	443 891	-42 313	-22 534

Muutos-% edelliseen

4,2

-8,7

Tehtävän nimi:**SOSIAALIPALVELUT (sosiaalityö ja kehitysvammapalvelut)****Vastuuhenkilö****Johtava sosiaalityöntekijä Tanja Bradly-Ikonen****Palvelusuunnitelman kuvaus:**

Sosiaalityön tulosityksikössä työskennellään yksilön, perheiden ja yhteisön hyväksi päämääränä vaikuttava ja kustannustehokas maaseutuosiaalityö, jota toteuttavat työstään innostuneet sosiaalialan asiantuntijat.

Kehitysvammapalveluissa on tavoitteena turvata kehitysvammaisten laadukas elämä kotikunnassa kotona, toimintakeskuksessa ja asumispalveluissa yhteistyössä vanhempien ja omaisten kanssa. Toimintakeskus tukee Asuntola Mäntyrannassa, Puulan palvelukodissa ja kotona asumista tarjoten kuntouttavaa toimintaa.

Tavoitteet ja tunnusluvut:**LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET**

Vaikuttavuustavoitteet:	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Sosiaalipalveluiden perustehtävään kuuluvaa työllisyyden hoitoa pystytty kehittämään ja löydetty uusia työskentelytapoja. Yhteistyö TE-palveluiden, työvoimapalvelukeskuksen, kolmannen sektorin ja yritysten kanssa tehostunut ja tiivistynyt.	On tehty enemmän palvelusuunnitelmia ja yhä enemmän on ohjattu asiakkaita ensisijaisten palveluiden piiriin ja oikeisiin paikkoihin.	Työllisyyden hoito hyvällä tasolla.	Toteutunut
Toiminta Ketossa, Asuntola Mäntyrannassa ja avopalvelussa pystytty vastaamaan asiakkaiden tarpeisiin ja kehittämään palveluita. Asiakkaita on kuultu ja heillä on ollut mahdollisuus vaikuttaa heille tarjottuihin palveluihin.	Asiakastyytyväisyyskysely	Sujuvat ja toimivat palvelut, tyytyväiset asiakkaat Vastausprosentti 90	Osittain toteutunut
Hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö.	Työn kuormittavuuden kokeminen.	Koko sosiaalipalveluiden henkilöstö on innostunut ja sitoutunut työhönsä. Jaksava henkilöstö.	Osittain toteutunut.

Sosiaalipalveluita koskevat määräajat toteutuvat lain säätämässä ajassa.	Toimeentulotukipäätökset käsitelty ja lastensuojeluilmoituksiin reagoitu 7 arkipäivän kuluessa. Vammaispalvelulain mukaiseen hakemukseen reagoiminen 7 arkipäivän kuluessa ja päätösten valmistuminen viimeistään 3 kk:n kuluessa	Toteutuu 100 %:sesti	Toteutunut
Tuotantotavoitteet:			Ei toteutunut
Sosiaalityöntekijöillä käytössään läppäri, johon on asennettu Pro Consona tietojärjestelmä (Citrix-yhteys rakennettu).	Mukana kulkeva työväline säästää aikaa ja vältetty tuplakirjaukselta tietyissä työtehtävissä.	Kannettava tietokone käytössä ja yhteydet toimivat	

Sosiaalityö

joht.sos.tt Tanja Bradly-Ikonen

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Henkilöstömäärä	5,5	5,5	5,5	0,0	0,00
* vakituiset	5,5	5,5	5,5		
* tilapäiset			0		
Huostaan otettuja lapsia	9,0	8	5	-3	-4
Jälkihuollossa olevia lapsia	14	15	15	0	1
Lasten ja nuorten lh-päiviä	692	485	424	-61	-268
Lasten ja nuorten perhehoitopäiviä	1 095	1095	1095	0	0
Perhekotien hoitopäivät	1 081	1460	730	-730	-351
Lastensuojelun avohuoltolapsia	65	55	14	-41	-51
Päihdehuollon laitoshoitopäiviä	147	120	95	-25	-52
Vammaispalvelu/kuljetukset henk	122	225	110	-115	-12
Toimeentulotukea saaneet	187	195	185	-10	-2
Passiivituella olevia/kk	48	55	62	7	14
Päihdekuntoutujien as.palv., hoitopv	1 793	2190	2149	-41	356
Mielenterveyskuntoutujien as.palv., hoitopv	7225	7127	7086	-41	-139
VPL-as-palv., hoitopv	2 075	2920	2972	52	897
kuntouttavan työtoiminnan osallistumispt	3 542	3350	2922	-428	-620
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	410 322	371 670	371 256	-414	-39 066
					0
Toimintakulut	3 695 541	3 310 492	3 571 906	261 414	-123 635
Toimintakate	3 285 219	2 938 822	3 200 650	261 828	-84 569
Muutos-% edelliseen		-10,5	8,9		

Kehitysvammahuolto				Tanja Bradly-Ikonen	
Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Henkilöstö	6,0	6	6	0,0	0,00
* vakituiset	6	6	6	0,0	0
* tilapäiset	0		0	0,0	0
Toimintakeskus, käyttöpäivät	5 484	6 000	6 285	285	801
Asuntola Mäntyranta, käyttöpäivät	3 285	3 650	3 285	-365	0
Kehitysvammaisten as.palv., hoitopv	5 837	5840	5699	-141	-138
Avohuollon as.tapaamiset	594	550	568	18	-26
Perhehoito	365	365	409	44	44
Vaalijala / pkl.käynnit	85	85	71	-14	-14
Vaalijala / hoitopäivät	320	290	1082	0	762
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	95 520	132 600	140 775	8 175	45 255
				0	0
Toimintakulut	1 339 476	1 310 067	1 589 908	279 841	250 432
Toimintakate	1 243 956	1 177 467	1 449 133	271 666	205 177
Muutos-% edelliseen		-5,3	23,1		

Tehtävän nimi:

SAIRAANHOITO (yleissairaanhoito ja erikoissairaanhoito)

Vastuuhenkilö

Ylilääkäri Timo Savolainen

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Väestön terveyden edistäminen

Tavoitteet ja tunnusluvut:

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Sitovat tavoitteet

Vaikuttavuustavoitteet:	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Sairaanhoitoon liittyvien lähipalveluiden saatavuuden ja laadun kehittäminen mahdollisimman taloudellisesti.	PYLL-indeksi joka kolmas vuosi (2013) Seuraava v. 2016 erikoissairaanhoidon toimesta	Ennen aikaisesti menetettyjä elinvuosia vähemmän kuin edellisessä mittauksessa	Toteutunut hyvin.
Ennen aikaisesti menetetyistä elinvuosista kerätyn tiedon hyödyntäminen			

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Vaikuttavuustavoitteet:	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Väestön terveyden edistäminen. Sairauksien oikea-aikainen diagnosointi ja hoidon järjestäminen.	Vastaanottokäynnit, hoitopäivät. diagnoosipohjainen DRG-laskutus. Seuranta 4x/vuosi	Lähipalveluiden säilyminen ainakin nykyisellä tasolla (henkilöstö, laboratorio, röntgen, erityistyöntekijät) Kiireellinen vastaanotto ma-pe 8-18 ja la 8-14	Toteutunut
Tuotantotavoitteet: Toimivat lähipalvelut. Joustava yhteistyö erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välillä. Kuormitusta erikoissairaanhoidon mahdollisimman vähän.	Avo-Hilmo SPAT-koodit VCC-raportit 1x/kk Seuranta 4x/vuosi Exreport-raportit	Hoitotakuun toteutuminen. Yhteyden saaminen terveyskeskukseen.	Hoitotakuu ja yhteydensaanti terveyskeskukseen toteutunut
Perusterveydenhuollon alueellisen vanhusten palveluiden yksiköiden puhelinpäivystyksen järjestäminen	Erikoissairaanhoidon ja ensihoidon kulut	Exreport-raporttien sisältämän tiedon hyödyntäminen Vanhustenpalveluiden yksiköiden hoitajien päivystysaikainen lääkärin konsultoinnin helpottuminen ja erikoissairaanhoidon konsultoinnin tarpeen väheneminen	Erikoissairaanhoidon kustannukset nousseet vuodesta 2015

Yleissairaanhoito

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Henkilöstö	4,15	4,25	4,26	0,01	0,11
* vakituiset					
* tilapäiset					
- lääkärit	2,75	2,75	2,76	0,01	0
- muu henkilökunta	1,50	1,5	1,5	0,00	0
Vastaanotto					
Lääkärien vastaanottokäynnit	9 953	11 200	10 483	-717	530
- näistä päivystysaikana				0	0
- näistä muistipl.	94	60	116	56	22
Erityistyöntekijät				0	0
Psykologi (avosh+vuodeos.)	340	350	286	-64	-54
Puheterapeutti	477	450	387	-63	-90
Jalkaterapiakäynnit	484	400	480	80	-4
Ravitsemusterapiakäynnit	57	50	75	25	18

TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	219 833	208 704	243 153	34 449	23 320 0
Toimintakulut	1 079 455	1 019 267	1 212 108	192 841	132 653
Toimintakate	859 622	810 563	968 955	158 392	109 333
Muutos-% edelliseen		-5,7	19,5		

Nettomenot	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Lääkäreiden vastaanotto	737 629	680 602	831 397	150 795	93 768
Erityistyöntekijät	119 619	121 740	132 772	11 032	13 153
Toimintaterapia	10 556	12 292	8 855		-1 701
Työterveyshuolto	-8 192	-4 071	-4 068	3	4 124
Toimintakate	859 612	810 563	968 956	158 393	109 344
Muutos-% edelliseen		-5,7	19,5		

Erikoissairaanhoito

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Avohoitokäynnit	9 849	10 000	10 844	844	995
Mikkelin keskussairaala	7 970	8 300	8 524	224	554
Moision sairaala	550	700	778	78	228
Ostopalvelukäynnit	1 329	1 000	1 542	542	213
Hoitopäivät	4 886	5 500	4 736	-764	-150
Mikkelin keskussairaala	2 998	3 500	3 348	-152	350
Moision sairaala	1 256	1 500	719	-781	-537
Ostopalvelukäynnit	632	650	669	19	37
Lähetteet keskussairaalaan	2075	2 200	2 193	-7	118
Essh euroa/asukas	1 450,77	1 371,06	1 469,59	98,54	18,83
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Etelä-Savon sairaanhoitopiiri					
Mikkelin keskussairaala	6 861 496	6 800 000	7 473 531	673 531	612 035
Moision sairaala	785 128	720 000	568 579	-151 421	-216 549
Muu erikoissairaanhoito				0	0
Pieksämäen aluesairaala	14 578	10 000	4 189	-5 811	-10 389
Siirtyneet eläkevastuut	122 769	101 043	101 111	68	-21 658
Sairaankuljetus	370 197	367 000	428 272	61 272	58 075
Kotisairaaloiminta 2015 alk	9296	10 300	8 208	-2 092	-1 088
Toimintakate	8 163 464	8 008 343	8 583 890	575 547	420 426
Muutos-% edelliseen		-1,9	7,2		

Tehtävän nimi:**TERVEYDENHOITO JA VANHUSPALVELUT**

(terveyspalvelut, laitos- ja asumispalvelut, kotihoito, vanhusten palvelut ja kehittämishankkeet)

Vastuhenkilö

Johtava hoitaja Eeva Häkkinen

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Toiminnan tarkoituksena on turvata väestölle riittävät ja laadukkaat terveydenhoito- ja hoivapalvelut kaikkina ikäkausina.

Tavoitteet ja tunnusluvut:**VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET****Sitovat tavoitteet:**

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Vaikuttavuustavoitteet:	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Lähipalvelujen laadun kehittäminen Hyvinvointikertomuksen avulla (terveys- ja hyvinvointitavoitteet)	Hyvinvointikertomuksessa määritetyt kuntakohtaiset indikaattorit	Kunnan väestön terveydentila ja hyvinvointi säilyy ennallaan vrt. vuoteen 2015	Toteutunut
	Seudullisen sosiaali- ja terveystoimen toimintakäsikirjat 100% käytössä	Käsikirjat ovat ohjaava työkalu kaikissa terveydenhoito- ja vanhuspalvelujen yksiköissä	Toteutunut kaikkien toimintakäsikirjojen osalta

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Vaikuttavuustavoitteet:	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Asiakkaiden palvelutarpeeseen nähden joustavien, laadukkaiden ja toimivien palvelu- ja hoitoprosessien säilyttäminen	Hoitopaikkojen määrä Hoitopäivien määrä ja vertailukelpoinen hoitopv. hinta Yhteyden saanti terveyskeskukseen	Laitoshoidon määrä edelleen laskeva verrattuna v. 2015 ja asumispalvelujen määrän lisääminen 85% puhelusta vastataan 5 minuutin kuluessa	Toteutunut Toteutunut, mitattu vcc-raportoinnin avulla kuukausittain

	Hoidon tarpeen arvioinnin toteutumisaika terveyskeskuksessa	Arvioidaan 3 vuorokauden sisällä yhteydenotosta	Toteutunut
	Kotiin annettavien palvelujen määrää ja laatua seurataan toiminnanohjaus järjestelmän optimointi työkalun avulla	Optimointijärjestelmä on 100% käytössä v. 2016 loppuun mennessä	Osittain toteutunut. Optimointijärjestelmää kehitetty koko vuoden ajan.
Tuotantotavoitteet: Turvalliset toimintakykyä edistävät ja ylläpitävät palvelut, jotka tuotetaan lähipalveluina	Vertailutieto Avohilmosta	Avohoidon palvelut säilyvät vuoden 2015 tasolla	Toteutunut pääosin,
	Hoidosta johtuvien haittojen mittaaminen ja ilmoittaminen	HaiPro –järjestelmä 100% käytössä kaikissa yksiköissä ja saapuneet ilmoitukset käsitellään 1 kk kuluessa ilmoituksesta	HaiPro järjestelmän käyttö toteutunut suunnitelmien mukaan. Ilmoitukset käsitelty määritetyn ajan kuluessa.

Perustelut:

Yksiköiden keskinäisellä yhteistyöllä ja joustavilla toimintatavoilla pyritään takaamaan se, että asiakkaat saavat tarvitsemansa palvelut tarkoituksenmukaisella tavalla, oikea-aikaisesti ja tarpeisiinsa sopivassa paikassa. Henkilökunnan osaaminen ja ammattitaito on vahvuus, jota hyödynnetään yli yksikkörajojen.

TERVEYSPALVELUT

<i>Vastaanotto</i>	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Henkilöstö	15,0	14	14,25	0,3	-0,75
* vakituiset	13,5	13	13	0,0	-1
* tilapäiset	1,5	1	1,25	0,3	0
Muistipol./hoitaja käynnit	154	150	385	235	231
Muistipkl. asiakk. Määrä	65	85	212	127	147
Muut avohoitokäynnit/sh:n	7 386	6546	7443	897	57
Laboratorio	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Islab					
käynnit	20 625		20655		
tutkimukset	134 219		133885		
Röntgen	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Henkilöstö	0,5	0,5	0,6		0,10
* vakituiset	0,00	0	0	0,00	0,00
* tilapäinen hlöstö	0,50	0,5	0,6	0,00	0
käynnit	1 816	1500	1811		-5
natiivi tutkimukset	1 812	1350	1716	366	-96
mammografiatutk.	381	360	417	57	36
ultraäänitutk.	259	250	320	70	61
rasitus EKG	23	15	16	1	-7

<i>Fysioterapia</i>	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Henkilöstö	3,5	3,5	3,2	0,00	-0,30
* vakituiset	3,5	3,5	3,2	-0,3	0
* tilapäinen hlöstö	0,0	0	0		0
- terveydenhoitokäynnit	760	710	947	237	187
- avosairaanhoido	650	520	622	102	-28
Apuvälinekäynnit	450	300	335	35	-115
Ryhmäkäynnit	1 810	1600	1890	290	80
Mielenterveystoimisto	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Henkilöstö	3	3	3	0,0	0,00
* vakituiset	3	3	3	0,0	0
* tilapäinen hlöstö	0	0	0	0,0	0
käynnit hoitajien vastaanotolla	1 883	2050	1837	-213	-46
käynnit lääkärin vast.otolla	327	300	475	175	148
ryhmäkäynnit	730	750	639	-111	-91
päihdetyökäynnit	929	900	703	-197	-226
uusien asiakkaiden määrä	69	65	64	-1	-5
Neuvolatoiminta	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Henkilöstö	4,25	4,1	4,4	0,30	0,15
* vakituiset	4	4	4	0,0	0
* tilapäinen hlöstö	0,25	0,1	0,4	0,30	0
Kouluterveydenhoitaja,käynnit	578	700	600	-100	22
Opiskelija terveydenhuolto	35	100	60	-40	25
Synnytyksien määrä	42	38	30	-8	-12
Äitiysneuvola, terv.hoitaja	528	640	430	-210	-98
Lastenneuvola, terv.hoitaja	745	800	890	90	145
Perhesuunnitteluneuv.käynnit	259	250	297	47	38
Diabetespoliklinikkakäynnit	1 654	1700	1468	-232	-186
Vanhusneuvolakäynnit	85	100	68	-32	-17
Muu neuvolavastaanotto	440	600	867	267	427
Muu terveydenhoito	934	770	754	-16	-180
Seulonnat ja muut joukkotark.	172	180	155	-25	-17
Ryhmäkäynnit	110	300	20	-280	-90
Terveyspalvelut yht.netto	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Vastaanotto	748 452	710 267	676 298	-33 969	-72 154
Laboratorio	329 055	330 710	343 295	12 585	14 240
Röntgen	68 548	54 814	62 150	7 336	-6 398
Fysioterapia	115 396	151 660	138 317	-13 343	22 921
Mielenterveys	146 830	161 567	154 846	-6 721	8 016
Neuvolatoiminta/Terv.neuv.	255 467	298 283	259 862	-38 421	4 395
Yhteensä	1 663 748	1 707 301	1 634 768	-72 533	-28 980
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	94 784	46 400	80 307	33 907	-14 477
Toimintakulut	1 758 531	1 753 701	1 715 074	-38 627	-43 457
Toimintakate	1 663 747	1 707 301	1 634 767	-72 534	-28 980

Muutos-% edelliseen

2,6

-4,2

AKUUTTIOSASTO

Suoritteet	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Henkilöstö	30,5	31,5	31,5	0,0	1,00
* vakituiset	25,0	26	26	0,0	1
* tilapäiset	5,5	5,5	5,5	0,0	0
Potilaspaikat	28	25	25	0	-3
hoitajaksot	624	600	710	110	86
hoitopäivät	7 335	8000	7413	-587	78
keskimääräinen kuormitus-%	92	93	81	-12	-11
keskimääräinen hoitoaika vrk	22	12	16	4	-6
Hoitopäivän hinta brutto	284,01	259,95	257,39	-260	-284,01
Hoitopv:n hinta, netto	246,40	225,33	207,03	- 456,45	-246,40
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	275 820	276 977	373 301	96 324	97 481
				0	0
Toimintakulut	2 083 192	2 079 599	1 907 987	-171 612	-175 205
Toimintakate	1 807 372	1 802 622	1 534 686	-267 936	-272 686
Muutos-% edelliseen		-0,3	-14,9		

KOTIHOITO

sis. kodinhoitotoiminta, kotisairaanhoido, sotainv.kotipalvelu, kotipalvelu auto

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Henkilöstö	42	42	42	0,0	0,00
* vakituiset	36	37	38	1,0	2
* tilapäiset	6	5	5	0,0	-1
Lääkärin kotikäynnit	101	140	43	160	-58
Kotisairaanhoidajien kotikäynnit	17 356	18000	16762	-1 238	-594
Kotipalvelun käynnit	64 800	68000	63629	-4 371	-1 171
Kodinhoitoapua saaneet	397	420	406	-14	9
- vanhuskotitaloudet	349	370	356	-14	7
- lapsiperheet	2	5	5	0	3
- muut	52	45	45	0	-7
Palveluseteliasiakkaat	36	50	42	-8	6
Palvelusetelien määrä	276				-276
turvapuhelimien käyttäjät	78	90	118	28	40
omaishoidon tuella hoidetut	72	75	76	1	4
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	300 272	232 000	302 840	70 840	2 568
Toimintakulut	2 456 803	2 627 874	2 536 270	-91 604	79 467
Toimintakate	2 156 531	2 395 874	2 233 430	-162 444	76 899

Muutos-% edelliseen

11,1

-6,8

Palvelusetelien määrä ei ole informatiivinen.

Kehittämishankkeet

TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot		0	0	0	
Toimintakulut	14 118	0	0	0	-14 118
Toimintakate	14 118	0	0	0	-14 118

VANHUSTEN PALVELUT**VANHUSTEN PÄIVÄTOIMINTA**

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Henkilöstö	1	1,5	1,5		0,50
Hoitopäivät	171	170	217		
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos€ TA13/14	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	18 736	20 000	21 460	1 460	2 724
Toimintakulut	76 383	83 328	80 823	-2 505	4 440
Toimintakate	57 647	63 328	59 363	-3 965	1 716

VANHAINKOTI

1.1.2017 elk. Mäntykangas tehostettu palv.as.

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Henkilöstömäärä	9,0	8,5	8,3	-0,2	-0,70
* vakituiset	7,0	7	6	-1,0	-1
* tilapäiset	2,0	1,5	2,3	0,8	0
Paikkaluku	10	10	10	0	0
□pitkäaikaishoitopaikat	10	10	10	0	0
□lyhytaikaishoitopaikat	0	0	0	0	0
Hoitopäivät	1 202	3650	3331	-319	2 129
Brutto euro/hoitopäivä		141,07	149,24	8,17	149,24
Netto euroa / hoitopäivä		105,46	108,59	3,14	108,59
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot		130 000	135 395	5 395	135 395
				0	0
Toimintakulut		514 916	497 118	-17 798	497 118
Toimintakate	0	384 916	361 723	-23 193	361 723

Muutos-% edelliseen

KUNNALLINEN PALVELUASUMINEN**A) RYHMÄKOTI MÄNNIKKÖ**

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Henkilöstömäärä	19	19,5	19,7	0,2	0,70
* vakituiset	15	16	16	0,0	1
* tilapäiset	4	3,5	3,7	0,2	0
Hoitopaikat Männikkö	24	24	24		0
josta vuorohoitopaikkoja	4	4	4		0
Hoitopäivät Männikkö	8 171	6800	8121	1 321	-50
Vuorohoitopv:t Männikkö	1 208	1300		-1 300	-1 208
Muistipoliklinikka, asiakkaat	20	0	0	0	-20
Lääkärikäynnit		0	0	0	0

TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	322 160	304 600	328 026	23 426	5 866
Toimintakulut	986 582	1 037 827	1 027 480	-10 347	40 898
Toimintakate	664 422	733 227	699 454	-33 773	35 032

Muutos-% edelliseen

10,4

-4,6

Hoitopäiviin sisältyy tehostetun palveluasumisen hoitopäivät ja vuorohoitopäivät.

B)AVOPALVELUYKSIKKÖ MÄNTYKANGAS (apy)

Toiminta siirtynyt kokonaan Palvelukeskus Mäntykangas -yksikköön 1.9.2015

Avopalveluyksikössä toimintaa 1.1.-31.8.2015

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Henkilöstömäärä	15,3	0	0	0,0	-15,30
* vakituiset	11,0	0	0	0,0	-11
* tilapäiset	4,3	0	0	0,0	-4
Vuorohoitopv:t avopalv.yks.	33	0	0	0	-33
Hoitopv:t avopalv.yksikkö	4 395	0	0	0	-4 395
Hoitopaikat apy	20	0	0	0	-20
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	158 207	0	0	0	-158 207
Toimintakulut	609 712	0	0	0	-609 712
Toimintakate	451 505	0	0	0	-451 505

Muutos-% edelliseen

PALVELUKESKUS MÄNTYKANGAS

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Henkilöstömäärä	27,2	27	30,5	3,50	3,30
* vakituiset	23,5	23,5	23,5	0,0	0
* tilapäiset	3,7	3,5	7	3,5	
Hoitopäivät	3 991	12 410	11 556	-854	7 565
Hoitopaikat	34	34	34		0
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	151 221	452 329	432 034	-20 295	280 813
Toimintakulut	349 988	1 586 426	1 511 931	-74 495	1 161 943
Toimintakate	198 767	1 134 097	1 079 897	-54 200	881 130

Muutos-% edelliseen

470,6

-4,8

C)KUNNAN PALVELUASUNNOT, Otto Mannisen tie 94

TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	86 753	90 000	87 825	-2 175	1 072
Toimintakulut	60 029	65 239	60 199	-5 040	170
Toimintakate	-26 724	-24 761	-27 626	-2 865	-902

Muutos-% edelliseen

-7,3

11,6

Terveyskeskuksen hoiva- ja kuntoutusyksikkö

D)HOIKU

Hoiva- ja kuntoutusyksikössä on 8 vuorohoitopaikkaa tehostetun palveluasumisen paikkoina (vuorohoitoa ja kuntoutusjaksoja), ja 14 laitospaikkaa.

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Henkilöstömäärä	16,0	15,5	16	0,50	0,00
* vakituiset	14	14	14	0,0	0
* tilapäiset	2	1,5	2	0,5	0
paikkaluku	22	20	20	0	-2
hoitajaksot ;laitushoito	42	30	14	-16	-28
hoitopäivät; laitoshoito	6 800	5850	3570	-2 280	-3 230
vuorohoitopäivät =				0	0
tehostettu palv.asuminen	2 600	2500	2757	257	157
tehost.palv.as.hoitajaksot	284	300			
kuntoutusjaksot		100	0	-100	0
keskim. kuormitus-%					
laitushoito	92	92	81	-11	-11
keskim.kuormitus-% tehost	89	85	94	9	5
keskim.hoitoaika;laitushoito	145,4	200	255	55	110
keskim.hoitoaika;tehost.	9	9	10,8	2	2
Hoitopäivän hinta brutto	71,87	88,28	113,40	25,13	41,54
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	257 579	252 676	225 155	-27 521	-32 424
Toimintakulut	675 544	737 132	717 509	-19 623	41 965
Toimintakate	417 965	484 456	492 354	7 898	74 389
		15,9	1,6		

YKSITYINEN PALVELUASUMINEN/ Ikäihmisten asumispalvelut

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
*Ikäihmisten asumispalv.hoitopv	6 794	6570	4123	-2 447	-2 671
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	144 623	155 000	71 394	-83 606	-73 229
Toimintakulut	702 097	810 933	477 968	-332 965	-224 129
Toimintakate	557 474	655 933	406 574	-249 359	-150 900
		17,7	-38		

Ikäihmisten asumispalv.hoitopäivät koostuvat muut palvelukodit ja kotikuntalain mukaiset asumispalvelujen hoitopäivistä.

PERUSTURVALAUTAKUNTA

Suoritteet / tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Henkilöstömäärä	196,65	196,40	199,91	3,51	3,26
* vakituiset					
* tilapäiset					
Toimintakate/asukas	4 179	4 148	4 234	86	54
TULOSLASKELMA	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Myyntituotot	287 528	225 700	368 793	143 093	81 265
Maksutuotot	2 117 934	2 099 914	2 137 214	37 300	19 280
Tuet ja avustukset	230 411	242 000	211 600	-30 400	-18 811
Muut tuotot	287 787	274 244	288 201	13 957	414
Toimintatuotot yhteensä	2 923 660	2 841 858	3 005 808	163 950	82 148
Palkat ja palkkiot	7 215 888	7 249 885	7 073 946	-175 939	-141 942
Henkilöstökorvaukset	-129 383	-75 500	-99 766	-24 266	29 617
Eläkekulut	1 910 177	1 831 563	1 844 229	12 666	-65 948
Muut henkilöstösivukulut	419 374	519 328	436 815	-82 513	17 441
Henkilöstökulut yhteensä	9 416 056	9 525 276	9 255 224	-270 052	-160 832
Asiakaspalvelujen ostot	12 586 806	12 222 860	13 076 539	853 679	489 733
Muiden palvelujen ostot	2 014 423	2 015 348	1 987 540	-27 808	-26 883
Aineet ja tarvikkeet	570 330	563 470	512 760	-50 710	-57 570
Avustukset	1 204 658	1 172 700	1 209 723	37 023	5 065
Muut kulut	648 761	680 411	685 485	5 074	36 724
Toimintakulut yhteensä	26 441 034	26 180 065	26 727 271	547 206	286 237
Toimintakate	23 517 374	23 338 207	23 721 463	383 256	204 089
Muutos-% edelliseen		-0,8	1,6		

POISTOT / PERUSTURVALAUTAKUNTA

* Irtaimiston poistot	TP-2014	TP-2015	TP-2016
	47 891	62 840	36 372

SELITYSOSA TERVEYDENHOITO- JA VANHUSPALVELUJEN SEKÄ SAIRAANHOIDON TULOSKORTIN MITTARIEN TERMEIHIN

AvoHilmo: on perusterveydenhuollon avohoidon ilmoitus, joka perustuu sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoilmoitusjärjestelmään. Tämä tarkoittaa sitä, että perusterveydenhuollon avohoidosta kerätään yksilötason tietoja kansalliseen rekisteriin. Rekisteristä tiedot ovat kaikkien kansalaisten katseltavissa Terveiden ja Hyvinvoinnin Laitoksen (THL) internetsivuilla. AvoHilmo –rekisteri päivittyy kerran vuorokaudessa, jonka vuoksi järjestelmästä saatu tieto on ajantasaista.

DRG (Diagnosis Related Groups): on erikoissairaanhoidon potilasluokittelujärjestelmä, joka auttaa tuotteistamaan ja hinnoittelemaan hoitopalveluja sekä seuraamaan hoidon kustannuksia ja laatua. Luokittelujärjestelmän omistaa Suomen Kuntaliitto ja sitä hallinnoi Finnish Consulting Groupin Kansallinen DRG-keskus. Asiakkaita ovat kunnat ja sairaanhoitopiirit.

Exreport: on johdon raportointiin sekä suorite- ja taloustietojen analysointiin suunnattu sovellus, joka on suunnattu erityisesti terveydenhuollon informaatiotarpeiden ja erityiskysymysten ratkaisemiseen.

HaiPro –järjestelmä: HaiPro on potilasturvallisuutta vaarantavien tapahtumien raportointimenettely ja tekninen työkalu. Järjestelmä on kehitetty yhteistyössä Valtion Tilastollisen Tutkimuskeskuksen (VTT), sosiaali- ja terveysministeriön, terveydenhuollon yksiköiden ja lääkelaituksen kanssa. HaiPro järjestelmä on käytössä yli 200 sosiaali- ja terveydenhuollon yksikössä ja on laajentunut vuonna 2014 Etelä-Savon sairaanhoitopiiristä kaikkiin sairaanhoitopiiriin alueen kuntiin.

PYLL –indeksi (Potential Years of Life Lost) eli ennenaikaisesti menetetyt ehkäistävissä olevat elinvuodet: Menetettyjen elinvuosien PYLL-indeksi mittaa ennenaikaista kuolleisuutta ja kuvaa väestön terveyden ja hyvinvoinnin tilaa. Indeksissä painottuvat erityisesti sellaiset terveyden ja hyvinvoinnin ongelmat, jotka lisäävät kuoleman riskiä nuoremmassa ikäryhmissä. Ennenaikaisten kuolemien seuranta perustuu kansainväliseen menetelmään, jossa kuolinsyyrekisteriä analysoidaan uudella tavalla ja kunta- tai terveys- ja sosiaalitoimen asiantuntijat voivat luotettavasti seurata kohdeväestön terveydentilaa. PYLL-arvoja on laskettu Suomen kunnissa vuodesta 2001 lähtien. Kangasniemen väestöstä mittaukset on tehty vuosina 2011 ja 2013. Kohdeväestön PYLL-arvoilla ja erityisesti niiden kronologisten muutosten vertailulla koko maan ja kyseisten alueiden tietoihin voidaan arvioida aikaisempien terveyttä edistävien toimenpiteiden vaikuttavuutta, suunnitella vallitsevien toimintojen parempaa toimivuutta ja painottaa tulevien toimintojen tavoitteita.

SPAT –koodisto: on suomalainen perusterveydenhuollon avohoidon toimintoluokitus, jolla kuvataan potilaan tutkimiseksi tai hoitamiseksi tehty toimenpiteet (eli toiminnot). SPAT koodistolla kuvataan avohoidon palvelutapahtumien sisältöä luokittelemalla asiakkaalle tehtäviä toimenpiteitä ja interventioita. Luokitusta käytetään yhdessä ”Käynnin syy” –luokituksen kanssa.

VCC –raportit: Virtual Contact Center (VCC) on tekninen ympäristö, joka koostuu Soneran VCC puhelinkeskusjärjestelmästä. Järjestelmään liittyy laajat tilastointimahdollisuudet, joiden avulla voidaan seurata terveyskeskukseen saapuvien ja vastattujen puhelujen määrää, puhelimen jonotusaikoja ja puhelusta luopuneiden kontaktien määrää ja palvelutasoa (5 minuutin sisällä vastatut puhelut) päivittäin. Tilastoraportteja tuotetaan kuukausittain ja sen perusteella vastataan osittain Terveiden ja Hyvinvoinnin Laitoksen kyselyihin terveyskeskusten hoitoon pääsystä.

SIVISTYSTOIMEN PALVELUT 2016

Tehtävän nimi:**OPETUS- JA KULTTUURITOIMEN HALLINTO (lautakunta ja sivistystoimisto)****Vastuhenkilö****vs. sivistystoimenjohtaja Annukka Hukari****Palvelusuunnitelman kuvaus:**

Opetuksen ja varhaiskasvatuksen lakisääteiset palvelut.

Vapaa-aikatoimen harkinnanvaraiset palvelut.

Tavoitteet ja tunnusluvut:**VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET****Sitovat tavoitteet:**

Vaikuttavuustavoitteet:	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Palvelutarjonta ja yhteistyö Kankaisten kouluhanke, kirjasto, liikuntasali	Hankesuunnitelma, rakennussuunnitelma, toteutus etenevät aikataulun mukaisesti.	Koulu, kirjasto ja liikuntasali valmiit 2016, käyttöönotto tammikuu 2017	Koulu valmistunut ja käytössä 1.1.2017
Tuotantotavoitteet: Varautuminen tulevaan.	Henkilöstön optimaalinen määrä Vuokratiloista luopuminen	Talouden seuranta kuukausittain Toiminta kunnan tiloissa	Vuokratiloja vielä käytössä Puulan seutuopistolla

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Vaikuttavuustavoitteet:	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Opetussuunnitelma 2016	Opetussuunnitelmaprosessin työstäminen, oppilashuollon suunnitelman seuranta, arviointi ja kehittäminen.	Syksyllä 2016 uusi OPS tuntijakoineen käyttöön	Alakoulujen OPS käyttöön 1.8.2016
Kouluverkko	Hyvän oppimisen, kasvamisen ja kehittymisen kannalta toimivat kyläkoulut ja kirkonkylän koulut.	Kouluverkkoselvitys ja päätökset on tehty keväällä 2016.	Valtuuston päätös 13.2.2017
Lukion säilyminen ja kehittäminen	Oma lukio säilyy.	Oma lukio, oppilasmäärä kasvaa vrt. edellisvuoteen	Oppilaita 70
Yrittäjyyskasvatuksen kehittäminen perusopetuksessa ja lukiossa	Yrittäjyyskasvatusohjelmien toteuttaminen	Yrittäjyyspolku rakennettu	Yrittäjyyskasvatus on yksi OPS:n sisällöistä

Perustelut:

Kankaisten koulu-, kirjasto- ja liikuntasalihanke sekä oma lukio ovat tärkeitä asioita kunnalle.

Kouluverkon tarkastelussa otetaan huomioon kaikkien oppilaiden oppimisympäristöt, joiden tulee olla pedagogisesti hyvin toimivia.

SIVISTYSLAUTAKUNTA
Opetus- ja kulttuuritoimen hallinto

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA 16/17	Muutos TP15/TP16
Henkilöstömäärä	0,5	0,5	0,5	0,0	0,0
* vakituiset	0,5			0	-0,5
* tilapäiset			0,5	1	1
Luottamushenkilömäärä	7	7	7	0	0
Kokoukset	8	12	9	-3	1
Asiat	80	90	98	8	18
Toim.kate €/oppilas	240,70	200,00	195,67	-4,3	-45
				0	
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA 16/17	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	39 540	20 000	46 869	26 869	7 329
				0	0
Toimintakulut	152 670	113 999	139 029	25 030	-13 641
Toimintakate	113 130	93 999	92 160	-1 839	-20 970
Muutos-% edelliseen		-16,9	-2,0		

Tehtävän nimi:

PERUSOPETUS

Vastuuhenkilö

vs. sivistystoimenjohtaja / alakoulujen rehtori Annukka Hukari; yläkoulun ja lukion rehtori Merja Mälkki

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Perusopetus tukee oppilaan kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen ja antaa hänelle elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Opetus edistää sivistystä ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä oppilaan edellytyksiä osallistua koulutukseen ja kehittää itseään elämänsä aikana.

Tavoitteet ja tunnusluvut:

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Sitovat tavoitteet:

Vaikuttavuustavoitteet:	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Myönteinen kuntakuva ja hyvä asuinympäristö Sähköisten palvelujen uudistaminen	MultiPrimus/Wilma oppilastietojärjestelmän käyttö koulun toimintakulttuuriin ja kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön.	Henkilöstöllä Wilma 100 %:sesti käytössä	Wilma aktiivikäytössä Erityisesti iPadien käyttö vilkasta

Henkilöstöpolitiikka, työhyvinvointi Henkilöstön osaamisen kehittäminen, jakaminen ja mallintaminen Palvelutarjonta ja yhteistyö Oppilaiden osallisuuden lisääminen	Sähköisten välineiden hyödyntäminen opetuksessa Koulutukset, pedagogiset iltapäivät ja oman osaamisen jakaminen	Kaikki oppilaat ovat tutustuneet sähköisiin opetusvälineisiin Koko henkilöstö osallistuu opetussuunnitelmatyöryhmän organisoimaan koulutukseen	Opetussuunnitelman kehittämistyö jatkuu Koulutus suuntautunut opetussuunnitelmatyön sisältöihin Toimii
	Oppilaskuntatoiminta Kouluviihtyvyysskysely Kouluterveyskysely	Jokaisella koululla hyvin toimiva oppilaskunta Kyselyt suoritettu ja tulokset analysoitu sekä hyödynnetty oppilashuoltotyössä	Tehty Ei tehty

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Tuotantotavoitteet: Varautuminen tulevaan.	Optimaaliset ryhmäkoot ja henkilöstö	Kuukausiraporttien seuranta, oppilasmäärien seuranta lv. suunnittelussa	Oppilasmääriä seurattu
--	--------------------------------------	---	------------------------

Perustelut: perusteet kerrottu tuloskorteissa.

Perusopetus

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA 16/17	Muutos TP15/TP16
Henkilöstömäärä	56	53,0	57,0	4,0	1,0
* vakituiset	50	50,0	50,0	0	0,0
* tilapäiset	6	3,0	7,0	4	1,0
Oppilasmäärä 20.9. (til.pvm.)	470	470	471	1	1
- josta esikoululaiset	43	48	43	-5	0
Opetustunnit	42 100	43 000	42 100	-900	0
Toim.kate €/opetustunti	112,06	111,55	112,56	1	1
Kuljetusoppilaat	233	251	230	-21	-3
Vieraskuntalaiset oppilaat	3	2	3	1	0
Toimintakate €/oppilas	10 037,66	10 205,20	10 061,24	-144	24
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA 16/17	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	162 941	113 200	137 133	23 933	-25 808
Toimintakulut	4 880 641	4 909 646	4 875 975	-33 671	-4 666
Toimintakate	4 717 700	4 796 446	4 738 842	-57 604	21 142

Muutos-% edelliseen

1,7

-1,2

Tehtävän nimi:

KANGASNIEMEN LUKIO

Vastuuhenkilö

Rehtori Merja Mälkki

Tavoitteet ja tunnusluvut:

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Sitovat tavoitteet:

Vaikuttavuustavoitteet:	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Myönteinen kuntakuva ja hyvä asuinympäristö Opiskelijalähtöinen toiminta	Opiskelijakysely	Opiskelijapalautteen huomioiminen lukion toiminnassa	Opiskelukyselyt suoritettu 1.-/2. vsk lle ja toimintaa muokattu oppilaskunnan aloitteiden mukaisesti. Kaikki toivotut kurssit eivät toteudu
	Kurssivalinnat	Toivotut kurssit toteutuneet resurssit huomioiden	5 opiskelijan vähimmäisvaateella. Opiskelijamäärä on ennallaan ja kunnan ulkopuolisia opiskelijoita 3 kpl.
Tuotantotavoitteet: Varautuminen tulevaan	Lukion kehittämisstrategian kehittäminen ja toteuttaminen	Opiskelijoiden kokonaismäärä kasvanut edelliseen lukuvuoteen	Sähköinen etäkurssiyhteistyö on käynnistynyt. Sähköiset yo-kirjoitukset ovat toteutuneet aikataulun mukaisesti. Opettajien JUY ict-pedagoginen täydennyskoulutus on käynnistynyt ja jatkuu edelleen.
	Median ja sähköisen oppimateriaalin hyödyntäminen opetuksessa	Sähköiset ylioppilaskirjoitukset toteutuneet onnistuneesti	

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Vaikuttavuustavoitteet:	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Hyvin voiva ja motivoitunut henkilöstö	Opettajat ovat päteviä ja työperäisten poissaolojen määrä laskee	Poissaoloraportin mukaan poissaolot vähentyneet	Opettajat ylläpitävät ammattiosaamistaan aktiivisesti ja ovat selvinneet haasteista hyvin. Poissaolojen

Opetuksen tuottaminen tehokkaasti ja laadukkaasti	Opiskelijat käyttävät opetustarjontaa vaivattomasti	Vaaditut opiskelijakohtaiset kurssimäärät täyttyvät, kurssit suoritettu hyväksytysti	määrä on hieman laskenut. Opiskelijat suorittivat kursseja riittävästi ja yotutkinnot valmistuivat aikataulussa. Lähiovetustunnit ovat vähentyneet 10 kurssin verran.
Tuotantotavoitteet:			
Talous	Kurssitarjonta ja henkilöstöresurssit tasapainossa	Opetustuntien kokonaismäärä ei lisäännä	

Perustelut: Tavoitteiden asettelu ja niiden toteutuminen tukee opiskelijoiden ja henkilökunnan oppimista ja hyvinvointia

Lukio

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA 16/17	Muutos TP15/TP16
Henkilöstömäärä * vakituiset	7,6	7,5	7,5	0,0	-0,1
Oppilasmäärä 20.9	68	70	69	-1	1
Opetustunnit	6 532	6 232	5 928	-304	-604
Toim.kate €/opetustunti	116,87	108,53	125,16	17	8
Toim.kate €/oppilas	11 225,97	9 662,47	10 752,93	1 090	-473
Kuljetusoppilaat	33	31	27	-4	-6
Vieraskuntalaiset oppilaat	7	3	3	0	-4
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA 16/17	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	40 625	43 000	45 885	2 885	5 260
Toimintakulut	803 991	719 373	784 513	65 140	-19 478
Toimintakate	763 366	676 373	738 628	62 255	-24 738

Tehtävän nimi:

VARHAISKASVATUS

Vastuhenkilö

Varhaiskasvatuksen esimies Riitta Häyrynen

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Päivähoitoa järjestetään asiakkaiden tarpeiden mukaisesti kunnan eri alueilla joustavasti ja tasapuolisesti huomioiden päivähoitoikäisten lasten määrän vaihtelut. Perheiden kasvatustehtävän ja vanhemmuuden tukeminen on varhaiskasvatuksen tehtävä.

Tavoitteet ja tunnusluvut:**VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET****Sitovat tavoitteet:**

Vaikuttavuustavoitteet:	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Palvelutarjonta ja yhteistyö	Kasvatuskumppanuus:	Kaskun kehittäminen:	Kasvatuskumppanuus jokapäiväistä
Laadukkaat päivähoitopalvelut eri puolilla kuntaa huomioiden lasten määrän muutokset	VASU-keskustelut (vanhempien ja varhaiskasvatuksen välinen kehityskeskustelu)	2 kertaa/vuosi	VASU-keskustelut toteutuneet
	Kyselyt vanhemmille Arjen keskustelut huoltajien kanssa	Lapsiperheiden hyvinvointi ja palveluiden joustava käyttö 1 kerta/vuosi Päivittäin	Kysely ei toteutunut Keskustelut jokapäiväistä Daisy-tiedotus
Henkilöstöpolitiikka ja työhyvinvointi:			
Hyvinvoiva henkilöstö	Kehityskeskustelut Henkilöstön yhteispalaveri Henkilöstökoulutus	1 krt / vuosi 2 krt/ vuosi 3 pv/ vuosi	Yhteispalaverit toteutuneet Daisy-koulutukset EA-koulutus Hankkeeseen liittyvät koulutukset Siirrot toteutuneet Daisy-järjestelmä otettiin käyttöön 1.4.2016 Tervaniemen vuokrasopimus päättyi 31.5.2016
Tuotantotavoitteet:			
Riittävä henkilöstö verrattuna lasten lukumäärään	Päivähoidon mobiilijärjestelmä Daisyn raportit	Daisy-järjestelmän käyttöprosentti yli 90% Lain mukainen henkilöstö/joustava siirtyminen yksiköstä toiseen	
Riittävät ja asianmukaiset tilat	Tilojen tehokas käyttö	Vuokratiloista luopuminen	

Perustelut:

Lapsiperheiden hyvinvoinnin edistäminen. Laajennetun hoidon / vuorohoidon järjestäminen laadukkaasti mahdollisuuksien mukaan lapsiperheiden tarvitsemassa muodossa.

Varhaiskasvatus

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA 16/17	Muutos TP15/TP16
Henkilöstö yhteensä	31,6	30,10	31,30	1	-0,3
* vakituiset	27,6	26,1	25,8	0	-1,8
* tilapäiset	4,0	4,0	5,5	2	1,5
Päiväkodit henkilöstö	17,6	17,1	18,6	2	1
Perhepäivähoito henkilöstö	13	13,0	12,7	0	0
Läsnäolopäivät, kokopv yht.	17 934	18 598	20 989	2 391	3 055
Läsnäolopäivät, osapv yht.	5 077	4 950	6 132	1 182	1 055
Kunnassa 0-6 v. lapsia	257	256	244	-12	-13
Lapsia kokopäivähoidossa	119	121	121	0	2
Lapsia osapäivähoidossa	58	33	49	16	-9
Lasten kotihoidon tukea saaneet	49	48	45	-3	-4
Toimintakate/hoitopäivä	73,19	74,59	63,52	-11	-10

TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA 16/17	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	244 446	217 600	254 175	36 575	9 729
Toimintakulut	1 742 875	1 789 469	1 782 144	-7 325	39 269
Toimintakate	1 498 429	1 571 869	1 527 969	-43 900	29 540
Muutos-% edelliseen		4,9	-2,8		

Tehtävän nimi:

MUSIIKKIKOULUTUS

Vastuhenkilö

vs. sivistystoimenjohtaja Annukka Hukari

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Mikkelin musiikkiopisto tuottaa musiikin opetuksen ostopalveluna. Kangasniemi maksaa kunnan oppilaista.

Tavoitteet ja tunnusluvut:

Musiikkiopiston oppilaspaiikkoja lukuvuonna 2016-2017 yhteensä 52. Musiikkiopisto käyttää Kangasniemen kunnan tiloja

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Sitovat tavoitteet:

Vaikuttavuustavoitteet:	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Mikkelin musiikkiopiston hallitus asettaa toiminnan tavoitteet.			

Musiikkikoulutus

TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA 16/17	Muutos TP15/TP16
Oppilaat/mus.leikkik 20.9. opetustunnit vvt/h	52	52	52	0	0
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA 16/17	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot					
Toimintakulut	48 390	43 000	45 030	2 030	-3 360
Toimintakate	48 390	43 000	45 030	2 030	-3 360
Muutos-% edelliseen		-11,1	4,7		

Tehtävän nimi:

JOUKKOLIIKENNE

Vastuuhenkilö

vs. sivistystoimenjohtaja Annukka Hukari

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Koululaisten ja joukkoliikennettä käyttävien kuntalaisten kuljetuspalveluista huolehtiminen.

Tavoitteet ja tunnusluvut:

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Sitovat tavoitteet:

Vaikuttavuustavoitteet:	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Palvelutarjonta ja yhteistyö Lainmukaiset kuljetuspalvelut	Toimivat kuljetukset	Elyn ja kunnan kuljetusintegraation hyödyntäminen ja tarvittavien kuljetusten järjestäminen kustannustehokkaasti	Koulukuljetuksia tarkasteltu koko lukuvuoden, koulujen alkamisaikoja porrastettu

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Tuotantotavoitteet:	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kuljetusten tuottaminen taloudellisesti ja tehokkaasti	Riittävä budjetointi ja lippujen hinnat Kuljetussuunnitelmien vuotuinen tarkistaminen	Kuljetusreitit ovat ohjeiden mukaiset ja sujuvat	Jatkuva tarkastelu

Perustelut:

Koululaiskuljetukset ovat suuri menoerä sivistystoimen talousarviossa, kuljetusoppilaiden määrä lukuvuonna 2014 -15 on noin 280 (oppilaiden kokonaismäärä noin 560).

Joukkoliikenne

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA 16/17	Muutos TP15/TP16
Seutulippumyynti kpl/kk/ka		36		-36	0
Mikkelin seutulippu kpl	272	320		-320	-272
Keski-Savon seutulippu	54	30		-30	-54
Jyväskylän seutulippu kpl/v	61	80		-80	-61
Monipalv.liik. Onnikka				0	0
*Matkat /ajopv / ka	18	25	20,5	-5	3
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA 16/17	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	13 539	12 800	6 055	-6 745	-7 484
Toimintakulut	39 057	45 800	48 230	2 430	9 173
Toimintakate	25 518	33 000	42 175	9 175	16 657
Muutos-% edelliseen		29,3	27,8		

PUULAN SEUTUOPISTO

Vastuhenkilö

vs. sivistystoimenjohtaja Annukka Hukari

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Puulan seutuopisto on yhteinen Joutsan ja Toivakan kanssa. Joutsan kunta hallinnoi opistoa ja opistolautakunta päättää tavoitteista.
päättää tavoitteista

Tavoitteet ja tunnusluvut:

Lukuvuonna 2016 - 17 Kangasniemen opetustuntien osuus on 5100 . Seutuopisto käyttää Kangasniemen kunnan omia tiloja.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Sitovat tavoitteet:

Puulan seutuopiston opistolautakunta päättää tavoitteista.

Vaikuttavuustavoitteet:	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Puulan seutuopiston opistolautakunta päättää tavoitteista.			

Perustelut:

Ks. palvelusuunnitelma.

Puulan seutuopisto

Suoritteet	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA 16/17	Muutos TP15/TP16
Tuntiopettajat ja luennoitsijat	47	46	46	0	-1
Opetustunnit (Kangasniemi)	4 826	5 100	4 782	-318	-44
Opiskelijamäärä	911	870	953	83	42
Toim.kate/opetustunti	36,70	35,43	34,50	-1	-2
Toim.kate/opiskelija	194,43	207,70	173,14	-35	-21
Toim.kate euro/asukas	31,48	32,11	29,45	-3	-2
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA 16/17	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	12 853	13 000	13 278	278	425
				0	0
Toimintakulut	189 980	193 698	178 280	-15 418	-11 700
Toimintakate	177 127	180 698	165 002	-15 696	-12 125

Muutos-% edelliseen

2,0

-8,7

KIRJASTOTOIMI

Vastuuhenkilö

Kirjastotoimenjohtaja Sisko Mäkikangas

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Kirjasto on sivistyksen peruspalvelu, joka tukee kangasniemeläisten ja kesäasukkaidemme tiedonhankintaa, osaamista ja elämänhallintaa.

Tavoitteet ja tunnusluvut:

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Sitovat tavoitteet:

Vaikuttavuustavoitteet:	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Palvelutarjonta ja yhteistyö Uusi kirjastorakennus	Rakentaminen etenee aikataulun mukaisesti	Kirjasto valmistuu 2016 lopussa	Kirjasto valmistui aikataulussa 2016.
	Uuden kirjastorakennuksen rakentamisessa/ kalustamisessa ollaan aktiivisesti mukana (käyttäjänäkökulma)	Kokoelmatyö ja rakentaminen toteutetaan niin, että kirjaston muutto toteutuu vuoden 2016 lopussa.	Kirjasto muutto toteutui aikataulussa. Kokoelmasta 85 % oli asiakkaiden käytössä vuoden 2017 alussa.

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Vaikuttavuustavoitteet:	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kirjaston palvelee kaikkia kuntalaisia erilaisissa elämäntilanteissa monipuolisesti ja tasa-arvoisesti poikkeusolosuhteista huolimatta.	Fyysiset käynnit	53 800 käyntiä	34889
	Verkkokäynnit	16 000 käyntiä	
	Kirjaston järjestämät tapahtumat	50	57
Tuotantotavoitteet: Kangasniemen kirjaston on toimittava taloudellisesti ja kannattavasti, huomioiden kirjaston poikkeusolosuhteet.	Kirjalainan hinta	3,48 € 0 maan keskiarvo	3,89 € /maan keskiarvo 3,55 €
			Tavoitteita ei ole saavutettu, koska kirjasto oli toimintavuonna kiinni yhteensä 2 kk RFID-tekniikan käyttöönoton sekä muuton vuoksi.

Kirjastotoimi

Suoritteet	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA 16/17	Muutos TP15/TP16
Henkilöstömäärä	5	5	5,0	5	0
* vakituiset	5	5,0	5,0		0
* tilapäiset	0,5	0,0	0,6	1	0
Kirjastotoimenjohtaja	1	1,0	1,0	0	0
Kirjastonhoitaja	1	1,0	1,0	0	0
Kirjastovirkailijat	3	3,0	3,0	0	0
Lainausten lukumäärä	90 478	95 000	75 549	-19 451	-14 929
Toimintakate €/lainaus	3,47	3,58	3,93	0	0
Lainauksia/asukas	16,08	16,88	13,48	-3	-3
Käyntien lukumäärä	43 709	55 000	35 855	-19 145	-7 854
Käyntejä/asukas	7,77	9,77	6,40	-3	-1
Tapahtumien lkm	67	70,00	57,00	-13	-10
Tapahtumien kävijämäärä	4 604	4 500,00	1 969,00	-2 531	-2 635
Käyttäjäkoulutusten lkm	86	80,00	45,00	-35	-41
Käyttäjäkoul.osallist.lkm	852	1 500,00	523,00	-977	-329
Aukiolotunnit	2 574	2 300	1 849	-451	-725
Toimintakate €/asukas	55,83	60,37	53,05	-7	-3
(asukasluku)	5 627	5 627	5 603	-24	
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA 16/17	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	34 509	0	78 267	78 267	43 758
Toimintakulut	348 688	339 691	375 494	35 803	26 806
Toimintakate	314 179	339 691	297 227	-42 464	-16 952
Muutos-% edelliseen		8,1	-12,5		

LIIKUNTATOIMI

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Sitovat tavoitteet:

Vaikuttavuustavoitteet: Asukkaiden terveys ja hyvinvointi; liikuntapaikkojen rakentaminen, ylläpito ja kunnostus.	Mittari Eri liikuntalajeja harrastavien määrä. Turvalliset liikkumisympäristöt Liikuntasali valmistuu Tarpeelliset investoinnin toteutuvat	Tavoitetaso Liikkujien määrä lisääntyy edellisvuoteen. Ei tapaturmia suorituspaikoilla. Hanke aikataulussa Lumitykki hankittu. Uimalan laiturin kunnostettu. Kuntoradan valaistus rakennettu.	Toteutuminen Liikkujien määrä ennallaan. Ei tapaturmia suorituspaikoilla. Sali valmistui ja otettiin käyttöön aikataulussa. Laituri kunnostettu. Lumitykki hankittu. Valaistusta ei rakennettu (ei saatu valtiontukea)
---	---	--	---

Liikuntatoimi

Suoritteet	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA 16/17	Muutos TP15/TP16
Henkilöstömäärä	1,0	1,0	1,0	0	0,0
* vakituiset	1,0	1,0	1,0	0	0,0
* tilapäiset					
Kävijämäärät yht.	139 000	76 000	80 703	4 703	-58 297
Urheilukenttä	20 000	22 000	22 000	0	2 000
Jäähalli	27 000	27 000	27 000	0	0
Kunnantalon kuntosali	22 000	17 000	21 703	4 703	-297
Jääkiekko-/tenniskenttä	10 000	10 000	10 000	0	0
					0
Avustusta saaneet yhteisöt kpl	8	9	7	-2	-1
Toimintakate/kävijämäärä	1,34	3,28	2,80	0	1,46
Toimintakate €/asukas	33,09	44,31	40,26	-4	7,17
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA 16/17	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	83 337	58 500	66 540	8 040	-16 797
				0	0
Toimintakulut	269 551	307 811	292 122	-15 689	22 571
Toimintakate	186 214	249 311	225 582	-23 729	39 368
Muutos-% edelliseen		33,9	-9,5		

Tehtävän nimi:**KULTTUURITOIMI****Vastuhenkilö****Kulttuurisihteeri Irene Spännäri****Tavoitteet ja tunnusluvut:****VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET****Sitovat tavoitteet:**

Vaikuttavuustavoitteet:	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Myönteinen kuntakuva ja hyvä asuinympäristö Laadukkaat ja monipuoliset kulttuuripalvelut – ja tapahtumat lähellä kuntalaista ja vapaa-ajan asukasta. Kangasniemi tunnetaan kulttuurikuntana, myönteinen imago ja näkyvyys medioissa	Järjestetyt tilaisuudet ja niiden kävijämäärä; asiakaspalaute. Kangasniemen musiikkiviikoille 2016 varataan 25.000 €	Tapahtumien ja yleisön määrä kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna Kulttuurilla myönteinen vaikutus asukkaiden hyvinvointiin	Lasten ilmaisia elokuvia ei syksystä lähtien esitetty Suomen elokuvakontaktin mentyä konkurssiin. ok

Kulttuuritoimi

Suoritteet	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA 16/17	Muutos TP15/TP16
Henkilöstömäärä	1,0	1,0	1,0	0	0,0
Kulttuurisihteeri, vakituinen	1	1	1	0	0
museon esittelijä tilapäinen			1,0		1
Näytöksiä, Kangastus	158	120	149	29	-9
Katsojamäärät, elokuvateatteri	5 395	4 000	3 950	-50	-1 445
Muu yleisömäärä	2 400	2 000	2 000	0	-400
Avustusta saaneet yhteisöt kpl	8	7	7	0	-1
Toim.kate euro/asukas	20,79	16,36	14,80	-2	-6,0
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA 16/17	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	59 118	37 000	40 415	3 415	-18 703
				0	0
Toimintakulut	176 096	129 083	123 366	-5 717	-52 730
Toimintakate	116 978	92 083	82 951	-9 132	-34 027

Muutos-% edelliseen

-21,3

-9,9

Tehtävän nimi:**NUORISOTOIMI****Vastuhenkilö**

Nuorisotyöntekijä Henri Hokkanen

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Nuorisotoimi tukee toiminnallaan nuoren kasvua ja itsenäistymistä, edistää osallisuutta ja parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Tavoitteet ja tunnusluvut:**VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET****Sitovat tavoitteet:**

Vaikuttavuustavoitteet:	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Myönteinen kuntakuva ja hyvä asuinympäristö	Kangasniemen nuorisovaltuuston (KanNu) kokouksia järjestetään säännöllisesti ja tuodaan tunnetuksi.	1-2 krt/kk	Nuorisovaltuuston valinta.
Nuorten kuuleminen ja osallisuus on lisääntynyt	Nuorten Foorumi kokoontuu säännöllisesti	Puheoikeus sivistyslautakunnan kokouksissa	Järjestäytyminen maaliskuussa 2017
	Nuorten Foorumi kokoontuu säännöllisesti	1 krt/ 2 kk	Nuorten foorumia käynnistetään yhtenä nuorisovaltuuston toimintamuotona.
	Nuortenideat.fi tuttu nuorille, työntekijöille ja päättäjille.	Palvelun käyttöönotto ja markkinointi toteutuvat	Nuortenideat.fi palvelun käyttöönotto siirtyy

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Vaikuttavuustavoitteet: Nuorisotilojen siirto Teollisuustielle kunnan omiin tiloihin, työpajan viereen	Mittari Nuorisotilan osoite Työpajasynergia	Tavoitetaso Muutto tapahtunut Tiloja käytetään monipuolisesti viikoittain	Toteutuminen Muutto on tapahtunut ja tilojen käyttö on monipuolista viikoittain (työpaja ja perusnuorisotyö sekä etsivä)
Tuotantotavoitteet: Järjestetään nuorisolain mukaista monipuolista toimintaa	Avoin toiminta, tapahtumat, leirit, kerhot, retket, valistus, työpajatoiminta	Osallistujamäärä lisääntyy edellisvuoteen verrattuna	Osallistujamäärät ovat hiukan kasvaneet edellisvuoteen verrattuna.
Synsiön leirikeskuksen monipuolinen hyödyntäminen	Käyttöpäivät	Käyttöaste kasvaa	Leirikeskuksen käyttöaste sama mutta käyttöaste koostuu enemmän vuokraajista kuin kunnan sisäisistä käyttäjistä.

Nuorisotoimi

Suoritteet	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA 16/17	Muutos TP15/TP16
Henkilöstö	3,5	3,5	4,5	1	1,0
* vakituiset	2,5	2,5	2,5	0	0,0
* tilapäiset	2,0	1	2	1	0,0
Nuorisotilan toimintakerrat	100	100	100	0	0
Nuoristotilan kävijämäärä/ilta	25	25	25	0	0
Työpajan toimenpiteissä	11	15	12	-3	1
Ip-kerhon toimintakerrat	35	35	35	0	0
Ip-kerhon kävijämäärät/kerta	15	15	15	0	0
Synsiön käyttö vrk	65	70	70	0	5
Liikuntakerhot		50	30		
toimintakerrat	35			-20	-5
Liikuntak.n kävijäm./kerho	15	15	10	-5	-5
SeiskaOttis/YläkouluOttis	20	15	5	-10	-15
Alle 29-vuotiaita nuoria	1 296	1 296	1 296	0	0
Avustusta saaneet yhteisöt kpl	3	5	3	-2	0
Toim.kate €/alle 29 v.	94,71	101,84	117,37	16	22,66
Toim.kate €/asukas	21,81	23,45	27,15	4	5,34
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA 16/17	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	98 269	70 740	78 802	8 062	-19 467
Toimintakulut	221 015	202 719	230 918	28 199	9 903
Toimintakate	122 746	131 979	152 116	20 137	29 370
Muutos-% edelliseen		7,5	15,3		

SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ

Suoritteet	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA 16/17	Muutos TP15/TP16
Henkilöstömäärä	106,20	101,60	107,80	6,20	1,60
* vakituiset					
* tilapäiset					
Toimintakate €/asukas	1 436,61	1 458,76	1 447,02		
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA 16/17	Muutos TP15/TP16
Myyntitulot	107 987	50 700	92 860	42 160	-15 127
Maksutulot	336 403	290 500	328 923	38 423	-7 480
Tuet ja avustukset	229 011	180 500	231 135	50 635	2 124
Muut tulot	63 719	45 440	53 272	7 832	-10 447
Toimintatuotot yht	737 120	567 140	706 190	139 050	-30 930
Palkat ja palkkiot	4 010 418	3 808 143	3 932 021	123 878	-78 397
Henkilöstön korvaukset	-52 058	-18 700	-61 241	-42 541	-9 183
Eläkekulut	914 494	887 974	850 842	-37 132	-63 652
Muut sivukulut	235 233	274 905	245 188	-29 717	9 955
Henkilöstömenot	5 108 087	4 952 322	4 966 810	14 488	-141 277
Asiakaspalv.ostot	326 887	330 200	323 832	-6 368	-3 055
Muiden palv.ostot	2 061 567	2 140 838	2 214 564	73 726	152 997
Aineet ja tarvikkeet	341 473	362 550	343 802	-18 748	2 329
Avustukset	354 984	359 600	339 373	-20 227	-15 611
Muut menot	627 899	630 079	625 478	-4 601	-2 421
Toimintakulut yht	8 820 897	8 775 589	8 813 859	38 270	-7 038
Toimintakate	8 083 777	8 208 449	8 107 669	-100 780	23 892

Muutos-% edelliseen
1,5
-1,2

Opetustoimi, netto	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA 16/17	Muutos TP15/TP16
Opetus- ja kultt.toimen hallinto	113 130	93 999	92 160	-1 839	-20 970
Peruskoulut	4 717 699	4 796 446	4 738 842	-57 604	21 143
Lukio	763 366	676 373	738 628	62 255	-24 738
Puulan Seutuopisto	177 127	180 698	165 002	-15 696	-12 125
Lasten päivähoito	1 498 429	1 571 869	1 527 969	-43 900	29 540
Musiikkikoulutus	48 390	43 000	45 030	2 030	-3 360
Joukkoliikenne	25 519	33 000	42 164	9 164	16 645
Opetustoimi yhteensä	7 343 660	7 395 385	7 349 795	-45 590	6 135

Muutos-% edelliseen
0,7
-0,6

Vapaa-aikatoimi, netto	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA 16/17	Muutos TP15/TP16
Kulttuuritoimi	116 978	92 083	82 951	-9 132	-34 027
Kirjasto	317 179	339 691	297 227	-42 464	-19 952
Nuorisotoimi	122 746	131 979	152 116	20 137	29 370
Liikuntatoimi	186 214	249 311	225 582	-23 729	39 368
Vapaa-aikatoimi yhteensä	743 117	813 064	757 876	-55 188	14 759

Muutos-% edelliseen
9,4
-6,8
POISTOT/ SIVISTYSLAUTAKUNTA

TP-2014	TP-2015	TP-2016
84 404	104 144	106 028

TEKNISET PALVELUT 2016

Tehtävän nimi:

RAKENNUSLAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö

Rakennustarkastaja Rauno Kuokkanen

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Rakennusvalvonnan tehtävänä on valvoa yleisen edun kannalta rakennustoimintaa, huolehtia lupien käsittelystä sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapidosta ja hoidosta ja antaa rakentamiseen liittyvää neuvontaa ja opastusta.

Tavoitteet ja tunnusluvut:

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Vaikuttavuustavoitteet:	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Rakennusprojektien aikataulullinen hallinta	Rakennuslupahakemusten käsittelyajat, Kuukausittainen seuranta	Täydellisten rakennuslupahakemusten käsittely kuukausittain, jotka ovat kirjattu saapuneeksi 14 vrk ennen lautakunnan kokousta	Rakennuslupahakemukset käsitelty tavoitteen mukaisesti
Hyvä asiakaspalvelu	Tavoitettavuus	Toimistopäivä/vk	Toteutunut
Tuotantotavoitteet:			
Talouden seuranta	Kuukausittainen seuranta	Talousarviossa pysyminen	Toteuma talousarvion mukaisesti

Perustelut: Rakennusvalvonta on kuntalaisille tärkeä lähipalvelu ja kunnan kehittämisen kannalta viiveetön lupien käsittely on tärkeää.

RAKENNUSLAUTAKUNTA

Rakennustark. Rauno Kuokkanen

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Henkilöstömäärä	1	1,00	1,00	0,0	0
* vakituiset	1	1,00	1,00	0,0	0
* tilapäiset					
Rakennusluvut	116	110	116	6	0
Toimenpideluvat	59	70	50	-20	-9
Ilmoitusluvut	90	100	115	15	25
Suoritettut katselmukset	317	350	240	-110	-77
TULOSLASKELMA	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	75 055	65 000	70 884	5 884	-4 171
Toimintakulut	197 432	136 728	105 051	-31 677	-92 381
Toimintakate	122 377	71 728	34 167	-37 561	-88 210
Muutos-% edelliseen		-41,4	-52,4		

TEKNINEN LAUTAKUNTA / TEKNISET HALLINTOPALVELUT

Vastuhenkilö

Toimistopäällikkö Esa Kähärä

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Tekniset hallintopalvelut pitää sisällään lautakuntatyöskentelyn, kunnan rakennuttamistoiminnan, kiinteistö- ja vesihuoltolaitoshallinnon, romuajoneuvovalvonnan ja työsuojelupäällikkyuden.

Tavoitteet ja tunnusluvut:

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Sitovat tavoitteet: Palveluntarjonta ja yhteistyö

Vaikuttavuustavoitteet: Hyvä asiakaspalvelu	Mittari Tavoitettavuus	Tavoitetaso Toimistopäivä/vk	Toteutuminen Pääsääntöisesti toteutunut
Tuotantotavoitteet: Talouden seuranta	Kuukausittainen seuranta	Talousarviossa pysyminen	Toteutuma talousarvion mukaisesti

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Vaikuttavuustavoitteet: Asiakaspalvelu	Mittari Tavoitettavuus	Tavoitetaso Toimistopäivä/vk	Toteutuminen Pääsääntöisesti toteutunut
Tuotantotavoitteet: Rakennuttaminen	Investointimäärärahat	Talousarviossa pysyminen	Toteutuma talousarvion mukaisesti
Koulutukset: luottamushenkilöt ja henkilökunta	luottamush. 1-2 pv/a henkilökunta 3 pv/a	Koulutukset suunnitelman mukaisesti	Toteutunut suunnitelman mukaisesti
PTS (pitkän tähtäimen suunnitelmat)	tehdyt suunnitelmat	2 kpl /a	Tehty 2 kpl + kunnantalo
Talouden seuranta	Kuukausittainen seuranta	Talousarviossa pysyminen	Toteutuma talousarvion mukaisesti

Perustelut: Rakennuttaminen on keskeinen osa-alue vain teknisen hallinnonalan tehtäväkentässä, jossa toteutuu asiakkaan-, talouden-, henkilöstön- ja prosessin näkökulmat. Asiakaspalvelu on keskeinen osa hallintopalveluiden toimialueella.

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Tekniset hallintopalvelut

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Henkilöstömäärä	3	3	3	0	0
* vakituiset	3	3	3	0	0
* tilapäiset				0	0
Luottamushenkilömäärä	7	7	7	0	0
Kokoukset	10	10	9	-1	-1
Asiat	118	100	115	15	-3
Lähetettyjä laskuja, kpl	4 000	4 000	4 046	46	46
TUOSLASKELMA	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	13 793	21 500	13 553	-7 947	-240
Toimintakulut	307 185	294 810	307 463	12 653	278
Toimintakate	293 392	273 310	293 910	20 600	518
Muutos-% edelliseen		-6,8	7,5		

Tehtävän nimi:

RUOKA- JA PUHTAUSPALVELUT

Vastuhenkilö

Ruoka- ja puhtauspalveluiden esimies Anne Ukkonen

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Ruoka- ja puhtauspalvelut tuottaa ateria- ja siivouspalveluita kunnan omille laitoksille, omissa kiinteistöissä. Toiminta on kustannustehokasta ja asiakkaiden tarpeet huomioidaan. Keskuskeittiö ja terveyskeskuksen keittiö toimivat valmistuskeittioina ja vanhainkoti ja koulut toimivat jakelukeittioina.

Tavoitteet ja tunnusluvut:

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Sitovat tavoitteet: Palvelun tarjonta ja yhteistyö

Vaikuttavuustavoitteet: Palveluiden tuottaminen kustannustehokkaasti ja laadukkaasti	Mittari Asiakaspalaute Tuotteistetut omakustannushinnat	Tavoitetaso Kyselyjen keskiarvot 4 (arv.1-5) Talousarviossa pysyminen	Toteutuminen Kyllä Kyllä
--	---	--	---

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Vaikuttavuustavoitteet:	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Motivoitunut ja hyvinvoiva työyhteisö	Koulutuspäivät	3 kpl/henkilö	2/henkilö
	Kehityskeskustelut	Vuosittain kaikkien kanssa	Kyllä
Ruoka- ja puhtauspalvelut yhtä kokonaisuutta	Työn kuormittavuuden jakaminen – työvuorosuunnitelman tasapuolinen toteutuminen	Työkierto toteutuu	Kyllä
Tuotantotavoitteet:			
Ruuan ja siivouksen laatu tasainen	Tuotannonohjausjärjestelmä vakioidut ruokaohjeet	Suosituksiin vertaaminen	Kyllä

Perustelut: Tuottaa palveluita sekä ulkoisesti että sisäisesti. Vaikuttaa oleellisesti useampaan hallintokuntaan, sekä kuntalaisiin.

Ruoka- ja puhtauspalvelut/
Ruokapalvelut
Keskitetty ruokapalvelu ja kunnantalon ruokala

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Henkilöstö	22,8	21,8	21,8	0	-1
* vakituiset	22,0	21,0	21,0	0	-1
* tilapäiset	0,8	0,8	0,8	0	0
Päiväkot- ja päivähoito	39 846	35 000	36 501	1 501	-3 345
Terveyskeskus, asiakkaat	58 338	61 000	49 449	-11 551	-8 889
Vanhainkoti, asiakkaat	35 497	42 000	20 566	-21 434	-14 931
Avopalveluyksikkö					
Mäntyranta	27 150	21 000	38 904	17 904	11 754
Ryhmäkot- Männikkö	23 739	23 500	24 696	1 196	957
Oppilaitosruokailu	106 227	110 500	99 970	-10 530	-6 257
Luontoisetuateriat	11 725	13 200	16 452	3 252	4 727
Henkilökunnan ateriat	17 196	17 600	13 522	-4 078	-3 674
Muut, Pikkuväki ym	9 777	10 500	17 201	6 701	7 424
Lounaat yhteensä	329 495	334 300	317 261	-17 039	-12 234
Br.€/lounas	4,17	4,37	4,34	0	0
TALOUS	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	1 325 664	1 336 635	1 233 826	-102 809	-91 838
Toimintakulut	1 373 084	1 462 501	1 377 689	-84 812	4 605
Toimintakate	47 420	125 866	143 863	17 997	96 443
Muutos-% edelliseen		165,4	14,3		

**Ruoka- ja puhtauspalvelut/
Siivouspalvelut**

Suoritteet/tunnusluvut	TP- 2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Henkilöstömäärä	7,5	7,5	7,5	0	0
* vakituiset	7,5	7,5	7,5	0	0
* tilapäiset					0
Siivottavat m2 = sm2	12 240	12 240	12 240	0	0
Kaikki siivottavat m2:t	28 240	28 240	28 240	0	0
TULOSLASKELMA	TP- 2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	344 278	344 712	345 766	1 054	1 488
Toimintakulut	266 233	307 481	288 266	-19 215	22 033
Toimintakate	-78 045	-37 231	-57 500	-20 269	20 545
Muutos-% edelliseen		-52,3	54,4		

Ruoka- ja siivouspalvelut yhteensä

TULOSLASKELMA	TP- 2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	1 669 942	1 681 147	1 579 593	-101 554	-90 349
Toimintakulut	1 639 317	1 769 982	1 665 955	-104 027	26 638
Toimintakate	-30 625	88 835	86 362	-2 473	116 987
Muutos-% edelliseen		-390,1	-2,8		

Tehtävän nimi:

KIINTEISTÖKESKUS

(keskitetty kiinteistönhoito, vuokratut asunnot, muut vuokratut tilat, kunnantalo, sosiaalitoimen rakennukset, terveystoimen rakennukset, koulut, muut rakennukset ja huoneistot)

Vastuhenkilö

Kiinteistötyönjohtaja Tapio Pyykkönen

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Kiinteistöjen hoito- ja vahtimestaripalvelujen tuottaminen.

Tavoitteet ja tunnusluvut:

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Sitovat tavoitteet: Palvelutarjonta ja yhteistyö

Vaikuttavuustavoitteet: Tilat ja alueet kunnossa.	Mittari Kiinteistöstrategian toteuttaminen	Tavoitetaso Kiinteistöjen salkutus tehty	Toteutuminen Salkutus on aloitettu.
Tuotantotavoitteet: Lämmön, sähkön ja veden kulutus	Mwh:t,m3:t	10 vuoden keskiarvo	Toteutunut pääsääntöisesti pl saneerauskohteet

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Palvelutarjonta ja yhteistyö

Vaikuttavuustavoitteet: Huolto-ohjelman noudattaminen	Mittari Poikkeamat	Tavoitetaso Ei poikkeamia	Toteutuminen Huoltokirja käytössä, ei merkittäviä poikkeamia.
Tuotantotavoitteet: Huolto-ohjelman noudattaminen	Poikkeamat	Ei poikkeamia	Huoltokirja käytössä, ei merkittäviä poikkeamia.
Talouden seuranta	Kuukausittainen seuranta	Talousarviossa pysyminen	Toteutuma talousarvion mukaisesti.

Perustelut: Kustannustehokkaasti ja suunnitelmallisesti hoidetut toimitilat.

Kiinteistökeskus

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Henkilöstömäärä	5,5	5,5	5,5	0	0
* vakituiset	5,5	5,5	5,5	0	0
* tilapäiset					0
Kunnossapidettävät m2:t	50 928	51 517	56 612	5 095	5 684
Lämmitettävät m3:t	139 343	141 193	172 228	31 035	142 700
TULOSLASKELMA	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	1 454 069	1 457 598	1 420 189	-37 409	-33 880
Toimintakulut	1 605 442	1 551 478	1 642 758	91 280	37 316
Toimintakate	151 373	93 880	222 569	128 689	71 196
Muutos-% edelliseen		-38,0	137,1		

Tehtävän nimi:

KAAVOITUS JA MITTAUS

(kaavoitustoiminta, kartoitus ja mittaus, yksityistiet)

Vastuuhenkilö

Maankäyttötekniikko Jouko Romo

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Kaavoituksen ja mittaustoiminnan avulla luodaan edellytykset viihtyisälle, terveelliselle ja turvalliselle ympäristölle asumisen ja elinkeinojen tarpeisiin sekä hyvälle palvelujen saatavuudelle ja liikenteen järjestelyille.

Yksityistie- toimialan tarkoituksena on pitää yllä edellytyksiä toimivalle yksityistieverkostolle ja sen kehittämiseksi sekä suorittaa laissa säädetty viranomaistehtävät.

Tavoitteet ja tunnusluvut:

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Sitovat tavoitteet: Myönteinen kuntakuva ja hyvä asuinympäristö

Vaikuttavuustavoitteet:	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Maan hankinta	Kunnan omistamat tontit	Riittävä tonttivaranto asuint. väh. 20 kpl elinkeinot. väh 3 ha	Toteutunut, tonttivaranto pysynyt likimain ennallaan vähäisen kysynnän vuoksi
Tuotantotavoitteet: Maapolitiikka ajantasaista	Kunnan omistamat maa- alueet	10 v:n tarpeet	Toteutunut
Yksityistieavustukset	Teiden ympärivuotinen liikennöitävyys	Painorajoituksia vain kelirikkoaikaan	Tieavustukset kyetty pitämään tydyttävällä tasolla

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Vaikuttavuustavoitteet:	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Hyvä asiakaspalvelu	Tavoitettavuus	Toimistopäivä/vk	Maanantai ollut toimistopäivä, palaute ollut pääsääntöisesti positiivista

Tuotantotavoitteet: Riittävästi rakennusmaata	Rakennuspaikkojen lukumäärä/p-ala	Asuntotontteja väh.20 kpl ja elinkeinotoimintaan väh. 3 ha.	Kaavoitettuja omakotitontteja on taajamassa 76 kpl, joista välittömästi rakennettavissa 39 kpl. Haja- asutusalueella omakotitontteja on 41 kpl. Rivitalorakentamiseen on taajamassa kaavoitettuja alueita n. 2,6 ha ja palveluasuntojen rakentamiseen n. 1,2 ha. Teollisuuden ja muun yritystoiminnan tarpeisiin on kaavoitettua aluetta n. 16,6 ha.
Henkilöstön työkyky	Koulutus	Koulutussuunnitelman mukaisesti	Toteutunut

Perustelut: Tonttien määrä kertoo kunnan varautumisesta tulevaisuuteen, ottaen huomioon sekä kuntalaiset, että elinkeinoelämän.

Kaavoitus ja mittaus

Yksityistiet

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Henkilöstömäärä	1,5	1,5	1,5	0	0
* vakituiset	1,5	1,5	1,5	0	0
* tilapäiset				0	0
Hyväksytyt asemakaavat ha	8	30	5	-25	-3
Hyväksytyt ranta-asemakaavat ha		0	2	2	2
Hyväksytyt kaavat yht ha	8	30	7	-23	-1
Avustettavat yksityistiet/km	481	485	478	-7	-3
TULOSLASKELMA	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	7 045	3 500	5 010	1 510	-2 035
Toimintakulut	264 422	287 926	288 343	417	23 921
Toimintakate	257 377	284 426	283 333	-1 093	25 956
Muutos-% edelliseen		10,5	-0,4		

Tehtävän nimi:

KUNNALLISTEKNIikka

(rakennuskaavatiet, puistot ja torialueet, ranta-alueet, jätehuolto)

Vastuuhenkilö

Kunnanrakennusmestari Kim Aalto

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Rakentaa ja ylläpitää kunnan kulkuväyliä ja muita yleisiä alueita niin palvelutuotanto kuin virkistysnäkökulmat huomioiden.

Kangasniemen jätehuoltoviranomaisen päätösten toteuttaminen.

Tiestön kunnan säilyttäminen asukkaiden ja elinkeinoelämän tarpeet huomioiden.

Pirtin perinnepuisto, tori, satama ja Anni Swanin puiston alueet asianmukaisessa kunnossa.

Tavoitteet ja tunnusluvut:

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Sitovat tavoitteet: Myönteinen kuntakuva ja hyvä asuinympäristö

Vaikuttavuustavoitteet:	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Infran kunnan ja turvallisuuden säilyttäminen	Hoitokustannukset euro/km	Maakunnan keskitaso	Tavoitetasossa. Vaihteluväli on 6400-7100 €/km
Tuotantotavoitteet: Talouden seuranta	Kuukausittainen seuranta	Talousarviossa pysyminen	Toteutuma talousarvion mukaisesti

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Vaikuttavuustavoitteet:	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Liikenneturvallisuussuunnitelma työkaluna	Suunnitelman toteuttaminen	Kaikki toimenpiteet tehty	Muutamia kohteita tehty.
Tuotantotavoitteet: Henkilökunnan koulutus ja kehityskeskustelut	Koulutukset	Koulutussuunnitelman mukaisesti	Toteutunut suunnitelman mukaisesti.
	Kehityskeskustelut	Vuosittain kaikkien kanssa	

Perustelut: Infran kunnolla on merkitys kuntakuvan luomisessa, aktiivisen elinkeinopolitiikan, matkailun sekä asukkaiden liikenneturvallisuuden kehittämisessä.

Kunnallistekniikka/**Rakennuskaavatiet, Puistot ja torialueet****Ranta-alueet, Liikuntapaikat**

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Henkilöstömäärä	6,5	8,77	9,27	0,50	3
* vakituiset	6,5	6,5	7,0	0,50	1
* tilapäiset, oppisop.opis		2,27	2,27		2
Kunnossapidett. kadut ja tiet	32	32,0	32,0	0	0
Kevyen liikenteen väylät	6	6	6	0	0
Puistojen pinta-ala, ha	7	7	7	0	0
TULOSLASKELMA	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	40 637	4 000	14 019	10 019	-26 618
				0	0
Toimintakulut	621 606	511 040	470 546	-40 494	-151 060
Toimintakate	580 969	507 040	456 527	-50 513	-124 442
Muutos-% edelliseen		-12,7	-10,0		

Tehtävän nimi:**LIKELAITOKSET**

(vesilaitos, viemärlaitos, varastot, alueiden vuokraus)

Vastuhenkilö**Tekninen johtaja Mikko Korhonen****Palvelusuunnitelman kuvaus:**

Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on toimittaa asiakkaalle keskeytyksettä asetukset täyttävää juomavettä ja vastaanottaa ja käsitellä keskeytyksettä jätevettä.

Tavoitteet ja tunnusluvut:**VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET****Sitovat tavoitteet: Palvelutarjonta ja yhteistyö**

Vaikuttavuustavoitteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Itsekannattavuus	Tulot kattaa menot (poistot)	Tulos positiivinen	Toteutuma...
	Veden ja jäteveden hinta	Verrokkikunnat	Hinta keskitasossa.
Tuotantotavoitteet:			
Puhtaan veden jakelu- ja jäteveden puhdistaminen keskeytyksettä	Suunnittelelmattomat keskeytykset veden jakelussa	0 kpl	2 kpl, venttiilin rikkoutuminen ja putkirikko
	ohijuoksutukset jäteveden osalta	0 m3	Ei ohituksia.

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Vaikuttavuustavoitteet: Alueellinen yhteistyö	Mittari Yhteistoimintaan osallistuminen	Tavoitetaso Alueellisissa yhteistoiminnoissa mukana	Toteutuminen Varautumissuunnittelua tehty alueellisesti.
Tuotantotavoitteet: Verkostojen kunto	Vuotojen määrä	0 vuotoa/a	1 kpl putkirikko
Henkilöstöresurssit	Sijaisjärjestelyt	Vähintään 2 varahenkilöä laitoksen ulkopuolelta	2 varahenkilöä koulutettuna laitoksen ulkopuolelta.

Perustelut: Vesihuoltolaitoksen toiminnan perusteena ovat valtuuston asettamat linjaukset kuten tulojen ja menojen tasapaino, veden ja jäteveden käsittelyhinnot ovat verrokkikuntiin nähden samalla tasolla sekä vedenjakelussa että jäteveden käsittelyssä ei ole suunnittelemattomia keskeytyksiä.

TASEYKSIKKÖ 1.1.2016 ALKAEN

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Henkilöstömäärä	3	3,0	3,0	0	0
* vakituiset	3	3,0	3,0	0	0
* tilapäiset, oppisop.opis					0
Myyty vettä (m3)	196 300	195 000	201 319	6 319	5 019
vesi €/m3	1,80	1,80	1,80	0	0
Kunnossa pidet.vesij.verk.(m)	85 000	85 000	85 000	0	0
Käsitelty jätevettä (m3)	289 400	250 000	294 997	44 997	5 597
jätevesi €/m3	2,62	2,62	2,62	0	0
Kunnossa pidet.jätev.verk.(m)	64 800	64 800	64 800	0	0
TUOSLASKELMA	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	595 089	608 550	643 310	34 760	48 221
Toimintakulut	431 582	421 664	440 349	18 685	8 767
Toimintakate	-163 507	-186 886	-202 961	-16 075	-39 454
Muutos-% edelliseen		14,3	8,6		

Taseyksikkö 1.1.2016 alk	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
toimintakate					
Vesilaitos	-125 887	-126 732	-133 381	-6 649	-7 494
Viemärlaitos	-56 137	-74 554	-89 746	-15 192	-33 609
Yhteensä	-182 024	-201 286	-223 127	-21 841	-41 103

Liikelaitokset, toim.kate	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Varastot	17 684	13 500	18 232	4 732	548
Alueiden vuokraus	835	900	1 933	1 033	1 098
Yhteensä	18 519	14 400	20 165	5 765	1 646

Tehtävän nimi:

PALO- JA PELASTUSTOIMI

Vastuhenkilö

Tekninen johtaja Mikko Korhonen

Tavoitteet ja tunnusluvut:

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Sitovat tavoitteet:

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Tuotantotavoitteet:	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Etelä-Savon palo- ja pelastustoimi asettaa tavoitteet			

Etelä-Savon palo- ja pelastuslaitos

TULOSLASKELMA	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot	62 136	64 500	62 216	-2 284	80
Toimintakulut	554 421	533 086	472 985	-60 101	-81 436
Toimintakate	492 285	468 586	410 769	-57 817	-81 516
Muutos-% edelliseen		-4,8	-12,3		

Tehtävän nimi:

TEKNINEN OSASTO YHTEENSÄ

Vastuuhenkilö

Tekninen johtaja Mikko Korhonen

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Tekniset palvelut –osaston toiminta-ajatuksena on maankäytön suunnitelmallisuuden kautta yhteiskuntaa palvelevien laitteistojen ja järjestelmien rakentaminen ja ylläpito.

Tavoitteet ja tunnusluvut:

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Sitovat tavoitteet:

Palvelutarjonta ja yhteistyö

Vaikuttavuustavoitteet: Hyvät lähipalvelut säilytetty	Mittari Tavoitettavuus	Tavoitetaso Toimistopäivä/vk	Toteutuminen Pääsääntöisesti toteutunut.
Tuotantotavoitteet: Määrärahojen kohdentaminen kriittisiin kohteisiin	 Kokonaisuus pysyy talousarviossa, määrärahasiirrot tarvittaessa	 Budjetin mukaan	 Toteutunut talousarvion mukaisesti.

LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Vaikuttavuustavoitteet: Palvelujen suhteuttaminen palvelutarpeeseen ja talouteen	Mittari € / suorite - ruoka annokset - sis. vuokrat - siivous - kaavatien hoito - vesi- ja jätevesi	Tavoitetaso Verrokkikuntien mukainen	Toteutuminen Toteutunut maakunnan keskitason mukaisesti.
Tuotantotavoitteet: Henkilöstön turvaaminen	Koulutukset ja rekrytoinnit	Suunnitelmien mukaisesti	Toteutunut suunnitelmien mukaisesti. Vesihuoltolaitoksen hoitajaa ei saatu rekrytoitua.

Perustelut: Asiakaspalvelu on iso osa toimintaa, Toimintoja joudutaan jatkuvasti muuttamaan uusien tarpeiden mukaisiksi. Tavoitteena on joustava ja mukautuva organisaatio.

TEKNINEN OSASTO YHTEENSÄ

Suoritteet/tunnusluvut	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Henkilöstö	50,80	52,07	52,57	0,5	2
* vakituiset	50,00	49,00	49,50	0,50	-1
* tilapäiset	0,80	3,07	3,07	0,0	2
Toimintamenot €/as.	994,42	976,49	960,09	-16	-34
Toimintatulot €/as.	691,66	692,02	677,26	-15	-14
Toimintakate €/as.	302,76	284,47	282,83	-2	-20
TULOSLASKELMA	TP-2015	TA-2016	TP-2016	Muutos TA/TP2016	Muutos TP15/TP16
Toimintatuotot					
Myyntituotot	2 219 743	2 251 042	2 172 927	-78 115	-46 816
Maksutuotot	116 140	96 500	118 236	21 736	2 096
Tuet ja avustukset	11 786	8 000	13 543	5 543	1 757
Muut tuotot	1 544 288	1 538 453	1 489 986	-48 467	-54 302
Toimintatuotot yht	3 891 957	3 893 995	3 794 692	-99 303	-97 265
Toimintakulut					
Palkat ja palkkiot	1 624 439	1 735 369	1 659 291	-76 078	34 852
Henkilöstön korvaukset	-25 810	-12 000	-14 082	-2 082	11 728
Eläkekulut	452 996	447 624	448 641	1 017	-4 355
Muut sivukulut	94 339	116 907	102 737	-14 170	8 398
Henkilöstömenot yhteensä	2 145 964	2 287 900	2 196 587	-91 313	50 623
Asiakaspalv.ostot	36 145	45 000	15 141	-29 859	-21 004
Muiden palv.ostot	1 429 487	1 171 901	1 171 330	-571	-258 157
Aineet ja tarvikkeet	1 361 482	1 363 560	1 334 880	-28 680	-26 602
Avustukset	159 577	162 350	164 374	2 024	4 797
Muut menot	462 942	464 003	497 058	33 055	34 116
Toimintakulut yht	5 595 597	5 494 714	5 379 370	-115 344	-216 227
Toimintakate	1 703 640	1 600 719	1 584 678	-16 041	-118 962
Muutos-% edelliseen		-6,0	-1,0		

POISTOT / TEKLA

TP-2014	TP-2015	TP-2016
1 240 872	1 717 385	1 470 709

INVESTOINNIT 2016

INVESTOINTIOHJELMA 2016 TOTEUTUMA

	TA-2016	TA muutos	Käyttö	Erotus	Ennuste	Huom!
KIINTEÄ OMAISUUS						
Kiinteän omaisuuden osto	200 000	200 000	0	200 000	0	
Kiinteän omaisuuden myynti	200 000	200 000	689	199 311	689	
Kiinteä omaisuus yhteensä	0	0	0	0	-689	
TALONRAKENNUS	TA-2016	TA muutos	Käyttö	Erotus	Ennuste	Huom!
Koittilan koulu						
- Julkisivujen saneeraus	40 000	40 000	38 394	1 606	38 394	
Otto Mannisen koulu						
- Jätevesijärjestelmä	10 000	10 000	2 342	7 658	2 342	
Kankaisten koulu						
- Uusi koulu	4 000 000	4 403 000	4 316 364	86 636	4 316 364	Sis. Liikuntasali
Kirjasto						
- Uusi kirjasto	700 000	901 000	819 551	81 449	819 551	
Lukio						
- Luokkien saneeraus (musiikki, kielistudio)	45 000	45 000	34 820	10 180	34 820	
Yritystilojen kunnostus	40 000	30 000	23 958	6 042	23 958	varaus
LM-halli						
- Saneeraus	70 000	80 000	65 777	14 223	65 777	
Vanhainkoti						
- muutos palveluasunnoiksi ?????	400 000	400 000	55 358	344 642	55 358	ei vielä suunnitelmaa
- kotihoidontilan akustoinnit	15 000	15 000	0	15 000	0	
Asuntola Mäntyranta (Keh.vam.asuntola)						
- yhteisen tilan laajennus	10 000	10 000	0	10 000	0	
Kiinteistöjen automaation saneeraus	30 000	30 000	19 430	10 570	19 430	
Kiinteistöjen peruskorjaus, erikseen nimetyt kohteet	10 000	10 000	4 934	5 066	4 934	Tk:n saneeraus
Talonrakennus yhteensä	5 370 000	5 974 000	5 380 928	593 072	5 380 928	
Valtionosuudet + investointituki	2 700 000	2 700 000	2 724 544	-24 544	2 724 544	koulu, liikuntasali ja kirjasto
TALONRAKENNUS NETTO	2 670 000	3 274 000	2 656 384	617 616	2 656 384	
LIIKUNTA-ALUEET	TA-2016	TA muutos	Käyttö	Erotus	Ennuste	Huom!
Uimalan laitur	25 000	35 000	35 471	-471	35 471	
Ulkoilureitit	21 000	11 000	10 188	812	10 188	
Liikunta-alueet yhteensä	46 000	46 000	45 659	341	45 659	
Valtionosuudet + investointituki			3 500	-3 500	3 500	
LIIKUNTA-ALUEET NETTO	46 000	46 000	42 159	3 841	42 159	
KAAVATIET	TA-2016	TA muutos	Käyttö	Erotus	Ennuste	Huom!
Päällystyssaneeraukset	50 000	50 000	50 250	-250	50 250	
Vt13 kiertoliittymän taideteoksen pystytys (arvoesine)	30 000	30 000	0	30 000	0	
Teollisuusalueen laajentaminen lapaskangas						
- Takojantie	150 000	135 000	128 185	6 815	128 185	
Kankaisten tien klv	0	0	1 546	-1 546	1 546	
Niirasentie	45 000	60 000	56 338	3 662	56 338	
Kaavatiet yhteensä	275 000	275 000	236 319	38 681	236 319	
Valtionosuudet + investointituki						
KAAVATIET NETTO	275 000	275 000	236 319	38 681	236 319	

PUISTOT JA YLEISET ALUEET	TA-2016	TA muutos	Käyttö	Erotus	Ennuste	Huom!
						sis. Valaistus, leikkipaikka, minigolf, matkailuinfo
Torin kehittäminen	95 000	95 000	81 561	13 439	81 561	varaus
Tonttien tasaus	40 000	40 000	0	40 000	0	
Puistot ja yleiset alueet yhteensä	135 000	135 000	81 561	53 439	81 561	
Valtionosuudet + investointituki						
PUISTOT JA YLEISET ALUEET NETTO	135 000	135 000	81 561	53 439	81 561	
VESI- JA VIEMÄRILAITOS	TA-2016	TA muutos	Käyttö	Erotus	Ennuste	Huom!
Nikkarintie	20 000	20 000	0	20 000	0	
Niirasentie	0	0	2 444	-2 444	2 444	
Linjaverkostojen saneeraus	100 000	100 000	73 342	26 658	73 342	
Sakokaivoliikenteen vast.otto välppä	70 000	70 000	78 469	-8 469	78 469	
Teollisuusalueen laajentaminen lapaskangas						
- Takojantien vesihuolto	50 000	50 000	42 617	7 383	42 617	
Vesi- ja viemärilaitos yhteensä	240 000	240 000	196 872	43 128	196 872	
Valtionosuudet			1 436	-1 436	1 436	Kiinteistöliittymät
VESI- JA VIEMÄRILAITOS NETTO	240 000	240 000	195 436	44 564	195 436	
IRTAIMISTO	TA-2016	TA muutos	Käyttö	Erotus	TA-2016	Huom!
Lumitykki	10 000	10 000	7 490	2 510	7 490	Sivistys
Varavaimakone	37 000	37 000	35 619	1 381	35 619	
Nuorisotoimen kalusteet LM-halliin	10 000	10 000	11 276	-1 276	11 276	Sivistys
Terveyskeskuksen potilaskutsujärjestelmä	100 000	100 000	0	100 000	0	Petu
Terveyskeskus, Päiväkoti kylmiöt	8 500	8 500	6 641	1 859	6 641	
Kankaistenkoulun kalusteet	750 000	332 000	315 219	16 781	315 219	Sivistys
Kirjaston kalusteet	250 000	64 000	53 372	10 628	53 372	Sivistys
Liikuntasalin varustus	60 000	60 000	0	60 000	0	Sivistys
Terveyskeskus, defibrillaattori monitorointivalmiudella	10 500	10 500	0	10 500	0	Petu
Kalustehankinnat yhteensä	1 236 000	632 000	429 617	202 383	429 617	
Valtionosuudet + investointituki	211 450	211 450	0	211 450	0	tarkentuu koulu ja kirjasto
KALUSTEHANKINNAT YHTEENSÄ	1 024 550	420 550	429 617	-9 067	429 617	
ATK-HANKINNAT	TA-2016	TA muutos	Käyttö	Erotus	Ennuste	Huom!
ATK perusopetus ja lukio	100 000	100 000	18 634	81 366	18 634	
mobiliilaitteiden etähallinta MDM	10 000	10 000	0	10 000	0	
Rakennusvalvonnan s-palvelut, RAKI, Lupa.fi	12 000	12 000	0	12 000	0	
Palkkahallinnon WEB versio (HR-ominaisuus)	10 000	10 000	9 090	910	9 090	
kunnan verkkoviestinnän kehittäminen	10 000	10 000	0	10 000	0	
proE premium, laskujen mob.kierrätys ja sis. laskutu	11 000	11 000	0	11 000	0	
Sähköinen arkistointi	15 000	15 000	9 288	5 712	9 288	
kunnan sisäisen viestinnän kehittäminen (intranet)	15 000	15 000	0	15 000	0	
Uusi taseyksikkö vesi- ja viemärilaitos	10 000	10 000	0	10 000	0	
Työajanseurantajärjestelmä	27 000	27 000	0	27 000	0	
ATK-hankinnat yhteensä	220 000	220 000	37 012	182 988	37 012	
Valtionosuudet + investointituki			0	0	0	
ATK-HANKINNAT YHTEENSÄ	220 000	220 000	37 012	182 988	37 012	
			0	0	0	
Irtaimistohankinnat yhteensä	1 456 000	852 000	466 629	385 371	466 629	
Valtionosuus	211 450	211 450	0	211 450	0	
Irtaimistohankinnat netto	1 244 550	640 550	466 629	173 921	466 629	
AINEETON KÄYTTÖOMAISUUS						
						23400€ osakkeet, 276000€ pääomallina taseessa?
Salmelan leirikeseuksen osakkeet	23 400	23 400	0	23 400	0	
Kuntayhtymäosuudet, sairaanhoitopiiri	23 400	23 400	0	23 400	0	
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	7 745 400	7 745 400	6 407 968	1 337 432	6 407 968	
Valtionosuudet+myyntitulot+investointituki	3 111 450	3 111 450	2 730 169	381 281	2 730 169	
INVESTOINNIT NETTO	4 633 950	4 633 950	3 677 799	956 151	3 677 799	

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

2016

Ulkoinen = virallinen tuloslaskelma

	Vuosi 2016		Vuosi 2015	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	1 571 864,96		1 464 986,85	
Maksutuotot	2 584 857,47		2 571 672,24	
Tuet ja avustukset	542 970,00		588 299,20	
Muut toimintatuotot	690 968,49	5 390 660,92	787 709,10	5 412 667,39
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-13 635 878,15		-13 883 990,62	
Eläkekulut	-3 399 728,72		-3 607 271,19	
Muut sivukulut	-825 443,52		-817 224,90	
Palvelujen ostot	-17 749 612,65		-17 355 071,30	
Aineet ja tarvikkeet	-2 170 740,88		-2 253 826,21	
Avustukset	-1 947 791,89		-1 885 342,58	
Muut toimintakulut	-870 781,53	-40 599 977,34	-928 417,57	-40 731 144,37
Toimintakate		-35 209 316,42		-35 318 476,98
Verotulot		17 730 953,47		18 092 164,04
Valtionosuudet		19 576 066,00		19 138 089,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	22 989,19		31 207,27	
Muut rahoitustuotot	139 104,87		125 918,78	
Korkokulut	-118 641,72		-66 776,53	
Muut rahoituskulut	-677,85	42 774,49	-882,95	89 466,57
Vuosikate		2 140 477,54		2 001 242,63
Suunnitelman mukaiset poistot		-1 721 484,54		-1 978 356,73
Satunnaiset erät				
Tilikauden tulos		418 993,00		22 885,90
Varausten muutos				
Tilikauden yli/-alijäämä		418 993,00		22 885,90
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Toimintatuotot/Toimintakulut, %		13,28		13,29
Toimintatuotot, €/asukas		962,10		961,91
Toimintakulut, €/asukas		-7 246,11		-7 238,52
Vuosikate/Poistot, %		124,34		101,16
Vuosikate, €/asukas		382,02		355,65
Asukasmäärä 31.12		5603		5627

HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ

Hallitus esittää, että tilikauden ylijäämäinen tulos 418.993,00 euroa kirjataan omaan pääomaan tilikauden yli- ja alijäämätilille.

Tuloslaskelma
ULKOISET JA SISÄISET

	01.01.-31.12.2016		01.01.-31.12.2015	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	4 064 436,71		4 015 275,50	
Maksutuotot	2 586 505,07		2 571 868,14	
Tuet ja avustukset	542 970,00		588 299,20	
Muut toimintatuotot	1 996 408,28	9 190 320,06	2 084 011,64	9 259 454,48
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-13 635 878,15		-13 883 990,62	
Henkilösivukulut	-4 225 172,24		-4 424 496,09	
Eläkekulut	-3 399 728,72		-3 607 271,19	
Muut henkilösivukulut	-825 443,52		-817 224,90	
Palvelujen ostot	-20 213 989,56		-19 901 553,38	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 225 899,11		-2 298 401,50	
Avustukset	-1 947 791,89		-1 885 342,58	
Muut toimintakulut	-2 150 905,53	-44 399 636,48	-2 184 147,29	-44 577 931,46
Toimintakate		-35 209 316,42		-35 318 476,98
Verotulot		17 730 953,47		18 092 164,04
Valtionosuudet		19 576 066,00		19 138 089,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	22 989,19		31 207,27	
Muut rahoitustuotot	139 104,87		125 918,78	
Korkokulut	-118 641,72		-66 776,53	
Muut rahoituskulut	-677,85	42 774,49	-882,95	89 466,57
Vuosikate		2 140 477,54		2 001 242,63
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-1721484,54		-1 978 356,73
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Tilikauden tulos		418 993,00		22 885,90
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		418 993,00		22 885,90

Toiminnan rahavirta

Vuosikate	2 140 477,54	2 001 242,63
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-3 793,23	-535 533,55
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-6 407 968,94	-8 276 511,20
Rahoitusosuudet investointeihin	2 728 044,00	2 145 424,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	5 917,67	223 395,87
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 537 322,96	-4 441 982,25

Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	167 619,89	149 276,99
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	8 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-661 766,00	-967 039,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	5 500 000,00	-1 700 000,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-14 472,02	15 608,11
Vaihto-omaisuuden muutos	5 719,79	4 800,41
Pitkäaikaisten saamisten muutos		
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-2 564 003,88	-1 828 579,42
Korottomien velkojen muutos	-716 073,92	357 458,91
Rahoituksen rahavirta	1 717 023,86	4 031 526,00

Rahavarojen muutos **179 700,90** **-410 456,25**

Rahavarojen muutos

Rahavarat 31.12. **732 052,41** **552 351,51**

Rahavarat 1.1. **-552 351,51** **-962 807,76**

179 700,90 **-410 456,25**

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v

vuosilta 2012-2016 / keskiarvo	-1 089 573	-1 146 204
Investointien tulorahoitus, %	58,2	32,6
Pääomamenojen tulorahoitus, %	51,3	28,8
Lainanhoitokate	2,9	2,0
Kassan riittävyys, pv	7,6	6,0
Kassasta maksut	34 972 416	33 489 332
Asukasmäärä	5 603	5627

KANGASNIEMEN KUNTA

Tase

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet

Muut pitkävaikutteiset menot

Aineettomat hyödykkeet yht.

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

Rakennukset

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Koneet ja kalusto

Muut aineelliset hyödykkeet

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Aineelliset hyödykkeet yht.

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

Muut lainasaamiset

Muut saamiset

Sijoitukset yhteensä

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Valtion toimeksiannot

Lahjoitusrahastojen erityiskatteet

TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet

Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset

Muut saamiset

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset

Lainasaamiset

Muut saamiset

Siirtosaamiset

Lyhytaikaiset saamiset yhteensä

Rahoitusarvopaperit

Muut arvopaperit

Rahoitusarvopaperit yhteensä

Rahat ja pankkisaamiset

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ

VASTAAVAA YHTEENSÄ

Tilinpäätös

31.12.2016

Tilinpäätös

31.12.2015

161 693,28

236 272,43

161 693,28

236 272,43

4 173 941,97

4 174 630,56

13 451 107,32

13 958 444,71

10 370 917,26

10 514 326,66

532 903,70

222 534,82

140 029,83

140 029,83

6 454 287,85

4 082 326,24

35 123 187,93

33 092 292,82

8 069 382,31

8 069 382,31

1 497 476,09

1 665 095,98

8 530,50

8 530,50

9 575 388,90

9 743 008,79

44 860 270,11

43 071 574,04

10 342,07

13 289,52

9 085,90

8 867,27

19 427,97

22 156,79

33 467,98

39 187,77

4 359 048,00

1 955 664,00

783 527,01

703 584,11

157 720,00

118 720,00

652 989,53

595 291,41

477 978,39

493 999,53

2 072 214,93

1 911 595,05

732 052,41

552 351,51

7 196 783,32

4 458 798,33

52 076 481,40

47 552 529,16

KANGASNIEMEN KUNTA

	Tilinpäätös 31.12.2016	Tilinpäätös 31.12.2015
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	18 417 900,51	18 417 900,51
Liittymismaksurahasto		
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	5 141 854,08	5 118 968,18
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	418 993,00	22 885,90
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	23 978 747,59	23 559 754,59
PAKOLLISET VARAUKSET		
Kaatopaikkavaraus		0,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	30 576,17	21 930,55
Lahjoitusrahastojen pääomat	576 068,15	602 269,86
Muut toimeksiantojen pääomat	11 013,16	10 657,91
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	617 657,48	634 858,32
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 728 463,00	11 229 117,00
Saadut ennakot	13 950,00	16 650,00
Muut velat	184 596,86	182 830,16
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	9 927 009,86	11 428 597,16
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 350 000,00	5 850 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	1 250 654,00	411 766,00
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	2 335 820,71	3 123 946,29
Muut velat	324 867,03	318 526,86
Siirtovelat	2 291 724,73	2 225 079,94
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	17 553 066,47	11 929 319,09
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	52 076 481,40	47 552 529,16
Omavaraisuusaste, %	46,06	49,56
Rahoitusvarallisuus, €/asukas	-4 404,04	-3 713,16
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	64,33	54,74
*)Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	5 561	5 142
*)Kertynyt yli-/alijäämä €/as	992,50	913,81
Lainat, €/asukas	3 985,21	3 108,39
Lainakanta 31.12	22 329 117	17 490 883
Lainasaamiset 31.12	1 655 196	1 783 816
Asukasmäärä 31.12.	5603	5627

*) Edell.tilikausien ja tilikauden ylijäämä yhteensä

Ulkoiset kokonaistulot ja -menot

Vuosi 2016

Vuosi 2015

TULOT**Varsinainen toiminta**

Toimintatuotot	5 390 660,92	5 412 667,39
Verotulot	17 730 953,47	18 092 164,04
Valtionosuudet	19 576 066,00	19 138 089,00
Korkotuotot	22 989,19	31 207,27
Muut rahoitustuotot	139 104,87	125 918,78
Tulorahoituksen korjauserät		
- pysyvien vastaavien hyöd.luovutusvoitot	3 793,23	37 580,82
- Pakollinen kaatopaikkavarauksen lisäys	0,00	206 732,54

Investoinnit

Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 728 044,00	2 145 424,00
Käyttöomaisuuden myyntitulot	1 830,00	185 815,05

Rahoitustoiminta

Antolainasaamisten vähennykset	167 619,89	149 276,99
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	8 000 000,00
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	5 500 000,00	0,00
Oman pääoman lisäykset		

Kokonaistulot yhteensä**51 261 061,57****53 524 875,88****MENOT****Varsinainen toiminta**

Toimintakulut	-40 599 977,34	-40 731 144,37
Korkokulut	-118 641,72	-66 776,53
Muut rahoituskulut	-677,85	-882,95
Tulorahoituksen korjauserät		
Pysyvien vastaavien hyöd.luovutustappiot	0,00	0,00
Pakollisten varausten muutos,kaatopaikkavar	0,00	0,00
Pakollisten varausten lis. (+) ja väh. (-)	0,00	-497 952,73

Investoinnit

Käyttöomaisuusinvestoinnit	-6 407 968,94	-8 276 511,20
----------------------------	---------------	---------------

Rahoitustoiminta

Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-661 766,00	-967 039,00
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0,00	-1 700 000,00

Kokonaismenot yhteensä**-47 789 031,85****-52 240 306,78**

Kokonaistulojen ja menojen erotus

3 472 029,72

1 284 569,10

Täsmäytys:

Muut maksuvalmiuden muutokset	-3 651 730,62	-874 112,85
Kassavarojen muutos	179 700,90	-410 456,25
Erotus	-3 472 029,72	-1 284 569,10

Kangasniemen kuntakonserni tuloslaskelma
ulkoinen

	1000 eurot		
	31.12.2016		31.12.2015
Toimintatuotot	17 544		17 191
Toimintakulut	-51783		-51 318
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta			
Toimintakate	-34 239		-34 127
Verotulot	17 731		18 092
Valtionosuudet	19 576		19 138
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	25	33	
Muut rahoitustuotot	154	140	
Korkokulut	-195	-154	
Muut rahoituskulut	-2	-3	16
Vuosikate	3 050	-3	3 119
Poistot ja arvonalentumiset			
	-2		
Suunnitelman mukaiset poistot	561	-2 639	
Arvonalentumiset	0	0	-2 638
Tilikauden tulos	490		481
Tilinpäätössiirrot	-8		-1
Vähemmistöosuudet	9		-2
Tuloksen oikaisuerät			
Tilikauden ylijäämä	491		478
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	-33,88		-33,50
Toimintatuotot, €/asukas	3 131		3 055
Toimintakulut, €/asukas	-9 242		-9 120
Vuosikate/Poistot %	119,14		118,23
Vuosikate, €/asukas	544		554
Asukasmäärä 31.12	5603		5627

1000

EUROA

VASTAAVAA

31.12.2016

31.12.2015

PYSYVÄT VASTAAVAT**Aineettomat hyödykkeet**

Aineettomat oikeudet

449

543

Muut pitkävaikutteiset menot

88

68

537**611****Aineelliset hyödykkeet**

Maa- ja vesialueet

4312

4312

Rakennukset

19 624

20 785

Kiinteät rakenteet ja laitteet

10 646

10 791

Koneet ja kalusto

1 220

1 015

Muut aineelliset hyödykkeet

203

208

Ennakkomaksut ja keskeneräiset

7 496

4 239

43 501**41 350****Sijoitukset**

Osakkuusyhteisöosuudet

5 098

5 078

Muut osakkeet ja osuudet

-4 563

-4 563

Muut lainasaamiset

808

912

Muut saamiset

17

17

1 360**1 444****TOIMEKSIANTOJEN VARAT****172****131****VAIHTUVAT VASTAAVAT****Vaihto-omaisuus****172****175****Saamiset**

Pitkäaikaiset saamiset

4 359

1 955

Lyhytaikaiset saamiset

3 343

3 244

Rahoitusarvopaperit**0****Rahat ja pankkisaamiset****1334****1 062****VASTAAVAA YHTEENSÄ****54 778****49 972**

	31.12.2016	31.12.2015
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	18 418	18 418
Ylikurssirahasto	0	0
Arvonkorotusrahasto	0	0
Muut rahastot	149	150
Ed.tilikausien yli/-alijäämä	-1 553	-2 031
Tilikauden yli/-alijäämä	491	478
VÄHEMMISTÖOSUUDET	189	219
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	379	267
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	775	749
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	14 601	16 504
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	205	206
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	14 338	7 450
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	6 787	7 259
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	54 778	49 669
Konsernitaseen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste %	31,96	34,26
Rahoitusvarallisuus,/asukas 1000 €	5	4
Suhteellinen velkaantuneisuus %	65,51	57,73
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) 1000 €	-1 062	-1 553
Kertynyt yli/-alijäämä, €/asukas	-189	-222
Konsernin lainakanta 31.12. 1000 €	28 939	23 954
Konsernin lainat,€/asukas	5 165	4 257
Konsernin lainasaamiset 31.12. 1000 €	825	929
Kunnan asukasmäärä	5603	5627

	TP-2016	TP-2015
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3034	3 098
Satunnaiset erät	1	1
Tulorahoituksen korjauserät	124	-556
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-7 715	-8 871
Rahoitusosuudet investointeihin	2 746	2 160
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	6	223
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 804	-3 945
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	168	153
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	40	8 032
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 162	-1 369
Lyhytaikaisten lainojen muutos	6 070	-1 635
Oman pääoman muutokset	-54	-59
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-14	15
Vaihto-omaisuuden muutos	3	1
Saamisten muutos	-2 488	-1 767
Korottomien velkojen muutos	-484	321
Rahoituksen rahavirta	2 079	3 692
Rahavarojen muutos	275	-253
Rahavarat 31.12.	1335	1 062
Rahavarat 1.1.	1060	1 315
	275	-253

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v

vuosilta 2012-2016 /keskiarvo	-945 400	-873 200
Investointien tulorahoitus, %	39,4	35,8
Pääomamenojen tulorahoitus, %	34,9	31,4
Lainanhoitokate	2,4	2,1
Kassan riittävyys, pv	8,0	6,3
Kassasta maksut	60 857	61 715
Asukasmäärä	5603	5 627

**KANGASNIEMEN KUNTA
TULOSLASKELMA****VESI- JA VIEMÄRILAITOS**

	Vuosi 2016	Vuosi 2015
Liikevaihto	641 907,93	593 631,92
Varastojen lisäys/vähennys(-)		
Valmistus omaan käyttöön		
Liiketoiminnan muut tuotot		
Tulot yhteensä	641 907,93	593 631,92
 Materiaalit ja palvelut		
Aineet ja tarvikkeet	-109 835,54	-109 013,22
Palvelujen ostot	-82 862,89	-82 343,48
 Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-147 998,88	-142 578,87
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-51 508,37	-52 193,70
Muut henkilösivukulut	-9 128,06	-8 349,43
Henkilöstökulut yhteensä	-208 635,31	-203 122,00
 Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-193 888,88	-189 249,01
Liiketoiminnan muut kulut	-17 447,87	-17 128,09
Menot yhteensä	-612 670,49	-600 855,80
 Liikeliikettyjä jäämiä (-alijäämä)	29 237,44	-7 223,88
 Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkokulut	0,00	-2 316,75
 Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	29 237,44	-9 540,63
Satunnaiset tuotot ja -kulut		
Tilikauden ylijäämä	29 237,44	-9 540,63

KANGASNIEMEN KUNTA**VASTAAVAA****PYSYVÄT VASTAAVAT**

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet

Aineettomat hyödykkeet yht.

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

Rakennukset

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Koneet ja kalusto

Aineelliset hyödykkeet yht.**PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ****VAIHTUVAT VASTAAVAT**

Saamiset

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset

Saamiset yhteensä**VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ****VASTAAVAA YHTEENSÄ****VESI- JA VIEMÄRILAITOS****Tase****31.12.2016****Avaava tase****1.1.2016**

Kvalt 13.6.2016 §29

0,00**0,00**

60 467,65

60 467,65

314,30

4 924 266,83

4 922 174,09

10 125,97

10 358,15

4 994 860,45**4 993 314,19****4 994 860,45****4 993 314,19**

121 821,88

118 560,59

121 821,88**118 560,59****121 821,88****118 560,59****5 116 682,33****5 111 874,78****VASTATTAVAA****Tase****31.12.2016****Avaava tase****1.1.2016****OMA PÄÄOMA**

Peruspääoma

4 915 389,47**4 915 389,47**

Liittymismaksurahasto

Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

29 237,44

OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ**4 944 626,91****4 915 389,47****VIERAS PÄÄOMA**

Pitkäaikainen

Liittymismaksuvelat

184 596,86

182 830,16

Korottomat velat kunnalta

-28 042,56

0,00

Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä**156 554,30****182 830,16**

Lyhytaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta

0,00

0,00

Ostovelat

15 501,12

13 655,15

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä**15 501,12****13 655,15****Vieras pääoma yhteensä****172 055,42****196 485,31****VASTATTAVAA YHTEENSÄ****5 116 682,33****5 111 874,78**

Taseyksikön rahoituslaskelma

TASEYKSIKÖN RAHOITUSLASKELMA				2016	
Toiminnan rahavirta				223126	
Liikelylijäämä (-alijäämä) ±				29237	
Poistot ja arvonalentumiset +				193889	
Rahoitustuotot ja -kulut ±					
Satunnaiset erät ±					
Tuloverot -					
Tulorahoituksen korjauserät ±					
Investointien rahavirta				-196871	
Investointimenot -				-196871	
Rahoitusosuudet investointimenoihin +					
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot + -					
Toiminnan ja investointien rahavirta ±				26255	
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys kunnalle/kuntayhtymälle -					
Antolainasaamisten lisäys muilta -					
Antolainasaamisten vähennys kunnalta/kuntayhtymältä +					
Antolainasaamisten vähennys muilta + ±					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta/kuntayhtymältä +					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta +					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle/kuntayhtymälle -					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta -					
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä ±					
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta ± ±					
Oman pääoman muutokset ±					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset ±					
Vaihto-omaisuuden muutos ±					
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä ±					
Saamisten muutos muilta ±				-3261	
					Tämä on käytännössä tasausluku, jos ei ole vesilaitoksella omaa rahatiliä.
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä ±				-26607	
Korottomien velkojen muutos muilta ± ±				3613	
Rahoituksen rahavirta ±					
Rahavarojen muutos ±				0	
Rahavarojen muutos				0	

LIITETIEDOT 2016

Tilinpäätöksen liitetiedot

Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1.Arvostus- ja jaksotusperiaatteet**Pysyvien vastaavien arvostus**

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeetön merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskenta perusteeton esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet. Poistosuunnitelma hyväksytty kunnanvaltuustossa 4.3.2013.

2. Tuloslaskelman ja taseen esittämistavan muutokset

ei ole tehty muutoksia

3.Oikaisut edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin

Ei muutoksia

4.Selvitys edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuudesta

Tilikaudet ovat vertailukelpoisia keskenään.

5.Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Ei ole

6. Selvitys yksittäiseen tase-erään sisältyvät osat, jotka koskevat

useaa tase-erää

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT**Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet****Konsernitilinpäätöksen laajuus**

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt, kuntayhtymät ja osakkuusyhteisöt, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaisia pysyviin vastaaviin sisältyviä katteita ei ole.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäiset omistuksen eliminoinnit on tehty.

Kiinteistöveroja ei ole eliminoitu eikä liittymismaksut ole olennaisia.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Vuokratalojen, Kangasniemen Matkakiinteistön ja Kangasniemen kunnantalon aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistot on tehty tytäryhtiöissä täysimääräisinä, eikä poistoeroja TP 2016 ole kirjattu. Aikaisemmille tilikausille kertynyt poistoero konsernitaseessa kirjattu edellisten tilikausien yli- ja alijäämän oikaisuksi.

Kangasniemen kunnantalon poistot oli kirjattu hyväksytyssä tp 2015 täysimääräisinä, tämä tieto tuli kuntaan tp 2016 valmistelun yhteydessä ja tästä johtuen on oikaistu v. 2015 konsernitilinpäätöstä, jotta vertailutieto tilinpäätökseen 2016 on oikein.

Vaalijalan ky:ltä on tullut kuntaan 21.3.2017 korjattu tilinpäätös, jossa tehty vapaaehtoista varausta. Korjausta ei ole huomioitu, koska konsernitilinpäätös oli jo laadittu eikä vaikutus ole olennainen konsernitilinpäätöksen kannalta (n. 15 000 euroa).

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

6 Toimintatuotot tehtäväalueittain	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2016	2015	2016	2015
Ulkoiset erät				
Hallintokeskus	1 161 726	1 207 393	696 781	732 474
Perusturva	11 137 572	10 715 695	3 005 427	2 923 463
Sivistystoimi	0	0	680 823	695 997
Tekniset palvelut	302 604	274 884	1 007 628	1 060 732
Toimintatuotot yhteensä	12 601 902	12 197 972	5 390 659	5 412 666

7 Verotulojen erittely	2016	2015
Kunnallisvero	13 457 426	13 713 021
Kiinteistövero	1 745 343	1 724 347
Yhteisövero	2 528 185	2 654 796
Verotulot yhteensä	17 730 954	18 092 164

8 Valtionosuuksien erittely	2016	2015
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	16 109 116	15 574 450
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	4 232 310	4 378 603
Järjestelmämuutoksen tasaus		
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-765 360	-814 964
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
Valtionosuudet yhteensä	19 576 066	19 138 089

9 Palvelujen ostot	TP-2016	TP-2015
Asiakaspalvelujen ostot	12 997 098	13 463 882
Muiden palveluiden ostot	6 904 455	6 750 107
	19 901 553	20 213 989

10 Valtuustoryhmille toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet

Ei ilmoitettavaa

11 Selvitys suunnitelmanmukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Vuoden 2012 poistoajoissa on huomioitu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston 15.11.2011 antama yleisohje.

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Poistosuunnitelma hyväksytty kunnanvaltuustossa 4.3.2013.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat poistomenetelmät ovat:

Rakennukset	tasapoisto	25-40 vuotta
Kadut ja tiet	tasapoisto	20 vuotta
Muut kiinteät rakenteet	tasapoisto	10-40 vuotta
Autot ja kuljetusvälineet	tasapoisto	5 vuotta
ATK-laitteet ja ohjelmat	tasapoisto	3 vuotta
Koneet ja kalusto	tasapoisto	3-5 vuotta

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta tilinpäätöksessä

Vuosina v. 2015-2019

Keskimääräiset suunnitelman mukaiset poistot	1 771 968
Keskimäär. poistonalaisten investointien hankintameno	3 073 802
Poikkeama €, johtuu varautumisesta Kankaisten koulun rakentamiseen	-1 301 834
Poikkeama %	-42,4

12 Selvitys tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista

	Konserni		Kunta	
	2016	2 015	2 016	2015
Kaatopaikkavaraus 1.1.				497 953
Vähennykset tilikaudella				497 953
Kaatopaikkavaraus 31.12.	0	0	0	0
Esshp, pakollinen varaus 1.1.		0		
Vähennys tilikaudella		0		
Pakollinen varaus 31.12.	378 981	267 342		

13 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

	Kunta			
	2016	2015		
Muut toimintatuotot				
Myyntivoitot	3 793,23	37 580,82		
Muut toimintakulut				
Myyntitappiot	0	0,00		

14 Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

Ei ole

Etelä-Savon sairaanhoitopiiri ei perinyt kunnilta v. 2015 potilasvastuuvakuutusmaksuja, TP-2014 ko. menoja kirjattiin erikoissairaanhoitoon 163 784 euroa.

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

22- OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ

Kuntakonsernin osuus (euroa)

24

	Kotipaikka	Omistus- osuus	Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt					
Kangasniemen Vuokratalot Oy	K-niemi	100 %	532 553	5 131 913	159
Ki Oy Kangasniemen Kunnantalo	K-niemi	91,96 %	4 574 913	41 075	-189 344
Ki Oy Kangasniemen Teollisuustalo	K-niemi	100 %	132 106	252 744	8
Kangasniemen Matkakiinteistö	K-niemi	60 %	736 707	3 939	3
Kuntayhtymät					
Etelä-Savon Maakuntaliitto	Mikkeli	3,56 %	24 537	16 812	-97
Etelä-Savon Sairaanhoitopiiri	Mikkeli	5,47 %	1 937 387	3 386 225	216 904
Itä-Suomen päihdehuollon ky	Mäntyharju	0,69 %	12 241	3 768	-504
Vaalijalan kuntayhtymä	Pieksämäki	1,67 %	179 418	348 857	4 919

Osakkuusyhteisöt

As Oy Tukihaka 14 huoneistoa	K-niemi	34,29 %	77 755	20 300	0
As Oy Kangasniemen Jokipelto 3 huon	K-niemi	25,54 %	59 508	7 291	6 517

Asunto-osakkeet

		Omistus- osuus	Osakkeet kunta kpl	Osakepääoma yhteensä	Huoneisto
As Oy Kanerva	K-niemi	7,53 %	650	8634	1
As Oy Kangasniemen Mäkirinne	K-niemi	2,53 %	38	1503	1
As Oy Puulavedenkatu	K-niemi		74		1
As Oy Majalanhovi	K-niemi		570		1
As Oy Kangasniemen Kotikangas	K-niemi		2070		1

Muut osakkeet

As Oy Ainolanhaka	K-niemi	10
Indekon Oy	Lappeenranta	400
Jyvässeudun Ajoharjoittelurata Oy	Jyväskylä	4
Kangasniemen Kaha Oy	K-niemi	10
Nordic Baltinc Holding FDR		1189
Metsä-Serla Oy		380
Suur-Savon Sähkö Oy		2500
Puula Golf	K-niemi	4
Puulan Kone Oy	K-niemi	10
Kuntarahoitus Oy	Helsinki	5000
Etelä-Savon tietohallinto OY/ICT KPK	Mikkeli	290

23 Saamisten erittely

	Kunta	
Pitkäaikaiset saamiset	2016	2015
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Kangasniemen Vuokralatol	338 476	390 929
Ki Oy Kangasniemen Teollisuustalo	251 500	262 500
	589 976	653 429
Muut saamiset		
Liittymismaksut	8 530	8530
Saamiset Lyhytaikaiset	Kunta	
	2016	2015
Etelä-Savon Tietohallinto Oy	0	8 700
Läsäkosken Kartano Oy	221480	276 850

24 Siirtosaamiset	2016	2 015
Läsäkosken kauppahintasaamiset	221 480	285 550
Muut siirtosaamiset	256 498	208 449
	477 978	493 999

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

24 Oman pääoman erittely	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2016	2015	2016	2015
Peruspääoma 1.1.	18 418 000	18 417 900	18 417 900	18 417 900
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	18 418 000	18 417 900	18 417 900	18 417 900

Rahastopääomat				
Ylikurssirahasto				
Arvonkorotusrahas				
Muut rahastot	149 000	149 528		
Rahastopääomat 31.12.	149 000	149 528		
Edellisten kausien yli/alijäämä	-1 553 000	-1 728 306	5 141 854	5 118 968
Tilikauden yli/alijäämä	491 000	477 647	418 993	22 886
Oma pääoma yhteensä	17 505 000	17 316 769	23 978 747	23 559 754

27 Pitkäaikainen vieras pääoma

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

(v. 2021 ja myöhemmin erääntyvät)

	Kunta	
	2016	2015
Nordea	0	0
Kuntarahoitus Oy	9 729 117	9 740 883
	9 729 117	9 740 883

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
29 Pakollinen varaus			0	2 015
Esshp, pakollinen varaus	378 981	267 342		0

30 Velkojen erittely

	Kunta	
	2016	2015
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat, Kunnantalo	7 224	6 903
Velat kuntayhtymille		
Ostovelat, Vaalijalan ky	104 942	89 308
Ostovelat, Esshp ky	734 207	776 304

		2016	2015
31 Shekkilimiittivelka, Op-Pohjola	Ei käytössä	250 000	250 000

	2016	2015
32 Liittymismaksuvelat	184 597	182 830

	Kunta	
	2016	2015
33 Erittely siirtoveloista		
Palkkojen ja henk.sivukulujen jaksotus	1 718 911	1 861 234
Korkojaksotukset	30 449	32 022
Valtionosuusennakot	164 692	221 380
Siirtovelat yhteensä	1 914 052	2 114 636

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

35	Leasing-vastuut, arvonnäköveroineen	Kunta	
		2016	2015
	Handelsbanken		
	joista seuraavalla tilikaudella maksettavat	0	0
	myöhemmin maksettavat		
	Danske Bank		
	joista seuraavalla tilikaudella maksettavat	22 142	65 880
	myöhemmin maksettavat	22 820	85 918
	Pohjola Pankki Oyj		
	joista seuraavalla tilikaudella maksettavat	63 210	69 951
	myöhemmin maksettavat	41 466	63 622
	Nordea		
	joista seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 308	1 308
	myöhemmin maksettavat	654	1 961

36	Konserni		
	Muut kuntaa koskevat vastuut, joita ei ole merkitty taseeseen		
	Muut taloudelliset vastuut		
		Konserni	
		2016	2015
	Vuokravastuut (leasing)		
	Arvonlisäveron palautusvastuu	1974513	1 930 258

35-	Vastuusitoumukset		
39	Kunnan omasta velasta	2016	2015
	Kiinnitykset		
	Tytäryhteisöjen puolesta annetut takaukset		
	Kangasniemen Vuokratalot		
	Jäljellä oleva pääoma	4 614 036	4 862 783
	Ki Oy Kangasniemen Teollisuustalo		
	Jäljellä oleva pääoma	0	0
	Muiden puolesta annetut takaukset		
	Hovinikkarit Oy		
	Kangasniemen Musiikinystävät	1 161	3 447
	Kangasniemen Vanhustentalosäätiö	762 743	788 801
	Itäkankaan vesiosuuskunta	401 367	496 161
	Ki Oy Myrskylä	390 810	423 043
	Zetanova Oy	437 289	437 289
	Harvel Kiinteistöt Oy	400 000	400 000
	Jäljellä oleva pääoma	2 393 370	2 548 741
	Takaukset yhteensä		
	Jäljellä oleva pääoma	7 007 406	7 411 524

Vakuudet, konserni		
	2016	2015
Vakuudet ja takaukset	7 007 406	7 411 524

40	Kuntien osuus kuntien takauskeskuksen takausvastuusta 31.12.	2016	2015
		27 138 089	27 149 343

47 Muut taloudelliset vastuut	
Koronvaihtosopimus	
Nordea Pankki Suomi Oyj , sopimus nro 955189/1193840 / 20.10.2010	
Nimellispääoma	2 500 000 euroa
Sopimuksen alk.pvm	20.10.2010
Sopimuksen päättymispvm	20.10.2020 sovellettu seuraava
Nordea Pankki Suomi Oyj maksaa Kangasniemen kunnalle:	
Vaihtuva korko	EUR EURIBOR 1 kuukausi
Korko ensimmäiselle korkojaksolle	-0,372 % p.a.
Kangasniemen kunta maksaa Nordea Pankki Suomi Oyj:lle	
Vaihtuva korko	EUR EURIBOR 6 kuukauden mukaan
Marginaali	-0,15% p.a.
	-0,139 %
Korko ensimmäiselle korkojaksolle	p.a.

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

42 Henkilöstön lukumäärä 31.12.	Kunta
	2016 2015
Vakinaiset	337 344
Määräaikaiset	69 72
Työllistetyt	5 2
Henkilöstö yhteensä	411 418

43 Henkilöstökulut	2016	2015
Käyttötalous		
Palkat ja palkkiot	13 818 614	14 116 758
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	3 399 728	3 607 271
Muut henkilösivukulut	825 443	817 225
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauserät	-182 735	-232 767
Käyttötalouden henkilöstömenot yhteensä	17 861 050	18 308 487
Aktivoitu käyttöomaisuuteen		
Palkat		0
Henkilösivukulut yhteensä		0
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauserät		
Investointien henkilöstömenot yhteensä		0
Henkilöstökulut yhteensä	17 861 050	18 308 487

44 Luottamustoimipalkkioista maksetut verot puolueittain	2016	2015
Keskustan Kangasniemen kunnallisjärjestö	2 731	2 795
Kansallinen Kokoomus	105	117
Perussuomalaiset ry Kangasniemen osasto	1 689	1 602
Mikkelin Seudun Vihreät	142	210
Yhteensä	4 667	4 724

45 Tilintarkastajan palkkiot	2016	2015
Tarkastusyhteisö BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	10 254,00	12 574,00
Muut palkkiot	0,00	0,00

Käyttöomaisuus

KANGASNIEMEN KUNTA	KÄYTTÖMAISUUS v. 2016									
	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet							
	Aineettomat oikeudet	Muut pikävaik- menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rak. ja laitteet	Koneet ja kalusto	Arvo- ja taide- esineet	Keskeneräiset rakennukset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	199 685,87	36 586,56	236 272,43	4 174 630,56	13 958 444,71	10 514 326,66	222 534,82	140 029,83	4 082 326,24	33 092 292,82
Lisäykset	37 012,73		37 012,73		245 012,04	558 975,43	469 027,28		5 096 505,61	6 369 520,36
Rahoitusosuudet tilikaudella						-3 500,00			-2 724 544,00	
Vähennykset tilikauden aikana				-688,59	-129 010,42					-129 699,01
Siirrot erien välillä										
Tilikauden poisto	-111 591,88		-111 591,88		-623 339,01	-698 884,83	-158 658,40			-1 480 882,24
Arvonlennukset ja niiden palautukset										
Poistamaton hankintameno 31.12.	125 106,72	36 586,56	161 693,28	4 173 941,97	13 451 107,32	10 370 917,26	532 903,70	140 029,83	6 454 287,85	35 123 187,93
Arvonkorotukset Kirjanpitoarvo 31.12.	125 106,72	36 586,56	161 693,28	4 173 941,97	13 451 107,32	10 370 917,26	532 903,70	140 029,83	6 454 287,85	35 123 187,93
Olennaiset lisäpoistot										
Erittely olennaisista lisäpoistoista										
	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Tytäryhteisö- osakkeet	Kuntayhtymä- osuudet	Osakkuus- yhteisöosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä		Saamiset	Muut	Muut	Yhteensä
							tytäryhteisöil- lainasaamiset	lainasaamiset	saamiset	
Hankintameno 1.1.	5 941 429,51	1 709 353,77	81 024,53	337 574,50	8 069 382,31		653 429,32	1 011 666,66	8 530,50	1 673 626,48
Lisäykset										
Vähennykset							-63 453,22	-104 166,67		-167 619,89
Siirrot erien välillä										
Hankintameno 31.12.	5 941 429,51	1 709 353,77	81 024,53	337 574,50	8 069 382,31		589 976,10	907 499,99	8 530,50	1 506 006,59
Arvonlennukset										
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 941 429,51	1 709 353,77	81 024,53	337 574,50	8 069 382,31		589 976,10	907 499,99	8 530,50	1 506 006,59

Arvonlisäveron palautusvastuu

ARVONLISÄVERON PALAUTUSVASTUU		TILINPÄÄTÖS 31.12.2016				
		Arvonlisä- verot	Oman käytön veron peruste	Oman käytön ALV	ALV-vastuu 2016	ALV-vastuu 2015
v. 2008 valmistuneet						
	Äkryn koulun korjaukset	3 475,22			3 475,22	3 475,22
	Koittilan koulu / räystäskourut, kattotikkaat, -sillat	2 053,20			2 053,20	2 053,20
	Terveyskeskuksen keittiön muutostyöt	10 039,52			10 039,52	10 039,52
	Hammashoitolan röntgentila ja jäähdytys	2 139,66			2 139,66	2 139,66
v. 2009 valmistuneet						
	Dementiakoti	632 526,21			632 526,21	632 526,21
	Läsäkosken päärakennuksen peruskorjaus	2 228,08			2 228,08	2 228,08
	Läsäkoski/Villa Taimen julkisivun parantaminen	2 450,78			2 450,78	2 450,78
	Vanhainkodin paloilm.- ja sprinklerijärj. rak.	38 545,76			38 545,76	38 545,76
	Beckerin koulun vesikaton peruskorjaus	2 310,33			2 310,33	2 310,33
	Kankaisten koulun ulkoikkunoiden korjaus	47 007,19			47 007,19	47 007,19
	Paloaseman rakenteiden perusparantaminen	3 974,53			3 974,53	3 974,53
	Kiviniemen lomarakennusten perusparannustyöt	2 489,85			2 489,85	2 489,85
v.2010 valmistuneet						
	Palvelutalojen A ja B paloilm.- ja sprinklerijärj. rak.	10718,25			10718,25	10718,25
	LM-hallin ilmanvaihtojärjestelmä ja automaatio	7899,26			7899,26	7899,26
	Vanhainkodin keittiön kosteusvauriot, tilojen muutostyöt, viemärointi, ilmanvaihto, kaukolämmön säätölaitteet.	15393,89			15393,89	15393,89
	Terveyskeskuksen kaukolämmön säätölaitteisto	1074,24			1074,24	1074,24
	Hokan koulun asunnon kylpyhuone- ja saunaremm.	686,55			686,55	686,55
	Kankaisten koulun liikuntasalin kunnostus, kattokaivot, keskuskeittiön lattia, kaukolämmön säätölaitteisto	12786,48			12786,48	12786,48
	Lukion ikkunat	5320,22			5320,22	5320,22
	Beckerin koulun kaukolämmön säätölaitteisto	681,03			681,03	681,03
v.2011 valmistuneet						
	Vanhainkodin kattoturvalaitteet, viemärointi	7097,11			7097,11	7097,11
	Terveyskeskuksen vesikate, remontti	15981,01			15981,01	15981,01
	Päiväkodin aidat ja portit, lämmitysjärjestelmä	2684,12			2684,12	2684,12
	Beckerin koulun luokkien äänieristys	2151,78			2151,78	2151,78
	Kankaisten koulun homeremontti	23883,01			23883,01	23883,01
	Vuojalahden koulun vesihuolto, autolämmitys	1000,24			1000,24	1000,24
	Koittilan koulun vesihuolto, autolämmitys	3467,15			3467,15	3467,15
	Äkryn koulun vesihuolto, autolämmitys	633,30			633,30	633,30
	Tehomet-hallin yritystilojen kunnostus	88302,25			88302,25	88302,25
	Kartano-hallin yritystilojen kunnostus	29719,62			29719,62	29719,62
v. 2012 valmistuneet						
	Palvelutalot A ja B, lämmitysjärjestelmä	4265,15			4265,15	4265,15
	Beckerin koulu, kellarikerroksen saneeraus	1673,69			1673,69	1673,69
	Koittilan koulu, puutyöluokan saneeraus	1419,32			1419,32	1419,32
	Vuojalahden koulu, ilmanvaihtosaneeraus	28214,58			28214,58	28214,58
	Tehomet -halli, yritystilojen kunnostus	1500,73			1500,73	1500,73
	LM -halli, vesikatteen peruskorj. Teoll.tien puol. osa	3696,56			3696,56	3696,56
	Kartano -halli, myymälän remontti	25598,37			25598,37	25598,37

v. 2013 valmistuneet			
Vanhainkoti, saneeraus, lisälämmöneristys	4060,09	4060,09	4060,09
Beckerin koulu, saneeraus	238259,31	238259,31	238259,31
Terveyskeskus, saneeraus	3568,80	3568,80	3568,80
Äkryn koulu, jätevesijärjestelmä	1935,48	1935,48	1935,48
LM-halli, saneeraus	4432,93	4432,93	4432,93
Tehomet- halli, kangasnosto-ovet	14013,60	14013,60	14013,60
v. 2014 valmistuneet			
Vuojalahden koulu, ilmanvaihtokone	8101,50	8101,50	8101,50
Palvelutalot A ja B, kattosaneeraus	3289,44	3289,44	3289,44
Paloasema, korjaus-/muutostyöt (homek./ensivastetilk	4433,75	4433,75	4433,75
LM -halli, saneeraus	3723,89	3723,89	3723,89
Tehomet -halli, kangasnosto-ovet	2720,39	2720,39	2720,39
v. 2015 valmistuneet			
Koittilan koulu, vesikaton maalaus	1872,00	1872,00	1872,00
Beckerin koulu, kattovesijärjestelmien saneeraus	2581,20	2581,20	2581,20
Lukio, vesikaton maalaus	3071,28	3071,28	3071,28
LM-halli, saneeraus	10941,34	10941,34	10941,34
Vanhainkoti, saneeraus	213778,92	213778,92	213778,92
Uusi kehitysvammaisten toimintakeskus	183317,44	183317,44	183317,44
Terveyskeskus, saneeraus	181068,11	181068,11	181068,11
v. 2016 valmistuneet			
Koittilan koulu, julkisivujen saneeraus	9178,46	9178,46	
Otto Mannisen koulu, jätevesijärjestelmä	562,10	562,10	
Lukio, luokkien saneeraus	8356,84	8356,84	
Yritystilojen kunnostus, LM-halli	3044,91	3044,91	
Yritystilojen kunnostus, Kiviniemi	2669,00	2669,00	
LM-halli, saneeraus	15780,75	15780,75	
Kiinteistöjen automaation saneeraus, Kalliola	1168,80	1168,80	
Kiinteistöjen automaation saneeraus, LM-halli	2366,40	2366,40	
Kiinteistöjen automaation saneeraus, urheilukeskus	1128,00	1128,00	
Arvonlisäveron palautusvastuu 31.12., Kangasniemen kunta		1 974 512,97	1 930 257,71

LUETTELOT JA SELVITYKSET 2016

Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista

TILINPÄÄTÖS

Tasekirja sidottuna kirjana

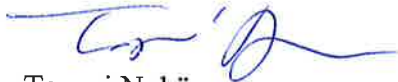
ATK-tulosteina: Päivä- ja pääkirjat, tuloslaskelma ja tase,
osto- ja myyntireskontra, palkkakirjanpito,
käyttöomaisuuskirjanpito ja lainakirjanpito

Selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Tositelajit ja säilyttämistapa	säilytys paperitositteina
Taloushallinto	002-009, 201
Palkat	370-399
Ostoreskontra	101
Myyntireskontra	151, 221
Rondoreskontra	450
Muut välitiedostot	501
Laskutukset	612-690

ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT 2016

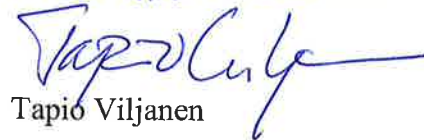
KANGASNIEMEN KUNNANHALLITUS

Tapani Nykänen
kunnanhallituksen puheenjohtaja

Paula Kuitunen

Heikki Manninen
MARJATA VALKONEN

Helvi Marttinen

Tapio Viljanen

Tuula Vornanen

Tiina Väisänen

Johanna Luukkonen
kunnanjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKKINNÄT

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Kangasniemellä 3.5.2017

BDO ~~oy~~ Auditor ~~At~~ oy

Aki Rusanen
tilintarkastaja, JHTT, HTM

